70 lat
Uniwersytetu
Łódzkiego

70 LAT
FILOLOGII ANGIELSKIEJ
W UNIWERSYTECIE ŁÓDZKIM
(1945-2015)

70 YEARS
OF ENGLISH STUDIES
AT THE UNIVERSITY OF ŁÓDŹ
(1945-2015)

redakcja / edited by

Krzysztof Kosecki
Janusz Wróblewski

Łódź 2016

INSTYTUT ANGLISTYKI
Uniwersytetu Łódzkiego

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

70 lat
Uniwersytetu
Łódzkiego

70 LAT
FILOLOGII ANGIELSKIEJ
W UNIWERSYTECIE ŁÓDZKIM
(1945–2015)

70 YEARS
OF ENGLISH STUDIES
AT THE UNIVERSITY OF ŁÓDŹ
(1945–2015)

redakcja/edited by

Krzysztof Kosecki
Janusz Wróblewski

Łódź 2016

INSTYTUT ANGLISTYKI
Uniwersytetu Łódzkiego

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

Uniwersytet Łódzki
Wydział Filologiczny
Instytut Anglistyki
90-236 Łódź
ul. Pomorska 171/173

REDAKCJA
Krzysztof Kosecki
Janusz Wróblewski

KOREKTA
Martin Hinton
Paul Wilson

SKŁAD I OPRACOWANIE GRAFICZNE
Michał Kornacki

FOTOGRAFIE
Paweł Augustyniak
Filip Jesionek
Michał Kornacki

Wydrukowano z gotowych materiałów dostarczonych do Wydawnictwa UŁ
przez Instytut Anglistyki UŁ.
© Copyright by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2016.
Publikacja wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
Wydanie I.W.07469.16.0.I.

Ark. druk. 11,75.
ISBN 978-83-8088-205-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
90-131 Łódź, ul. Lindeya 8
www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (042) 655 58 63

Od redakcji

70 lat istnienia Uniwersytetu Łódzkiego to także 70-lecie łódzkiej anglistyki. Niniejsza publikacja jest spojrzeniem z tej długiej perspektywy na jej rozwój od niewielkiej Katedry Języka i Literatury Angielskiej do dużego Instytutu Anglistyki. Przedstawiamy w niej historię i kształt obecny Instytutu, jego osiągnięcia dydaktyczne i naukowe, a także sylwetki byłych i obecnych pracowników oraz wybitnych absolwentów. Wszystko to składa się na obraz miejsca, które – choć nie tak dostojne pod względem wieku jak niektóre inne krajowe katedry i instytuty anglistyki – ma wśród nich szczególną pozycję. Być może nie jest przypadkiem, że to właśnie w Łodzi, położonej niemal w geograficznym centrum kraju, zaczynali swoją działalność angliści, którzy później reprezentowali ośrodki w Bydgoszczy, Gdańsku, Olsztynie, Poznaniu, Warszawie, Wrocławiu i innych miastach. Pomimo świadomości, że nie jest możliwe wymienienie wszystkich, którzy przyczynili się do jego rozwoju i renomy, postanowiliśmy przedstawić w tej książce nieco subiektywny obraz Instytutu znanego nie tylko w kraju, ale także daleko poza jego granicami.

Preface

The 70th anniversary of the University of Łódź coincides with the 70th anniversary of English studies in Łódź. The present publication offers a view of their development from a small Chair of English Language and Literature to a large Institute today. We describe the history and the current shape of the Institute, its academic achievements, figures of former and present staff members, as well as eminent graduates. All this makes up a picture of a place which has played a special role in the development of English studies across Poland. It may be no accident that Łódź, situated almost in the geographical centre of the country, has sent Anglicists to Bydgoszcz, Gdańsk, Olsztyn, Poznań, Warsaw, Wrocław and other cities all over Poland. Though it is impossible to mention all those who have contributed to the development of the Institute, we would like to present a somewhat subjective view of a place well-known in Poland and abroad for its numerous achievements.

Krzysztof Kosecki
Janusz Wróblewski

Podziękowania

Organizacja – po raz pierwszy w historii – obchodów rocznicowych łódzkiej anglistyki wymagała wielomiesięcznej współpracy dużej grupy osób. W pierwszym rzędzie podziękowania należą się członkom Komitetu Honorowego: Prezydent Miasta Łodzi Hannie Zdanowskiej, JM Rektorowi Uniwersytetu Łódzkiego prof. Włodzimierzowi Nykielowi, oraz Dziekanowi Wydziału Filologicznego prof. Piotrowi Stalmaszczykowi.

Chciałbym także podziękować Gościom, którzy przyjęli moje zaproszenie, w szczególności Panom Profesorom Jackowi Fisiakowi, Janowi Jędrzejewskiemu i Tomaszowi Krzeszowskiemu, a także przedstawicielom zaprzyjaźnionych anglistyk polskich, Państwu Profesorom: Magdalenie Charzyńskiej-Wójcik (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Agnieszce Kiełkiewicz-Janowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Bożenie Kucale (Uniwersytet Jagielloński), Ewie Kujawskiej-Lis (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), Andrzejowi Łydzie (Uniwersytet Śląski w Katowicach), Bożenie Rozwadowskiej (Uniwersytet Wrocławski), Ryszardowi Wolnemu (Uniwersytet Opolski), oraz Joannie Zawodniak (Uniwersytet Zielonogórski). Dziękuję także Gościom zagranicznym, naszym wieloletnim współpracownikom: prof. Wolfgangowi Lörscherowi (Uniwersytet w Lipsku), Cathalowi McCabe (The Ireland-Poland Cultural Foundation), prof. Josefowi Schmiedowi (Techniczny Uniwersytet w Chemnitz) i dr Marcelowi Thelenowi (Zuyd University of Applied Sciences w Maastricht).

Z dużą satysfakcją odnotowałem, że moje zaproszenie przyjęli wszyscy byli Dyrektorzy Instytutu Anglistyki. Szczególnie dziękuję emerytowanym Paniom Profesor: Marii Edelson, Irenie Janickiej-Świderskiej, Barbarze Lewandowskiej-Tomaszczyk i Agnieszce Salskiej.

Wśród wielu setek absolwentów łódzkiej anglistyki znaleźli się utalentowani muzycy, którzy uświetnili nasze obchody. Za oprawę muzyczną chciałbym podziękować: Annie Gralińskiej-Brawacie z zespołem, Magdalenie Kempko i Tomaszowi Walczakowi, oraz Zuzannie Nagiel z zespołem.

Dziękuję także wszystkim obecnym, którzy poświęcili słoneczną wrześniową niedzielę, by tego dnia być z nami, oraz nieobecnym, których zatrzymały obowiązki bądź sprawy rodzinne, ale którzy o nas pamiętali i nadesłali gratulacje. Podziękowania należą się także pracownikom Instytutu, których zaangażowanie nierzadko wydatnie przekroczyło zwykłe obowiązki służbowe.

Acknowledgments

It took a number of people several months to prepare the first ever anniversary celebration of English studies in Łódź. First and foremost, I am grateful to the members of the Honorary Committee: President of the City of Łódź Hanna Zdanowska, Rector of the University of Łódź Prof. Włodzimierz Nykiel, and Dean of the Faculty of Philology Prof. Piotr Stalmaszczyk.

Thanks are also due to the eminent guests, in particular Professors Jacek Fisiak, Jan Jędrzejewski, and Tomasz Krzeszowski. I am grateful to representatives of Departments and

Institutes of English Studies across Poland who were present: Professors Magdalena Charzyńska-Wójcik (Catholic University of Lublin), Agnieszka Kiełkiewicz-Janowiak (Adam Mickiewicz University in Poznań), Bożena Kucała (Jagiellonian University in Cracow), Ewa Kujawska-Lis (University of Warmia and Masuria in Olsztyn), Andrzej Łyda (University of Silesia in Katowice), Bożena Rozwadowska (University of Wrocław), Ryszard Wolny (University of Opole), and Joanna Zawodniak (University of Zielona Góra). Many thanks also to our long-time friends and partners from foreign universities and institutions: Prof. Wolfgang Lörscher (Leipzig University), Cathal McCabe (The Ireland-Poland Cultural Foundation), Prof. Josef Schmied (Chemnitz University of Technologies), and Dr Marcel Thelen (Zuyd University of Applied Sciences in Maastricht).

It was a great pleasure to see all the former Directors of the Institute. I would like to take this opportunity to express particular gratitude to the retired Directors: Professors Maria Edelson, Irena Janicka-Świderska, Barbara Lewandowska-Tomaszczyk, and Agnieszka Salska.

Among hundreds of graduates of the Institute of English Studies in Łódź over the years, there were talented musicians. I owe thanks to Anna Gralińska-Brawata and her trio, Magdalena Kempko and Tomasz Walczak, as well as Zuzanna Nagiel and her band, who honoured the event with excellent performances.

Let me thank all the guests present for spending that wonderful September Sunday with us, as well as all those absent due to business or family matters, who nonetheless remembered to send their congratulations. Last but not least, I thank my staff, who worked harder than their usual share to make the event unforgettable.

Prof. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki UŁ/
Director of the Institute of English Studies
at the University of Łódź

Komitet Honorowy obchodów 70-lecia anglistyki w Uniwersytecie Łódzkim/Honorary Committee of the 70 anniversary of English studies at the University of Łódź

Prezydent Miasta Łodzi/Mayor of Łódź

Hanna Zdanowska

Jego Magnificencja
Rektor Uniwersytetu Łódzkiego/Rector of the University of Łódź

Prof. Włodzimierz Nykiel

Dziekan Wydziału Filologicznego UŁ/Dean of the Faculty of Philology at the University of Łódź

Prof. Piotr Stalmaszczyk

Nowy gmach Wydziału Filologicznego UŁ, ul. Pomorska 171/173 / The new building of the Faculty of Philology at the University of Łódź, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Paweł Augustyniak

Historia łódzkiej anglistyki

Anglistyka funkcjonuje w strukturach Uniwersytetu Łódzkiego od roku 1945 z przerwą przypadającą na lata 1951–57. Powstała jako Katedra Języka i Literatury Angielskiej, a jej organizatorem i pierwszym kierownikiem był dr, a od roku 1949 prof., Tadeusz Grzebieniowski (1894–1973), uczeń prof. Romana Dyboskiego z Krakowa, niegdyś nauczyciel Państwowego Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie, a później nauczyciel na tajnych kompletach i lektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Od 1 stycznia 1946 roku asystentem dr Grzebieniowskiego został mgr Witold Ostrowski (1914–2006). Był on uczniem dr Grzebieniowskiego w Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie, oraz prof. Andrzeja Tretiaka, anglisty z Warszawy.

Początki Katedry były bardzo skromne – wyjściowo zajmowała dwa małe pomieszczenia na ostatnim piętrze budynku przy al. Kościuszki 21. Wchodziło się korytarzykiem z bramy po prawej stronie. Ponadto była jedna sala w tym samym wejściu na parterze. Jej duże okna wychodziły na al. Kościuszki. W pierwszych latach było ok. 30 studentów (według innych źródeł – 80). Tylko część z nich znała język angielski, ponieważ studenci byli przyjmowani bez egzaminu wstępnego. Studia trwały cztery lata. Ubogi księgozbiór Katedry był stopniowo powiększany, między innymi dzięki darom z British Council i Ambasady USA. Pierwszym magistrem łódzkiej anglistyki został Maksymilian Zieliński, który od roku 1949 rozpoczął pracę jako drugi starszy asystent w Katedrze.

W 1949 roku zajęcia odbywały się także w budynku przy al. Kościuszki 17/19 / In 1949 classes took place also at 17/19 Kościuszki St. Fot./Photo by Michał Kornacki

Reforma z roku akademickiego 1949/1950 wprowadziła na polskich anglistykach studia dwustopniowe: 3 letnie ogólne i 2 letnie specjalistyczne, zakończone magisterium. Niestety, Łódź nie dostała prawa do prowadzenia studiów magisterskich, a już w następnym roku akademickim całkowicie zawieszono rekrutację: decyzją ówczesnych władz państwowych, wszystkie jednostki anglistyczne w kraju z wyjątkiem warszawskiej zostały zlikwidowane. Prof. Grzebieniowski trafił do Warszawy – formalnie miało to miejsce już w roku 1950, z tym że do 1953 kontynuował w Łodzi wykłady dla ostatniej grupy około 30 studentów w ramach nowego trzyletniego programu studiów.

Łódzką anglistykę otwarto ponownie w roku 1957. Jej kierownikiem został ponownie prof. Grzebieniowski. Reaktywowana, nazywała się teraz Katedrą Filologii Angielskiej UŁ i zajmowała dwa pomieszczenia z prawej i dwa z lewej strony na końcu oddzielonego ścianką korytarza na 1-ym piętrze od schodów w lewo, w budynku przy ul. Narutowicza 65 (wejście od ul. Lindleya 1). Po egzaminie wstępnym przyjęto 13 studentów. W niedługim czasie limit miejsc zwiększono do 30, ale zainteresowanie studiami było dużo większe – na owe 30 miejsc przypadało średnio 200 kandydatów – więc anglistyka łódzka, bodajże jako pierwsza w Polsce, wprowadziła testy pisemne z obiektywną punktacją. W wyniku reformy z 1956 roku, studia wydłużono do pięciu lat. W roku 1959 dr Witold Ostrowski uzyskał tytuł docenta; tym samym roku w Katedrze zatrudniono mgr. Jacka Fisiaka, później profesora związanego z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W roku 1964 prof. Tadeusz Grzebieniowski odszedł na emeryturę, a kierownictwo Katedry powierzono doc. Witoldowi Ostrowskiemu, który był jednym z najwybitniejszych w kraju specjalistów w zakresie literatury angielskiej. W roku 1969 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1977 profesora zwyczajnego.

Siedziba Katedry Filologii Angielskiej, ul. Narutowicza 65/Lindleya 1 / The building of the Chair of English Philology, 65 Narutowicza St./1 Lindley St. Fot./Photo by Michał Kornacki

Na początku lat sześćdziesiątych Katedra Filologii Angielskiej UŁ kształciła ponad setkę studentów. W roku 1963 nastąpiła likwidacja anglistyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim – wówczas Łódź i Warszawa przejęły po połowie studentów z KUL-u, co zwiększyło ich liczbę do mniej więcej 150. Jednocześnie kadra anglistyki łódzkiej wzbogaciła się o dwie wykładowczynie z Lublina: dr Halinę Biedrzycką i dr Irenę Janicką, która od 1973 pracowała na stanowisku docenta. Katedra została przeniesiona do większego budynku przy ul. Jaracza 34.

Budynek Katedry Filologii Angielskiej UŁ, ul. Jaracza 34/The building of the Chair of English Philology at the University of Łódź, 34 Jaracza St. Fot./Photo by Michał Kornacki

W roku 1970 Katedra Filologii Angielskiej UŁ została zdegradowana do roli Zakładu i razem z trzema innymi katedrami neofilologicznymi weszła w skład Instytutu Filologii Obcych UŁ. W roku 1973 Zakład Filologii Angielskiej został przemianowany na Instytut Filologii Angielskiej (później Instytut Anglistyki) z trzema Zakładami: Języka Angielskiego, Językoznawstwa Stosowanego i Literatury Angielskiej. Jednocześnie odbyła się kolejna przeprowadzka Instytutu, tym razem do znacznie większego budynku przy al. Kościuszki 65.

Prof. Ostrowski kierował łódzką anglistyką aż do listopada 1981 roku. Na stanowisku zastąpiła go doc. Irena Janicka-Świderska – od 1992 roku profesor, jedna z najbardziej zasłużonych dla Instytutu osób na polu literaturoznawstwa. Prof. Janicka-Świderska już w latach sześćdziesiątych przybliżała studentom zagadnienia z zakresu dramatu angielskiego i aktywizowała ich do własnej działalności teatralnej. Studenci anglistyki łódzkiej wystawili w języku angielskim takie sztuki jak *Sen nocy letniej* Williama Szekspira (1965), *Robin Hood* (1969) i *The Zoo Story* Edwarda Albee (1970), *Pokój* Harolda Pintera (1975) i *Baby Gambit* Johna Atkinsa (1976). Łódzcy angliści jeszcze wielokrotnie prezentowali swoje umiejętności dramatyczne, jak choćby przy okazji występu na Festiwalu Teatrów Anglojęzycznych w 1991 roku. W ramach zajęć z dramatu, studenci anglistyki przez wiele lat wystawiali sztuki w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych.

Siedziba Instytutu Filologii Angielskiej, al. Kościuszki 65/The building of the Institute of English Philology, 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

O znaczeniu łódzkiej anglistyki decydowały także prace tak uznanych filologów jak prof. Jacka Fisiaka, wybitnego językoznawcy historycznego i leksykografa, pracującego na UŁ do 1967 roku; prof. Tomasza Krzeszowskiego, który obronił doktorat na UŁ w roku 1966; prof. Aleksandra Szwedka, zatrudnionego w UŁ w roku 1963, a od roku 1969 doktora; prof. Adeli Styczyńskiej, specjalistki od powieści Thomasa Hardy'ego, Henry Jamesa oraz Charlesa Dickensa, czy prof. Agnieszki Salskiej, założycielki i długoletniego kierownika Zakładu Literatury Amerykańskiej. Prof. Salska, współautorka m.in. dwutomowej *Historii literatury amerykańskiej XX wieku*, w swojej bogatej karierze pełniła również funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykanistycznych. Absolwentem anglistyki łódzkiej jest też inny znany językoznawca – prof. Michał Post z Wrocławia.

Mówiąc o anglistyce łódzkiej, nie można pominąć roli odegranej w kształceniu studentów przez wykładowców z Wielkiej Brytanii i z USA, szczególnie tych kierowanych tu przez British Council oraz Fundację Fulbrighta, ale nie tylko. Szczególnie długo pracowali w Instytucie Anglistyki dr Frederick Wilkins, dr Morris Edelson, dr John Atkins, dr Richard Gravil, dr Philip Sturgess, dr Rod Mengham, dr Matthew Wilson, prof. David Pichaske, dr Richard Bradbury, Cathal McCabe, Stephen Romer, czy Patrick James Melia.

Instytut Anglistyki może się też pochwalić pionierską rolą odegraną w różnych obszarach językoznawstwa i literaturoznawstwa. Prof. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk zawarła w swojej rozprawie habilitacyjnej pierwsze w Polsce analizy materiału z korpusów języka mówionego. Od 1997 roku w Instytucie działa grupa badawcza *PELCRA* (*Polish-English Language Corpora for Research and Application*), w której dorobku znajduje się

szereg publicznie dostępnych narzędzi i zasobów do badania języka. Już w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, Instytut proponował swoim studentom zajęcia w bloku translatorskim, a specjalizacja tłumaczeniowa istnieje w jego ofercie edukacyjnej do dziś.

Łódzką anglistykę przez lata odwiedziło szereg znamienitych gości z zagranicy, wśród nich znani pisarze Graham Greene, Jerzy Kosiński, John Steinbeck i William Wharton. Na przypomnienie zasługuje wykład ambasadora Stanów Zjednoczonych Christophera R. Hilla w 2004 roku, wizyty ambasadorów Kanady, Irlandii, Australii oraz Indii, a także organizowane przez dziesięć lat cykliczne spotkania z poetami brytyjskimi i irlandzkimi.

W roku 2003, z inicjatywy ówczesnej Katedry Języka Angielskiego, prof. Ronald Langacker, jeden z twórców językoznawstwa kognitywnego, odebrał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego i wygłosił wykład w Instytucie. W roku 2012 z inicjatywy Zakładu Pragmatyki Językowej nadano tytuł doktora honoris causa UŁ prof. Johnowi Searle'owi, jednemu z najwybitniejszych współczesnych humanistów.

Wejście główne do nowego gmachu Wydziału Filologicznego, ul. Pomorska 171/173 / The main entrance to the new building of the Faculty of Philology, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Paweł Augustyniak

Od roku akademickiego 2012/13 Instytut Anglistyki liczy siedem zakładów i ma charakter kierunkowy. W Instytucie wydawane są czasopisma literaturoznawcze i językoznawcze (*DeKadentzya, Lodz Papers in Pragmatics, Research in Language*, czy *Text Matters*). Organizowane są także bardzo liczne konferencje naukowe, wśród których szczególnie ważne są odbywające się cyklicznie *Maastricht-Łódź Duo Colloquium on Translation and Meaning*, *New Developments in Pragmatics, Practical Applications of Language Corpora, Accents, Philosophy of Language and Linguistics*, czy ost*atnio All That Gothic.*

Początek roku akademickiego 2013/14 był kolejnym punktem zwrotnym w historii Instytutu Anglistyki. Razem z całym Wydziałem Filologicznym UŁ, Instytut przeprowadził się do przestronnego i nowoczesnego budynku zlokalizowanego na kampusie Uniwersytetu przy ulicy Pomorskiej 171/173.

Główna klatka schodowa nowego gmachu Wydziału Filologicznego, ul. Pomorska 171/173 / The main staircase of the new building of the Faculty of Philology, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Filip Jesionek

The Institute of English Studies has been an integral part of the University of Łódź since 1945, except between 1951–1957. It was founded as the Chair of English Language and Literature and its organizer and first director was Dr (and from 1949 Prof.) Tadeusz Grzebieniowski (1894–1973), a student of Prof. Roman Dyboski from Kraków, and formerly a teacher in the Stefan Batory State Grammar School in Warsaw, later an underground teacher during World War II and an English teacher at the Warsaw School of Economics. From the 1st of January 1946, his assistant was Witold Ostrowski (1914–2006), a student of Prof. Grzebieniowski from the Stefan Batory State Grammar School, and of Prof. Andrzej Tretiak, an English scholar from Warsaw.

Prof. Tadeusz Grzebieniowski (w środku/in the centre).

The beginnings of the Chair were very modest. Originally it occupied 3 rooms – two on the top floor and one on the ground floor – of 21 Kościuszki St. The windows of the room on the ground floor looked out onto the street. There were only about 30 students (according to other sources – 80), only some of whom spoke English. The studies lasted four years. Gradually, its library expanded, mainly thanks to gifts from the British Council and the US Embassy. The first graduate of the Chair was Maksymilian Zieliński, who in 1949 was employed as the Chair's second senior teaching assistant.

The reform of 1949/1950 introduced two-level studies: 3-year long general studies followed by 2-year long specialist MA studies. Unfortunately, Łódź was not allowed to run MA studies, and in the next academic year the recruitment of new students was suspended: all chairs of English in Poland, except for the one in Warsaw, were closed by the communist authorities and their academic staff were redistributed to the capital. Officially, Prof.

Grzebieniowski had already moved to Warsaw in 1950, but he continued lecturing to a group of 30 students in Łódź until 1953.

English studies in Łódź were re-opened in 1957. Now called the Chair of English Philology and with Prof. Grzebieniowski as its Head, it occupied four rooms on the first floor of the building at 65 Narutowicza St. (entered from 1 Lindley St.). After an entrance exam, 13 students were admitted. Soon the number of students was increased to 30, but there were – on average – 200 candidates, so the Chair was the first one in Poland to introduce objective written entrance tests. After the 1956 reform, the studies lasted for five years. In 1959 the Chair employed Jacek Fisiak, later a well-known professor of historical and contrastive linguistics affiliated with the Adam Mickiewicz University in Poznań. In 1964 Prof. Grzebieniowski retired and Dr Witold Ostrowski (1914–2006) became the Head. He was one of the most prominent Polish specialists in the field of English literature. In 1969 he became Professor.

At the beginning of the 1960s, the Chair of English Philology in Łódź had about 100 students. In 1963 the authorities closed the Department of English at the Catholic University of Lublin, as a result of which Łódź and Warsaw each accepted around 50% of the students from Lublin, and so their number increased to 150. At the same time, Łódź acquired two lecturers from Lublin: Dr Halina Biedrzycka and Dr Irena Janicka. The Chair was moved to a new location at 34 Jaracza St. In 1970, the Chair of English Philology of the University of Łódź was transformed into the Department of English Philology and, together with three other departments of philology, became the Institute of Foreign Philologies of the University of Łódź. In 1973 it was transformed again into the Institute of English Philology (later usually referred to as the Institute of English Studies), with three departments: English Language, Applied Linguistics, and English Literature. The Institute moved once more – to a more spacious building at 65 Kościuszki St.

Budynek Instytutu Anglistyki, al. Kościuszki 65/The rear-side view of the building of the Institute of English Studies, 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

Prof. Ostrowski was the Head of the Institute until November 1981. He was replaced by Dr Irena Janicka-Świderska. Janicka-Świderska, who became Professor in 1992, was one of the most distinguished literary scholars at the Institute. She lectured on English drama as early as the 1960s and strongly encouraged theatrical activity among the students, who staged in English such plays as *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare (1965), *Robin Hood* (1969) and *The Zoo Story* by Edward Albee (1970), *The Room* by Harold Pinter (1975), and *Baby Gambit* by John Atkins (1976). They also presented their dramatic skills at the English Language Theatre Festival in 1991 and performed in the Academic Centre for Artistic Initiatives as part of their drama curriculum.

The Institute of English Studies in Łódź received recognition for publications by such respected academics as Prof. Jacek Fisiak, a prominent historical linguist and lexicographer, who worked in Łódź until 1967; Prof. Tomasz Krzeszowski (PhD degree in 1966), Prof. Aleksander Szwedek (employed in Łódź in 1963; PhD degree in 1969); Prof. Adela Styczyńska, a specialist in the novels of Thomas Hardy, Henry James, and Charles Dickens; and Prof. Agnieszka Salska, the founder and head of the Department of American Literature at the Institute. Prof. Salska, co-author of the two-volume *History of the 20th Century American Literature*, also served as the chairperson of the Polish Association for American Studies. Prof. Michał Post, a well-known linguist from the University of Wrocław, is also a graduate of the Łódź Institute.

Also, one cannot forget to mention the role played by lecturers from Great Britain and the USA, especially those sent to Łódź by the British Council and the Fulbright Foundation. Among those who stayed here longer or those who are relatively well known in the world are Dr Frederick Wilkins, Dr Morris Edelson, Dr John Atkins, Dr Richard Gravil, Dr Philip Sturgess, Dr Rod Mengham, Dr Matthew Wilson, Prof. David Pichaske, Dr Richard Bradbury, Cathal McCabe, Stephen Romer, and Patrick James Melia.

The Institute has played a pioneering role in various areas of linguistics and literary studies. Prof. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk's professorial dissertation contained the first ever analyses of data retrieved from spoken language corpora. The *PELCRA* (*Polish and English Language Corpora for Research and Applications*) research group, founded in 1997, has created a number of tools and language resources for the general public. The Institute offered its students classes in translation as early as the 1980s, and the translation pathway is still available to this day.

Over the years, a number of prominent foreign guests have visited the Institute. These include the writers Graham Greene, Jerzy Kosiński, John Steinbeck, and William Wharton. Also worth mentioning is the lecture by the US ambassador Christopher R. Hill in 2004, visits by Canadian, Irish, Australian, and Indian ambassadors, and regular meetings with British and Irish poets, organised for about 10 years.

On the initiative of the Department of English Language, Prof. Ronald Langacker, one of the founders of cognitive linguistics, received an honorary doctorate from the University of Łódź, and gave a lecture in the Institute in 2003. In 2012, on the initiative of the Department of Pragmatics, an honorary doctorate was awarded to Prof. John Searle, one of the most prominent contemporary humanists.

Since the 2012/13 academic year began, the Institute has consisted of seven departments. It publishes such journals on linguistics and literature as *DeKadentzya*, *Lodz Papers in Pragmatics*, *Research in Language*, and *Text Matters*. It also organises numerous academic conferences, among which especially important are the cyclic meetings of *The Maastricht-Łódź Duo Colloquium on Translation and Meaning, New Developments in Pragmatics, Practical Applications of Language Corpora, Accents, Philosophy of Language and Linguistics, and – most recently – All That Gothic.*

The beginning of the academic year 2014/2015 is another landmark in the history of English studies at the University of Łódź. Together with the whole Faculty of Philology, the Institute of English Studies moved into a new and modern building located on the University Campus at 171/173 Pomorska St.

Nowy gmach Wydziału Filologicznego, ul. Pomorska 171/173 / The new building of the Faculty of Philology, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Paweł Augustyniak

Struktura Instytutu Anglistyki UŁ/ Division of the Institute of English Studies at the University of Łódź

Zakład Dramatu i Dawnej Literatury Angielskiej
Department of Drama and Pre-1800 English Literature
Kierownik/Head: Prof. Jadwiga Uchman

Zakład Języka Angielskiego i Językoznawstwa Stosowanego
Department of English and Applied Linguistics
Kierownik/Head: Prof. Ewa Waniek-Klimczak

Zakład Językoznawstwa Angielskiego i Ogólnego
Department of English and General Linguistics
Kierownik/Head: Prof. Piotr Stalmaszczyk

Zakład Literatury Amerykańskiej
Department of American Literature
Kierownik/Head: Prof. Jadwiga Maszewska

Zakład Literatury i Kultury Brytyjskiej
Department of English Literature and Culture
Kierownik/Head: Prof. Jerzy Jarniewicz

Zakład Pragmatyki Językowej
Department of Linguistic Pragmatics
Kierownik/Head: Prof. Piotr Cap

Zakład Translatoryki
Department of Translation Studies
Kierownik/Head: Prof. Łukasz Bogucki

VERITAS ET LIBERTAS • UNIVERSITAS LODZIENSIS •

INSTYTUT ANGLISTYKI
Uniwersytetu Łódzkiego

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

Obszary badań prowadzonych w Instytucie Anglistyki UŁ/ Areas of research conducted in the Institute of English at the University of Łódź

- teoria literatury/theory of literature
- literatura angielskiego średniowiecza/English medieval literature
- angielski dramat renesansowy/the Renaissance English drama
- współczesna literatura brytyjska/modern British literature
- współczesny film i teatr brytyjski/modern British film and theatre
- problematyka postkolonialna i irlandzka/Irish and post-colonial studies
- poetyka kognitywna/cognitive poetics

- studia feministyczne i genderowe/feminist and gender studies
- studia kulturowe/theory of culture

- literatura amerykańska/American literature
- kultura amerykańska i kino/American culture and cinema

- historia języka angielskiego/history of English
- fonetyka i fonologia/phonetics and phonology
- składnia języka angielskiego/syntax of English
- semantyka/semantics
- neurolingwistyka/neurolinguistics
- psycholingwistyka/psycholinguistics
- filozofia języka/philosophy of language
- pragmatyka językowa/linguistic pragmatics
- semiotyka/semiotics
- językoznawstwo komputerowe i korpusowe/ computer and corpus linguistics
- językoznawstwo kognitywne/cognitive linguistics
- językoznawstwo migowe/signed linguistics
- komunikacja werbalna i niewerbalna/verbal and non-verbal communication
- języki celtyckie/Celtic languages
- metodologie językoznawstwa/methodology of linguistics
- dydaktyka języka angielskiego/methodology of teaching English

- przekład literacki/literary translation
- przekład specjalistyczny/translation for special purposes
- tłumaczenie audiowizualne/audio-visual translation
- dydaktyka przekładu/methodology of teaching translation

Moja historia językoznawstwa anglistycznego w Uniwersytecie Łódzkim

Barbara Lewandowska-Tomaszczyk

Studia anglistyczne wybrałam trochę przypadkowo. W szkole podstawowej i w IV Liceum im. Emilii Sczanieckiej w Łodzi uczyłam się francuskiego, no i rosyjskiego. Równolegle miałam lekcje prywatne, właściwie bardziej pogaduszki w języku angielskim u przemiłej starszej pani – Angielki, która mieszkała z mężem Włochem od czasów wojny w Łodzi. Ale to nie wszystko. Od najmłodszych lat grałam na fortepianie. Lekcje gry na fortepianie, potem szkoła muzyczna stały się moim drugim życiem. Pewnego dnia, pamiętam jak dziś, chyba po jakiejś dyskusji o brzmieniach harmonicznych, jedna z koleżanek oznajmiła, że będzie studiować anglistykę na Uniwersytecie Łódzkim. No i już wiedziałam. Wprawdzie, w moim przypadku miała to być romanistyka, ale wtedy jeszcze nie powołano takiego kierunku w Łodzi. Bo to był rok 1959.

Pierwsi angliści w Uniwersytecie Łódzkim byli filologami w klasycznym sensie tego słowa. Łączyli zainteresowania językoznawcze i literackie, jak prof. Tadeusz Grzebieniowski, który miał z nami wykłady z gramatyki historycznej. Natomiast wraz z przybyciem z Warszawy Jacka Fisiaka (wówczas magistra, dziś profesora), który uczył nas wszystkiego o teorii języka, gramatyce, historii języka angielskiego, a do rozszyfrowania i transkrypcji podawał piekielnie trudne *nonsense words*, rozpoczął się etap stopniowego wyodrębniania innych dyscyplin. Językoznawstwo w Polsce zaczęło funkcjonować początkowo obok, a później równolegle do studiów literackich.

O znaczeniu łódzkiej anglistyki decydowały już w początkowej fazie aktywności prace pierwszych łódzkich wykładowców – dr Ireny Granickiej oraz dr. Maksymiliana Zielińskiego. Pozycję i odrębność językoznawstwa jako dyscypliny umocniły osiągnięcia uznanych językoznawców – prof. Jacka Fisiaka, inicjatora wielu przedsięwzięć badawczych, historyka języka, twórcy nurtu badań kontrastywnych angielsko-polskich w kraju i wychowawcy pokoleń językoznawców anglistycznych, później twórcy anglistyki poznańskiej, także prof. Tomasza Krzeszowskiego, barwnej postaci z talentami pianistycznymi i literackimi, autora teorii ekwiwalencji w ujęciu generatywnym, autora używanego powszechnie podręcznika gramatyki języka angielskiego dla Polaków, obecnie czynnego kognitywisty w Warszawie. Do tego grona językoznawców należy też zaliczyć prof. Aleksandra Szwedka, który rozpoczął swoją karierę językoznawczą od zainteresowań historycznych w języku angielskim, obecnie zaś zajmuje się problematyką metafory pojęciowej w ujęciu obiektyfikacji, czym poniekąd kontynuuje myśl filozoficzną pierwszego Rektora UŁ prof. Tadeusza Kotarbińskiego. Pierwsze lata działań dydaktycznych w ówczesnej Katedrze Filologii Angielskiej to także okres przygotowywania do emisji pierwszego naszego kursu telewizyjnego języka angielskiego, emitowanego na żywo ze studia w Łodzi, z niezapomnianymi lektorami – obecnie prof. Marią Edelson, badaczką powieści angielskiej, i prof. Krzeszowskim. Także cykl kursów języka angielskiego dla grupy studentów wietnamskich, bodaj pierwszy w tradycji łódzkiej, i wkład długoletniego wykładowcy British Council w Łodzi prof. Johna Atkinsa i mój w – *hear*, *hear* – przygotowanie dubbingowanej wersji na język angielski polskiego filmu, a jakże,

sensacyjnego, w reżyserii Ryszarda Filipskiego, znanego z roli Hubala, o współpracy z „zachodnioberlińską komórką amerykańskiego wywiadu".

Barbara Lewandowska-Tomaszczyk i Tomasz Krzeszowski podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Barbara Lewandowska-Tomaszczyk and Tomasz Krzeszowski celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź. Fot./Photo by Filip Jesionek

Ważną rolę w pierwszych działaniach badawczych odegrał dr Wiesław Oleksy, późniejszy współtwórca Centrum Badań i Studiów Północnoamerykańskich na nowo tworzącym się wtedy Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ. Dr Oleksy wprowadził tematykę pragmatyki i analizy dyskursu do obszarów anglistycznego językoznawstwa w Łodzi. Tematyka pragmatyczna wykształciła się w jedną z kilku najważniejszych obecnie wizytówek łódzkiego językoznawstwa anglistycznego, co postrzegam jako twórczą kontynuację tych nurtów. Znane są osiągnięcia w tym zakresie dziś jednego z pierwszych wypromowanych przeze mnie doktorów, obecnie prof. Piotra Capa, który już sam dochował się swoich licznych doktorów i doktorów habilitowanych (prof. UŁ Marta Dynel). Prof. Cap zainicjował redakcję czasopism o profilu pragmatycznym, m.in. *Lodz Papers in Pragmatics*, oraz *International Review of Pragmatics*, czytanych nie tylko w kraju, ale daleko poza granicami Polski i jest cenionym badaczem i inspiratorem inicjatyw na tym polu.

Pionierską rolę w rozwoju językoznawstwa, nie tylko angielskiego i nie tylko w Polsce, odegrał kierowany przeze mnie od 1979 do 2012 roku Zakład, potem Katedra Języka Angielskiego, przekształcona później w Katedrę Języka Angielskiego i Językoznawstwa Stosowanego. Wraz z rozwojem językoznawstwa transformacyjno-generatywnego Noama Chomsky'ego i dalej, od lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku po lata współczesne, ma

miejsce ścieranie się paradygmatu generatywnego z nowo powstałymi nurtami językoznawstwa kognitywnego, które inspiruje refleksje o charakterze filozoficzno-językowym. To prace językoznawcze prof. Piotra Stalmaszczyka, nie tylko cenionego teoretyka języka o dużej wiedzy filozoficznej, którą ujawnił już w swoim studium o filozofii Williama Blake'a, uznanego badacza języków celtyckich, ale też znawcy literatury, wychowawcy szeregu młodszych badaczy i dzisiejszego Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ, wywodzą się właśnie z tradycji generatywnej. Prace te sięgają ponadto do współczesnych modeli kognitywnych języka i językoznawstwa (np. modelu Raya Jackendoffa) oraz ich metodologii badań. Inspiracje semantyczno-filozoficzne znajdowały swój wyraz w wielu dysertacjach doktorskich i habilitacyjnych – pierwszy mój doktorant w Instytucie, obecnie prof. UŁ Krzysztof Kosecki, specjalista w zakresie kognitywnej teorii metonimii i semantyki języków migowych, obronił pracę doktorską dotyczącą konceptualizacji pojęcia czasu, tematykę kontynuowaną dziś przez dr hab. Jacka Walińskiego, także mojego wychowanka. Problematyka rozumienia i interpretacji pojęcia czasu rozwijana jest w projektach badawczych, jak m.in. koordynowany przez mnie w Uniwersytecie Łódzkim projekt ISCH COST Action TD0904 *Time in Mental Activity: Theoretical, Behavioral, Bioimaging and Clinical Perspectives* (*TIMELY*). Projekt ten uzyskany z równoległym grantem Narodowego Centrum Nauki podejmował tematykę percepcji czasu w ujęciu wielu dyscyplin i poprzedzony był innym projektem badawczym ISCH COST Action A31 *Stability and Adaptation of Classification Systems in a Cross-cultural Perspective*, który dotyczył zmieniających się wzorców kategoryzacji w różnych – nieraz odległych – językach. Wzajemne inspiracje badaczy z różnych dziedzin i zakątków świata, m.in. Jerozolimy, Hong-Kongu, Bangkoku czy Kyoto – sinologów, egiptologów czy znawców języka Sumerów, przenoszą nas w środek dyskusji o języku, filozofii i poznaniu.

Moje własne, pierwsze badania dotyczyły historii składni języka angielskiego (struktury i semantyki pytań) w piętnastowiecznych romansach o królu Arturze i rycerzach Okrągłego Stołu napisanych przez Sir Thomasa Malory'ego, którymi zaczytywałam się pewnie więcej niż było to niezbędne do badań. Odniesienia do semantyki i dyskursu, które znalazły się w moich pracach, zaowocowały nowymi badaniami później, a zainteresowania historią języka wyrosły z klimatu naukowego tamtego czasu, inspiracji i kontaktów z promotorem mojej pracy doktorskiej (obronionej w 1971 r.) prof. Fisiakiem. Zresztą, prawdę mówiąc, może jeszcze wcześniej. Dr Fisiak przebywał wtedy na stypendium w Stanach Zjednoczonych, a moja praca magisterska (1964 r.), napisana pod opieką prof. Witolda Ostrowskiego, kierownika Katedry i cenionego specjalisty z zakresu literatury angielskiej – choć nie tylko, bo dysponował wiedzą praktycznie o wszystkim – dotyczyła problemów języka w angielskiej powieści historycznej. Akcent z badań historycznojęzykowych przeniósł się dzisiaj na inne obszary języka, choć studia nad historią języków i badanie relacji historycznych między systemami są źródłem inspiracji, jak i sukcesów grupy młodszych badaczy, np. dr Anny Cichosz prowadzącej badania porównawczo-historyczne języków germańskich czy mgr. Marka Majera w oryginalnych pracach dotyczących historii języków bałtyckich i słowiańskich, niedawnego absolwenta anglistyki i slawistyki UŁ, który zdobył prestiżowe stypendium i kończy doktorat w Uniwersytecie Harvarda. Dwa lata przed obroną swojego doktoratu otrzymałam stypendium Departamentu Stanu USA i przebywałam przez rok

najpierw w University of Chicago, gdzie wykładał błyskotliwy i niebanalny, zawsze z żywym kwiatem w butonierce, James MacCawley, potem w Uniwersytecie Teksaskim w Austin, gdzie uczestniczyłam w zajęciach znanego historyka języka angielskiego Jamesa Sledda. Rozwijający się brawurowo w tym okresie paradygmat generatywny dostarczał nowych narzędzi badawczych do studiów nad historią języka, a moje pewne w nim rozeznanie pozwoliło mi na w miarę kompetentną wymianę poglądów w korespondencji mailowej z Noamem Chomskym wiele lat później.

Pracownicy Instytutu Anglistyki UŁ przed budynkiem przy al. Kościuszki 65/Staff members of the Institute of English Studies at the University of Łódź in front of the building at 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

Po doktoracie wpadłam w wir pracy, który trwa praktycznie do dziś. Stypendium Fulbrighta, które odbywałam w Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley oraz ponownie w Uniwersytecie Teksaskim w Austin, otworzyło mnie na nurty kognitywistyczne w językoznawstwie. Spotkania z Charlesem Fillmorem i Georgem Lakoffem, który przyjmował całą naszą grupę w swoim obszernym domu na Euclid Avenue, gdzie dyskutowaliśmy do późna, prezentowały nową wizję języka. Odwoływałam się do niej zarówno w rozprawie habilitacyjnej (1987 r.), jak również później w licznych publikacjach oraz w rozprawie profesorskiej w 1996 r., w której analizowałam zjawiska negacji i negatywności w języku. Znalazło to także swój wyraz w konferencji zorganizowanej przeze mnie i w analizach problematyki poznania, języka i filozofii, którą uatrakcyjniły wykłady takiej klasy specjalistów jak: Danilo Marcondes de Souza Filho z Pontifícia Universidade Católica do Rio de Janeiro, w którym prowadziłam warsztaty dla doktorantów, Adrienne Lehrer – semantyczki i leksykologa oraz Keitha Lehrera – światowej klasy epistemologa, pracujących w University of Arizona w Tuscon w Stanach

Zjednoczonych, w których designerskim, artystycznie zaprojektowanym domu gościłam parę lat później będąc z serią wykładów w uniwersytetach amerykańskich. Pokłosiem konferencji był wydany w 1998 roku w Uniwersytecie Łódzkim tom *Lexical Semantics, Cognition and Philosophy* pod moją redakcją. Nurt kognitywny znajduje obecnie swój wyraz w mojej współpracy z wieloletnim wykładowcą w Instytucie Anglistyki UŁ dr. Paulem Wilsonem – psychologiem angielskim z doktoratem z Birbeck College. Współpraca dotyczy badań w zakresie problematyki uczuć i emocjonalności z użyciem szerokich danych korpusowych.

Pod koniec lat siedemdziesiątych z łódzkiego Instytutu odeszli koledzy do innych uniwersytetów, aby tam tworzyć anglistyki, m.in. w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, w Bydgoszczy czy w Uniwersytecie Gdańskim. I tak 1 października 1979 roku jako jedyny pracownik Zakładu Języka Angielskiego ze stopniem doktora, objęłam stanowisko kierownika tej jednostki. Był to czas trochę surrealistyczny. Pierwsze konferencje międzynarodowe – współorganizowana z Jerzym Tomaszczykiem *Meaning and Lexicography* w 1985 r., na którą nie przyznano wizy wjazdowej do Polski Gideonowi Toury'emu z „wrogiego" wówczas Izraela; w 1982 roku *Oxford Colleges Hospitality Scheme* w jedynym w swoim rodzaju All Souls College tylko dla profesorów, gdzie jadano na srebrze, serwowano portwein i whisky z karafek oraz *tea* ze szczepów herbat indyjskich i chińskich, i odpoczywano w słodkiej woni rosnącej lawendy przy dalekim dźwięku dzwonów z wież kościelnych. A dla wygody – sekretny kluczyk do tylnego wyjścia z College'u prosto do The Bodleian. A tu u nas – brak podstawowej literatury, problemy z kontaktami międzynarodowymi i wyjazdami za granicę na staże i konferencje dla działaczy solidarnościowych w UŁ, odmowa paszportu dla Piotra Stalmaszczyka i dla innych „niepewnych" (Jurka Tomaszczyka). Ale znów równolegle – odkrycie pierwszych korpusów językowych, moja rozprawa habilitacyjna o strukturach konceptualnych, znaczeniu i dynamice języka (1987 r.), obowiązki wicedyrektora Instytutu (wtedy) Filologii Angielskiej przy dyrektor prof. Agnieszce Salskiej, uznanej badaczce literatury amerykańskiej, i pierwsze w Polsce moje analizy materiału z korpusu języka mówionego. Dalej, mój wyjazd do Pittsburgha, do Center for Russian and East European Studies, gdzie ówczesny dyrektor, przyjaciel Polski i Polaków, Robert (Bob) Donnarummo, specjalizujący się w historii Polski i Rosji, zainicjował – z inspiracji dr. Wiesława Oleksego – wymianę z Łodzią. Na moje ogłoszenie o możliwości pracy w Instytucie na Uniwersytecie Łódzkim odpowiedział, i pozostał w Łodzi do dziś, James Hartzell, prawnik z wykształceniem z Pitt, władający językiem rosyjskim i polskim, który zmienił powołanie i specjalizację prawniczą na zainteresowania i tematykę translatorską. Pittsburgh, co za miejsce! Dwa uniwersytety na tej samej ulicy, naprzeciw siebie – University of Pittsburgh, w „patriotycznej" gotyckiej Cathedral of Learning i Nationality Rooms z początków wieku dwudziestego. W Zakładzie Slawistyki – urocza, ekscentryczna badaczka literatury i kultury rosyjskiej – z nieodłączną fajką – Helena Goscilo, Oscar Swan, autor gramatyki języka polskiego, zaś w Zakładzie Językoznawstwa – Sarah Thomason, znawczyni kontaktów językowych, pidżynów i kreoli. Obok, prywatny Uniwersytet Carnegie-Mellon z najprzedniejszym językoznawstwem komputerowym i modelami sztucznej inteligencji, gdzie Sergei Nirenburg objaśniał zasady przekładu maszynowego. U nas zaś w Instytucie zmiany – pierwszy laptop uzyskany z grantu, nurty informatyczne w językoznawstwie i próba stworzenia komputerowego słownika/tezaurusa

Bilingual Thesaurus (*BIT*), z nieocenionym informatykiem z kompetencji i przekonań, Piotrem Walczakiem, i absolwentką matematyki stosowanej mgr Małgorzatą Studencką-Pufal. To wszystko stanowiło wtedy oś moich działań akademickich.

Badania korpusowe rozwinęły się w jedną z silniejszych obecnie gałęzi językoznawstwa anglistycznego w Łodzi, są jego wizytówką i czynią nas rozpoznawalnymi w świecie. Wprowadzenie statystyki z inspiracji dr Douglasa Colemana, wykładowcy Fulbrighta w Łodzi (współpracującego z nami później w University of Toledo, Ohio) i dr Chrisa Butlera (wówczas z zaprzyjaźnionego University of Nottingham), i z moich nauk seminaryjnych w University of Texas, zaowocowało szerszymi zainteresowaniami metodologią korpusową. Od 1997 roku w Instytucie działa grupa badawcza *PELCRA* (*Polish-English Language Corpora for Research and Application*), którą współtworzyłam i którą kierowałam, przy współpracy z brytyjskim Uniwersytetem w Lancaster w osobie Tony'ego McEnery, oraz wsparciem finansowym British Council z nieocenioną Susan Maingay. Zespół reprezentuje wysiłek badawczy i organizacyjny członków całej grupy: pomysłodawcy zorganizowania zespołu i długoletniego wykładowcy British Council w Łodzi Jima Melii, (obecnych) dr hab. Jacka Walińskiego (inicjatora zbierania danych mówionych i autora jednych z pierwszych prac o użyciu komputerów w nauczaniu języka), prof. UŁ Stanisława Goźdź-Roszkowskiego, dr. Piotra Pęzika, dr. Krzysztofa Kredensa (dziś robiącego karierę w Aston University w Birmingham), dr Agnieszki Leńko (teraz w Uniwersytecie Warszawskim), mgr. Rafała Uzara (obecnie także w Warszawie) i z młodszego pokolenia – znawcy przekładu dr. Mikołaja Deckerta i utalentowanego informatycznie naszego absolwenta mgr. Łukasza Dróżdża. Wspierali nas okazjonalnie koledzy z Lancaster (Martin Wynne i Simon Botley), piastujący dziś stanowiska w wielu miejscach w świecie. Z Martinem Wynnem i Michaelem Oakesem z Lancaster udało mi się z pewnym sukcesem opublikować parę artykułów o tematyce automatycznego zrównoleglania tekstów bi- i trój-lingwalnych (angielsko-polskich, później angielsko-francusko-polskich) dla celów komputerowej akwizycji ekwiwalentów. W dorobku łódzkiego zespołu znajduje się szereg publicznie dostępnych narzędzi i zasobów językowych autorstwa dr Pęzika, uznanego dziś językoznawcy korpusowego. Ważna jest także współpraca zespołu przy budowie wielkiego Narodowego Korpusu Języka Polskiego (nkjp.pl). Mój ówczesny doktorant Adam Bednarek, związany z Kanadą z racji swoich wyborów naukowych i sentymentalnych, samodzielnie budował wtedy korpus prasowy kanadyjskiej odmiany języka angielskiego. Organizowane przez nas od 1997 roku cykliczne konferencje *PALC* (*Practical Applications of Language Corpora* – czasowo zmienione na *Practical Applications of Language and Computers*) do dziś cieszą się zainteresowaniem światowej klasy językoznawców korpusowych i komputerowych.

Wyniki prac korpusowych uwidaczniają się w pracach leksykograficznych, w które byłam zaangażowana jako redaktor naukowy *Wielkiego słownika angielsko-polskiego* (2002 r., PWN-Oxford University Press), oraz w nowatorskich analizach języka mówionego i frazeologii, które stanowią niemałe wyzwanie dla językoznawców. Język mówiony to w dużej mierze dziedzina fonetyki i fonologii. Badania fonologiczne w ujęciu historycznym stanowiły istotną część dorobku prof. Fisiaka, odczuwaliśmy jednak ich niedosyt w Instytucie przez długi okres aż do pojawienia się prac prof. UŁ Ewy Waniek-Klimczak, dziś piastującej po moim odejściu stanowisko kierownika Zakładu Języka Angielskiego i Językoznawstwa

Stosowanego. Prof. Waniek-Klimczak zajmuje się socjofonetyką w odniesieniu do uczących się języka angielskiego jako obcego oraz polskich środowisk emigranckich w Anglii i w Stanach Zjednoczonych. Pełniła funkcję Dyrektora Instytutu Anglistyki UŁ przez jedną kadencję, jest też od wielu lat niestrudzoną organizatorką corocznych konferencji *Accents-Native and Non-native Accents of English* i wychowuje spore grono godnych następców.

Współpraca z Lancaster i moja nominacja na pozycję Profesora Honorowego w University of Lancaster, zaowocowała także nowym programem studiów magisterskich, kierowanym przez specjalistę w dziedzinie przekładu, znawcę odmian języka prawa, mojego ucznia, prof. Goźdź-Roszkowskiego. Studia *Corpus-based English Language Studies (COBAL*) zostały następnie przekształcone w samodzielne studia magisterskie *COBEL* (*Computer-based English Language Studies*), które łączyły anglistyczne zajęcia językoznawcze ze specjalizacją językoznawstwa korpusowego. Języki specjalistyczne i studia im poświęcone, w które prof. Goźdź-Roszkowski jest zaangażowany, okazały się także sukcesem edukacyjnym. Jako pełna oferta *Lingwistyka dla biznesu* stanowi obecnie jeden z najbardziej obleganych kierunków

studiów w Uniwersytecie Łódzkim.

Prof. Josef Schmied i Prof. Wolfgang Lörscher podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Prof. Josef Schmied and Prof. Wolfgang Lörscher celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź.
Fot./Photo by Filip Jesionek

Granty badawcze, które udało się nam zdobywać, koncentrowały się albo na budowie korpusów i narzędzi korpusowych, albo przynajmniej posiadały silny komponent badań korpusowych. Działania w wielkim programie *META-NET* (*A Network of Excellence Forging the*

Multilingual Europe Technology Alliance) i harmonizującym z nim projekcie *CESAR* (*Central and South-East European Resources*), obecnie także struktury współdziałania sieci *CLARIN* (*Common Language Resources and Technology Infrastructure*), koordynowane są w zespole *PELCRA* przez dr Pęzika. Najnowszy projekt ISCH COST Action IS1312 *Structuring Discourse in Multilingual Europe* (*TextLink)*, który jest w trakcie realizacji, pokazuje także silny nurt korpusowy w europejskich badaniach językoznawczych.

Inny silny nurt badań stanowią teorie kognitywne i ich zastosowanie w semiotyce języka i obrazu. Łączenie badań kognitywistycznych z literaturą stanowi domenę badań prof. Aliny Kwiatkowskiej, doktorantki prof. Krzeszowskiego, poprzednio kierownika Zakładu Semantyki i Semiotyki Językoznawczej. Kognitywistyka jest obecna w badaniach wielu językoznawców Instytutu. Można też w niej dostrzec inspiracje dla badań literackich i dziś te dyscypliny wzajemnie się wzbogacają. Badania interdyscyplinarne, konferencje i warsztaty, otwarcie na inne dziedziny nauki, zainteresowanie filozofią, sztuką, muzyką, to także specyfika językoznawczych badań łódzkich.

Dla lingwistów polskich powstanie nurtu kognitywnego w języku przybrało również formę działań bardziej instytucjonalnych i przerodziło się w powstałe z inspiracji naszej Katedry Języka Angielskiego i Językoznawstwa Stosowanego oraz katedr polonistycznych i Instytutu Kulturoznawstwa Polskie Towarzystwo Językoznawstwa Kognitywnego (PTJK), stowarzyszone z Międzynarodowym Towarzystwem Językoznawstwa Kognitywnego (International Cognitive Linguistics Association/ICLA). Organizowaliśmy coroczne spotkania i warsztaty kognitywistyczne, w czym pomagały osobiste kontakty ze wszystkimi praktycznie liczącymi się kognitywistami na świecie. Zostałam wybrana na pierwszą przewodniczącą Zarządu PTJK na dwie kadencje, a funkcję tę przejęła później prof. Alina Kwiatkowska. Na ostatnim zjeździe Towarzystwa w Lublinie we wrześniu 2015 roku otrzymałam, obok Ronalda Langackera i Laury Jandy, tytuł honorowego członka PTJK. Kognitywiści z Łodzi działają też we władzach Towarzystwa, a w roku 2009 byliśmy współorganizatorami – wespół z naszymi doktorantami nie tylko z Łodzi, ale także z odległych Chin – wielkiej dziesiątej międzynarodowej konferencji ICLA w Krakowie z kilkoma setkami uczestników i dziesiątkami paneli i warsztatów.

Już w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, Katedra rozpoczęła program specjalizacji translatorskiej z inspiracji mojej i Jerzego Tomaszczyka, absolwenta UŁ z dyplomem Master of Science in Linguistics z Illinois Institute of Technology, wówczas czynnego tłumacza z dużym dorobkiem polsko-angielskich przekładów specjalistycznych na rynek amerykański. Specjalizacja tłumaczeniowa istnieje w ofercie Instytutu do dziś i rozwija się dynamiczne. Wspomagana jest przez świetnych praktyków i dydaktyków, takich jak mgr Janusz Wróblewski. Specjalizacja obejmuje również obszary przekładu audiowizualnego. Znane są powszechnie prace prof. Łukasza Boguckiego, obecnego Dyrektora Instytutu Anglistyki, który dochował się już wypromowanych przez siebie doktorów, m.in. Mikołaja Deckerta, wyróżnionego w translatorycznych badaniach kognitywnych. Bodźcem do rozwoju specjalizacji translatorskich stała się wieloletnia, trwająca po dziś dzień współpraca z Zuyd University of Applied Sciences w Maastricht i dr Marcelem Thelenem, współinicjatorem i współorganizatorem wraz ze mną od roku 1990 cyklicznych konferencji translatorskich *Maastricht-Łódź Duo Colloquium on Translation and Meaning.* Tradycja ta kontynuowana jest

przez prof. Boguckiego i jego zespół, zaś translatoryka została wprowadzona w programach studiów, które obejmują zarówno teorię jak również praktykę tłumaczeniową.

Pracownicy Instytutu Anglistyki UŁ przed budynkiem przy al. Kościuszki 65/Staff members of the Institute of English Studies in Łódź in front of the building at 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

Nurt psycholingwistyczny oraz zagadnienia metodyki nauczania języków obcych zawsze były obecne w Instytucie. Dr hab. Bogdan Krakowian objął kierownictwo Zakładu Językoznawstwa Stosowanego w pierwszych latach działania Katedry, zaś funkcję kierownika Zakładu Psycholingwistyki i Dydaktyki Języka Angielskiego przejął w późniejszym okresie prof. UŁ Jan Majer – znany specjalista w zakresie problematyki dwujęzyczności i teorii przyswajania języka obcego, koordynator projektów British Council, autor cytowanych powszechnie analiz interakcji i dyskursu na lekcjach języka obcego, obecnie kierujący Pracownią Psycholingwistyki i Dydaktyki Języka Angielskiego. Pracownicy ówczesnego Zakładu z dr Haliną Majer wraz z całym zespołem rozwijali zagadnienia akwizycji drugiego języka oraz nauczania języka. Prowadzący badania z zakresu testowania znajomości języka obcego dr hab. Przemysław Krakowian, nieoceniony w raportowaniu i ścisłych harmonogramach mgr Ryszard Rasiński, oraz inni koledzy z Katedry brali udział w edukacyjnych projektach unijnych *Erasmus Minerva*, które koordynowałam. Rolę inspiratora współpracy ze środowiskiem nauczycielskim sprawowała mgr Anna Berestowska z grupą koleżanek i kolegów. Zainspirowała działania programu *INSETT* (*In-service Teacher Training*), któremu przewodniczyłam z racji sprawowania funkcji Dyrektora Instytutu Anglistyki, jako regularnego narzędzia podnoszenia kwalifikacji zawodowych czynnych nauczycieli języka

angielskiego. Funkcję tę przejął następnie prof. Piotr Stalmaszczyk, późniejszy Dyrektor Instytutu Anglistyki.

Tradycję badań psycholingwistycznych podtrzymują moi wychowankowie – prof. UŁ Joanna Nijakowska działająca w dziedzinie psycholingwistyki i zaburzeń języka w dysleksji, prof. UŁ Kamila Ciepiela, prowadząca badania nad tematyką zaburzeń językowych w afazji, obecnie badająca kwestie tożsamościowe w kontekście klasy obcojęzycznej, oraz dr hab. Janusz Badio, studiujący strukturę zdarzeń w kontekście wypowiedzi. Tematyka badań psycholingwistycznych oraz tożsamościowych znajduje swój wyraz zarówno w kolejnych publikacjach, jak również w organizowanych przez jednostki konferencjach i warsztatach poświęconych tej tematyce.

Podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź.
Fot./Photo by Filip Jesionek

W latach dziewięćdziesiątych, z inspiracji ówczesnego Ministerstwa Edukacji Narodowej, wzrosło zainteresowanie kształceniem nauczycieli języków obcych oraz stworzono system umożliwiający powoływanie kolegiów nauczycielskich o takim profilu pod patronatem uczelni. Instytut przejął rolę patronacką nad kilkoma stworzonymi w regionie Nauczycielskimi Kolegiami Języków Obcych: w Płocku, Włocławku, Sieradzu, Piotrkowie Trybunalskim, zaś Kolegium Języków Obcych przy Uniwersytecie Łódzkim kierował prof. Majer. Mój wkład w rozwój tych jednostek to wypromowanie kilku doktorów, z których jeden – dr Martin Hinton, łączący zainteresowania dydaktyczne i filozofię z rodzimego University of St. Andrews w Szkocji – zasila obecnie grono wykładowców Instytutu. Instytut patronował nadawaniu

stopnia licencjata i przejmował z kolegiów część absolwentów na studia magisterskie. W prace patronackie nad kolegiami oraz prowadzenie tam zajęć zaangażowani byli praktycznie wszyscy angliści, w tym wielu językoznawców (m.in. prof. Waniek-Klimczak, dr Stanisław Duczmal, śp. mgr Ireneusz Graczyk). Z ramienia Instytutu kierowała tymi działaniami niezwykle sprawnie prof. Jolanta Nałęcz-Wojtczak, specjalistka w dziedzinie powieści angielskiej, ówczesna wicedyrektor Instytutu Anglistyki UŁ. Wtedy także zostałam poproszona o zorganizowanie studiów anglistycznych w Piotrkowie Trybunalskim (dziś Filii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach) oraz w Wyższej Szkole Studiów Międzynarodowych w Łodzi. W UJK objęłam stanowisko kierownika Katedry Filologii Angielskiej, które sprawowałam do roku 2014. Koordynowałam tam jeden z edukacyjnych projektów unijnych, współorganizowałam konferencje i wypromowałam troje doktorów: dr Irenę Czwenar, rok temu dr Shalę Barczewski ze Stanów Zjednoczonych – obecnie w UJK w Kielcach – oraz (dziś) dr hab. Agnieszkę Kaletę, zaś w WSSM pozostawałam zatrudniona do roku 2012 jako kierownik Katedry Studiów Brytyjskich i Amerykańskich. Praca w WSSM dała mi szerszy ogląd tematyki badań międzynarodowych i problematyki komunikacji społecznej, co znalazło wyraz w kolejnych konferencjach i publikacjach w tej dziedzinie.

Od początku przekształceń ustrojowych w Polsce we wczesnych latach dziewięćdziesiątych Instytut stanął przed nowymi możliwościami kontaktów zagranicznych oraz pozyskiwania funduszy Unii Europejskiej na naukę i edukację. W 1991 r. uzyskałam w jednym z pierwszych konkursów unijnych indywidualne stypendium badawcze, które pozwoliło mi na odbycie stażu w Centrum Nauk Informatycznych Uniwersytetu w Porto w Portugalii, którym zawiaduje do dziś prof. Luís Damas, badacz i informatyk, znany z budowy i implementacji inteligentnych (obecnie mobilnych) systemów informatycznych. Drugim miejscem mojego stażu były pracownie renomowanego wydawnictwa Oxford University Press w Oksfordzie, gdzie nieoceniony Patrick Hanks, językoznawca, leksykolog i wtedy główny redaktor angielskich słowników oksfordzkich, wprowadził mnie w arkana systemów korpusowych. Zarówno moja praca redakcyjna przy słowniku PWN-OUP, jak również rozprawa profesorska o negacji (1996 r.), nagrodzona pierwszą nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz nagrodą im. Kazimierza Nitscha I Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, niewątpliwie na tych kontaktach zyskały. W Komitecie Językoznawstwa PAN działam, z przerwami, od roku 2002. W ubiegłej kadencji sprawowałam funkcję wiceprzewodniczącej Prezydium KJ oraz reprezentowałam Polskę w językoznawczym towarzystwie międzynarodowym Comité International Permanent des Linguistes.

Prof. Leszek Wojtczak, Rektor UŁ, mianował mnie w roku 1990 swoim pełnomocnikiem do spraw nowo powołanego programu Unii Europejskiej TEMPUS (Trans-European Mobility Programme for University Studies) w Uniwersytecie Łódzkim. Funkcję tę piastowałam przez kilka następnych kadencji, głównie we współpracy z ówczesnym Prorektorem ds. Współpracy z Zagranicą prof. Waldemarem Michowiczem. Powstał też niedługo potem system studiów doktoranckich na uniwersytetach polskich, a studenci moich pierwszych doktoranckich grup seminaryjnych, z których większość zdobyła stopień doktora oraz dalsze stopnie i tytuły akademickie, sprawują teraz funkcje kierownicze w instytutach anglistycznych w Polsce. Połączenie działań promotora ze stanowiskiem dyrektora Instytutu Anglistyki i rozeznaniem w programach Unii Europejskiej, do której aspirowaliśmy, pozwoliło mi na włączenie

Instytutu do wielu projektów unijnych i umożliwiło licznym studentom i młodym pracownikom nauki pobyt i kształcenie się w szacownych uniwersytetach w Europie, od Oxfordu, gdzie działał koordynator jednego z projektów Peter Dyson, po Bolonię, Sienę i Heidelberg, partnerów w pierwszych zespołowych projektach unijnych, tzw. JEP-ach (Joint European Projects). JEP 8036 *European Legal Culture-Communication*, koordynowany wspólnie przez Jerzego Tomaszczyka i Małgorzatę Król, obecnie profesora na Wydziale Prawa i Administracji UŁ, dostarczył nam funduszy na sprzęt i bibliotekę oraz pozwolił młodszym pracownikom nauki na poważne wsparcie aspiracji naukowych i badawczych, szczególnie w zakresie badań nad językiem prawa. Wkrótce pozyskiwanie grantów z projektów badawczych Komitetu Badań Naukowych i obecnie z Narodowego Centrum Nauki w Polsce oraz funduszy unijnych w Brukseli (Framework Programme 6 and 7, COST, obecnie Horizon 2020) stało się mocną stroną pracowników Katedry. Moje doświadczenie w prowadzeniu projektów wykorzystuje obecnie Komisja Europejska, powołując mnie do oceny licznych projektów unijnych. Myślę, że takie doświadczenia zawsze pozostawiają ślad – obserwuję to w dzisiejszych działaniach koleżanek i kolegów z Instytutu, ich szerokim spojrzeniu na uprawiane dziedziny, kontakty zagraniczne i aktywność międzynarodową.

Cathal McCabe, Magdalena Cieślak, Łukasz Bogucki i Jerzy Jarniewicz podczas obchodów 70-cia łódzkiej anglistyki/Cathal McCabe, Magdalena Cieślak, Łukasz Bogucki, and Jerzy Jarniewicz celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź. Fot./Photo by Filip Jesionek

Działania badawcze obecnych językoznawców anglistycznych w Uniwersytecie Łódzkim obejmują cały wachlarz tematów o naturze mikro- i makro-lingwistycznej. Jednostki Instytutu wydają własne periodyki i serie wydawnicze, m.in. zeszyty lokalne *Folia Linguistica* (później

Folia Linguistica Anglica). W czasopiśmie *Research in Language*, które zainicjowałam, a obecnie publikowane jest razem ze znanym berlińskim wydawnictwem Mouton de Gruyter, sprawowałam funkcję redaktora naczelnego, którą przejął prof. Stalmaszczyk (obecnie funkcję tę sprawuje prof. Waniek-Klimczak). Blisko już czterdzieści tomów prac naukowych zostało opublikowanych w stworzonej przeze mnie serii wydawniczej *Łódź Studies in Language* w wydawnictwie Peter Lang we Frankfurcie nad Menem. Współredaktorem tej serii przez kilka lat w okresie początkowym był James Melia, zaś ostatnio od roku 2015 obowiązki współredaktora podjął prof. Bogucki.

Mapa uczelni zaprzyjaźnionych i współdziałających, w mniej lub bardziej formalnych strukturach, z językoznawcami anglistami w Uniwersytecie Łódzkim jest obszerna. Jestem zapraszana do uczelni i na konferencje w Europie, Azji, Afryce i Amerykach. Koleżanki i koledzy – także dzięki wspaniałemu wkładowi dr Moniki Korytowskiej – specjalistki w analizie dyskursu nowych mediów i zafascynowanej Afryką, koordynującej program ERASMUS – utrzymują kontakty z wieloma instytucjami w Polsce i na świecie, od Porto, Lorient i Barcelony, przez Dublin, Brukselę i Monachium, po Tampere, Ateny i Izmir. Jeszcze w stanie wojennym w latach osiemdziesiątych korzystaliśmy z gościnności językoznawców niemieckich – wielu z nas odwiedzało Uniwersytet w Essen, profesorów Wernera Enningera i Wolfganga Hüllena oraz dr Rainera Schulze (dziś profesora w Uniwersytecie w Hannowerze), prof. Hansa Sauera w Uniwersytecie w Würzburgu, później w Monachium. Katedrę przez lata odwiedziło także szereg znamienitych językoznawców z zagranicy. Nie sposób wymienić ich wszystkich, ale do tej pory kontakty te i przyjaźnie trwają i są wzajemnie inspirujące. Do niektórych odnoszę się tu w innym kontekście, więc wspomnę przynajmniej kilkoro wybitnych osobistości, twórców językoznawstwa korpusowego, profesorów szacownych uczelni: Johna Sinclaira, Lou Burnarda, Douga Bibera, Marka Daviesa, Mike'a Scotta, znawców przekładu Mary Snell-Horby, Monę Baker, Julianę House i Anthony'ego Pyma, długoletniego redaktora naczelnego działu słowników angielskich w Oxford University Press – Roberta Burchfielda, socjolingwistów i analityków dyskursu o międzynarodowej renomie – Suzanne Romaine z Oksfordu i Jefa Verschuerena z Antwerpii, wybitnych kognitywistów – Suzanne Kemmer, Laure Jandę, Seanę Coulson, z którą redagowałyśmy tom o języku literalnym i myśli metaforycznej, Charlesa Forceville'a, Zoltána Kövecsesa, Antonio Barcelonę, światowej sławy medioznawczynię – Sonię Livingstone z London School of Economics, czy wybitnych psycholingwistów Ellen Bialystok i ostatnio Barbarę Tversky. Utrzymujemy też stałe kontakty zawodowe w kraju i zagranicą z naszymi wspaniałymi absolwentami, profesorami uczelni zagranicznych, wychowankami anglistycznych studiów językoznawczych – Katarzyną Jaszczolt (obecnie w University of Cambridge) i Katarzyną Dziwirek (w University of Washington, Seattle), z którą wydałam autorską publikację książkową w wydawnictwie Mouton de Gruyter w 2010 roku na temat semantyki emotywnych struktur złożonych, oraz z wykładowcami w UŁ, anglistami i filozofami – jak z prof. UŁ Markiem Genslerem, obecnym dyrektorem Instytutu Filozofii UŁ, czy – wcześniej – z tragicznie zmarłym u zarania swojej błyskotliwej kariery dr. Mateuszem Oleksym. Kilkoro z nas odeszło także wcześniej na zawsze – Dorota Stefanowska, gdzieś na dalekich wyspach Jarek Wołoszyn, metodyk, Janusz Zieliński, absolwent mojego seminarium magisterskiego, później w Kolegium Języków Obcych UŁ, i nieodżałowany Ireneusz Graczyk.

Przedstawienie *Sen nocy letniej* Williama Szekspira w Teatrze Rozmaitości Pałacu Młodzieży, 8 maja 1965 r./ Performance of *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare at The Rozmaitości Theatre in the Youth Palace, 8th May 1965.

W roku 2003 z inicjatywy ówczesnej Katedry Języka Angielskiego (w szczególności dr hab. Kamili Turewicz, obecnie w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi), prof. Ronald Langacker, jeden z twórców językoznawstwa kognitywnego i przyjaciel kognitywistów polskich, odebrał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego. W przewodzie miałam zaszczyt pełnić funkcję promotora. Zaś w roku 2012 z inicjatywy Zakładu Pragmatyki Językowej nadano tytuł doktora honoris causa UŁ prof. Johnowi Searle'owi, filozofowi i lingwiście, twórcy teorii pragmatycznych i analizy dyskursu. Promotorem był prof. Cap.

W ostatnim czasie rozszerzamy pole naszych działań naukowych na teorie komunikacji, obejmując dyskurs i język nowych mediów, także w ujęciu kontrastywnym. Wspierają je także projekty unijne, jak koordynowane przez mnie w UŁ Framework Programme 6 *InTune – Integrated and United: A Quest for Citizenship in an "Ever Closer Europe"* oraz COST Action IS0906 *Transforming Audiences, Transforming Societies*. Inspiracje z badań i debat na konferencjach International Communication Association/ICA w Singapurze i Londynie, w połączeniu z naszą kompetencją w pozyskiwaniu materiałów korpusowych, stały się katalizatorem badań w tej dziedzinie i źródłem wielu naszych publikacji. Bezpośrednie owoce tych działań wiążą się z dwiema naszymi inicjatywami. Pierwsza z nich to organizowane przez cztery kolejne lata (2009–2012) Instytuty Letnie *SILCC Languages and Cultures in Contrast and in Contact*, przy wsparciu z programu edukacyjnego Erasmus Intensive Programme, koordynowane przez prof. Goźdź-Roszkowskiego i dr. Kopytowską we współpracy międzynarodowej z uniwersytetami Ege (Izmir, prof. Konca Yumlu), Savoie (Chambéry, prof. John Osborne) oraz Chemnitz (prof. Josef Schmied). Warsztaty te, w których uczestniczyli studenci i doktoranci, zorganizowaliśmy kolejno w Zakopanem, w Łodzi, w Chambéry i w Izmirze, a wieńcząca je konferencja odbywała się w Technicznym Uniwersytecie w Chemnitz. Spotkania przyniosły efekty w postaci nie tylko nowych kontaktów badawczych i dydaktycznych, lecz w pierwszym rzędzie dostarczyły wiedzy i nowych inspiracji naszym studentom i młodszym pracownikom nauki.

Językoznawcy w łódzkiej anglistyce nie zapominają o potrzebach dydaktycznych i podręcznikowych studentów i młodych pracowników nauki. Liczba studentów anglistyki przez okres moich działań w Uniwersytecie Łódzkim zwiększyła się paronastokrotnie – od kilkunastu osób na roku w latach sześćdziesiątych dwudziestego wieku do stu kilkudziesięciu obecnie. Oferta łączenia specjalności i kierunków, którą trochę bez sukcesu próbowałam zaproponować i wdrożyć w latach dziewięćdziesiątych, znalazła teraz rzesze zwolenników. Podręcznik *Ways to Language* (Wydawnictwo UŁ) pod moją redakcją, z kilkoma wydaniami między 1994 a 2004 rokiem, wznowiony w nowej wersji jako *New Ways to Language* w 2010 r., otrzymał nagrodę I stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego, podręcznik *Podstawy językoznawstwa korpusowego* (2004 r., WUŁ) pod moją redakcją, także został nagrodzony. Autorskie publikacje, m.in. książkowa we współpracy z Johnem Osbornem i Fritzem Schulte *Information Communication Technology and Foreign Language Teaching* z 2002 roku, opublikowana w wydawnictwie Peter Lang, moja *Gramatyka angielska na materiałach korpusowych* (2004 r., Wydawnictwo WSSM w Łodzi) oraz najnowszy podręcznik z tej serii *Ways to Translation* (2015 r., WUŁ), pod redakcją profesorów Boguckiego, Goźdź -Roszkowskiego i Stalmaszczyka, odpowiadają właśnie na nowe potrzeby dydaktyczne.

Instytut Anglistyki UŁ, al. Kościuszki 65/Institute of English Studies at the University of Łódź, 65 Kościuszki St.
Fot./Photo by Filip Jesionek

Ostatnia inicjatywa to zorganizowanie w kwietniu 2015 r. w Łodzi koordynowanej przeze mnie i prof. Boguckiego konferencji regionalnej, sponsorowanej przez potężne międzynarodowe towarzystwo International Communication Association/ICA, we współpracy z ośmioma uniwersytetami Europy Środkowej i Wschodniej przy współudziale Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Temat konferencji *Expanding Communication: Old Boundaries and New Frontiers* to problematyka komunikowania się i kontaktów międzyludzkich w zmieniającej się dziś rzeczywistości. Jej częścią było także kolejne

spotkanie *MCC* (*Meaning, Context, Cognition*) w ramach cyklu organizowanego przez dr hab. Iwonę Witczak-Plisiecką, uznaną pragmatyczkę i specjalistkę analizy dyskursu, oraz spotkanie uczestników projektu *FLOW Foreign Language Opportunities in Writing*, koordynowane przez dr. Łukasza Salskiego, badającego problematykę sprawności pisania w języku obcym. W działaniach organizacyjnych uczestniczyło wiele osób. Zakończone sukcesem spotkanie, którego owoce w postaci publikacji ujrzą niebawem światło dzienne, pokazało pracę i współdziałanie wspaniałego zespołu językoznawczego i literackiego ze wszystkich zakładów i jednostek Instytutu.

Poprzez wszystkie lata zmieniały się w Instytucie i na Wydziale osoby, miejsca, struktury, zmieniało się funkcjonowanie – zarówno jednostek naukowo-badawczych, jak również pomocniczych – sekretariatu, biblioteki, pracowni technicznych i komputerowych. Lata temu wszystko, dokładnie wszystko, w administracji i bibliotece robili asystenci, bo z „nowych technologii" była jedna, dość zużyta maszyna do pisania, zanim trafił do nas prezent z Maastricht w postaci maszyny elektrycznej. Jako pierwsza zaczęła pracę w sekretariacie, jeszcze w początkach lat siedemdziesiątych, Małgorzata Napieraj. W latach następnych przychodzili inni pracownicy, wśród nich uśmiechnięta Jadwiga Molenda i mgr Grażyna Kejna, archeolog z wykształcenia. Dziś pracownikami sekretariatu są nieoceniona Grażyna Chętko i absolwent anglistyki mgr Paweł Kołodziej. W pracowni technicznej rozpoczynał pracę Czesław Napieraj, pomagał przyjazny wszystkim Krystian Jasiński, dowodził zaś przez lata niedawno zmarły Andrzej Lemieszczuk. Dziś komputerami i sprzętem technicznym zajmuje się cała grupa pracowników. Biblioteka Instytutu, obecnie część biblioteki wydziałowej, to także cała historia. Parę książek liczyła sobie w początkach istnienia, dziś liczba woluminów wzrosła do kilku tysięcy. Bez kompetencji osób tam zatrudnionych – Marii Polkowskiej o artystycznej duszy, po studiach w Uniwersytecie Warszawskim, po specjalistów mgr Elżbietę Stępień, Adama Śmiecha i duży zespół dzisiaj, nie byłoby tylu naszych działań i prac badawczych.

W 2009 roku ukazał się w serii prof. Fisiaka *Polish Studies in English Language and Literature* w wydawnictwie Peter Lang tom pod redakcją Wiesława Oleksego i Piotra Stalmaszczyka *Cognitive Approaches to Language and Linguistic Data*, będący dedykowaną mi księgą pamiątkową. Niepowtarzalne uczucie, tylu przyjaciół i takiej klasy prace. Potem jeszcze monografie i tomy mi dedykowane, o czasie i przestrzeni – habilitacja dr. Jacka Walińskiego, a ostatnio – tom o nowych kontekstach edukacyjnych z Piotrkowa Trybunalskiego (red. dr Dorota Gonigroszek), temacie rozwijanym w czasie ostatniego roku mojej tam pracy.

Dzięki staraniom i wysiłkowi Dziekana, władz Wydziału i Uczelni, Instytut Anglistyki mieści się obecnie w nowoczesnym, przeszklonym gmachu Wydziału Filologicznego przy ul. Pomorskiej 171/173 na tworzącym się kampusie Uniwersytetu Łódzkiego. Po latach funkcjonowania w zbyt małym na nasze potrzeby i wymagającym gruntownej renowacji budynku przy al. Kościuszki 65 – choć faktycznie z klimatem w posecesyjnej architekturze modernizmu – to istotna poprawa warunków bytowych. Warto pamiętać, że wcześniej mieściliśmy się w zaniedbanym domu na rogu ulic Jaracza i Kilińskiego, więc niejednokrotnie zmienialiśmy miejsca spotkań na bardziej prywatne *parties*. Jeszcze wcześniej działaliśmy kątem w kilku pomieszczeniach gmachu Rektoratu UŁ przy ul. Narutowicza 65/Lindleya 1,

a na samym początku w paru ponurych dość salach na poddaszu kamienicy przy al. Kościuszki 21. Co do mnie, jestem jeszcze ciągle w Instytucie, prowadzę badania i projekty, spotykam się, uczestniczę w konferencjach i dyskutuję, odbywam zajęcia w ramach nowego programu magisterskich studiów translatorskich *MATIS* (*Master in Translation and Interpreting Studies*), choć 30 września 2015 r. zakończyłam pracę etatową w Uniwersytecie Łódzkim i podjęłam nowe zadania w innej uczelni.

Barbara Lewandowska-Tomaszczyk
Łódź, wrzesień 2015 roku.

Barbara Lewandowska-Tomaszczyk jako Dyrektor Instytutu Anglistyki UŁ, 1991 r., al. Kościuszki 65/Barbara Lewandowska-Tomaszczyk as Director of the Institute of English Studies in Łódź, 1991, 65 Kościuszki St.

My history of English linguistics at the University of Łódź

Barbara Lewandowska-Tomaszczyk

My choice of English studies was a bit of an accident. I learned French and Russian at primary school and at Emilia Sczaniecka 4th High School in Łódź. I also attended private lessons, which was actually more of a chit-chat in English with a nice old English lady, who had been living with her Italian husband in Łódź since the war. But that is not all. From my earliest years a piano had been a central feature of my home. Piano lessons, and later music school, became my second life, but not my complete passion, as it later turned out. One day, I remember it as if it were yesterday, after some discussion on harmonics, I think, one of my friends announced that she would be studying English at the University of Łódź. And then I knew. For me, it was to be Romance studies, but back then there was no French department in Łódź. After all, it was the year 1959.

The first Anglicists at the University of Łódź were philologists in the classical sense of the term. They combined interests both in linguistics and in literature, like Prof. Tadeusz Grzebieniowski, who gave us lectures on historical grammar. However, with the arrival of Jacek Fisiak from Warsaw, a young MA then and professor today, who taught us all about language theory, grammar, and history of English, and used to give us hellishly difficult *nonsense words* to decode and transcribe, an era of the gradual emergence of more independent disciplines began. Linguistics in Poland started functioning at first as an add on, and later as an equal partner to literary studies.

The importance of English Philology in Łódź was initially established by the works of the first lecturers – Dr Irena Granicka and Dr Maksymilian Zieliński. The position and independence of linguistics as a scholarly discipline were strengthened by the achievements of acclaimed linguists such as Prof. Fisiak, who was the initiator of numerous research projects, as well as a historical linguist, founder of the field of English-Polish contrastive studies in Poland, a father figure to generations of English linguists, and later the founder of the Institute of English Philology at Adam Mickiewicz University in Poznań. Another eminent figure was Prof. Tomasz Krzeszowski, a colourful character, with musical (particularly on the piano) and literary talents. He is the author of the generative approach to the theory of equivalence and of a popular textbook on English grammar for Poles, and is currently an active cognitivist in Warsaw. And later, Prof. Aleksander Szwedek, who started his linguistic career as a researcher of historical aspects of English, and is now dedicated to the issue of conceptual metaphors in the context of objectification, which in a way perpetuates the philosophical thought of the first Rector of the University of Łódź, Prof. Tadeusz Kotarbiński. The first years of didactic activity of the Institute were also marked as the time of the preparation and live broadcasting of our first televised English language course from a studio in Łódź, with the unforgettable lecturers Prof. Maria Edelson, a researcher of English prose, and Prof. Krzeszowski. There was also the series of English courses, apparently the first in the history of Łódź, for a group of Vietnamese students. Furthermore, there was a contribution from Prof. John Atkins – a British Council lecturer – and myself (*hear, hear*) in

the preparation of a dubbed version of a Polish action film (that's right), directed by Ryszard Filipski, known also for his part as Major Hubal, about "co-operation with the West Berlin division of US intelligence."

Wieczór kowbojski w budynku przy ul. Jaracza 34, 1972 r./The Wild West Party at 34 Jaracza St., 1972.

What cannot be overestimated when it comes to the initial research is the influence of Dr Wiesław Oleksy (co-founder of the Center for Research and Studies of North America, at the newly created Faculty of International and Political Studies), who introduced pragmatics and discourse analysis to linguistics at the University of Łódź. Research in pragmatics has developed into one of the most important hallmarks of English linguistics in Łódź, which I consider to be a creative extension of the afore-mentioned developments. The achievements of Piotr Cap in this field – one of the doctors supervised by me and currently a professor who has already nurtured numerous doctors himself, some of whom have achieved their post-doctoral degree (e.g. Prof. Marta Dynel) – are well known. Prof. Cap initiated the publication of journals in the field of pragmatics, such as *Łódź Papers in Pragmatics* and *International Review of Pragmatics* (publisher: Brill), which are read not only in Poland, but also far beyond its borders. He is a well-regarded researcher and has inspired numerous initiatives in the field.

The department I led from 1979 to 2012, the Department of English Language, which later became the Department of English Language and Applied Linguistics, played a significant role in the development of linguistics, not just English linguistics, and not only in

Poland. Developing along with Noam Chomsky's transformational-generative linguistics from the 1980s until the present, we have observed the clash of the generative paradigm with modern trends of cognitive linguistics, which has raised questions and thoughts of both a philosophical and a linguistic nature. The works of Prof. Piotr Stalmaszczyk, an acknowledged language theoretician, with vast philosophical knowledge, which he showed as early as his Master's Thesis on the philosophy of William Blake, who is also an acclaimed researcher of Celtic languages, an expert on literature, an educator of numerous young scholars, and the current Dean of the Faculty of Philology at the University of Łódź, are an example of the generative tradition. His works also connect with the modern cognitive models of language and linguistics (e.g. Ray Jackendoff's model), as well as their research methodology. Semantic and philosophical inspirations have been reflected in numerous dissertations. My first PhD student – Prof. Krzysztof Kosecki – a specialist in the cognitive theory of metonymy and semantics of sign language systems, defended his dissertation on the analysis of the concept of time. His ideas are currently being continued by Prof. Jacek Waliński, also my former student, who has combined them with the methodology of corpus research. The issue of understanding and interpreting time has been developed by linguists in various research projects, such as the recent ISCH COST Action TD0904 Time in Mental Activity: Theoretical, Behavioral, Bioimaging and Clinical Perspectives (TIMELY), co-ordinated by myself at the University of Łódź. The project, with a parallel grant from the National Research Centre, picked up on the perception of time under a multidisciplinary approach and was preceded by another research project, ISCH COST Action A31 Stability and Adaptation of Classification Systems in a Cross-cultural Perspective, which regarded changing categorization patterns in various, sometimes very different, languages. The mutual inspiration of researchers from various fields (e.g. sinologists, Egyptologists, and Sumerian language experts) and locations (e.g. Europe, Jerusalem, Hong-Kong, Bangkok and Kyoto) take us into the centre of the discussion of language, philosophy and cognition.

My own research first centred around the history of English syntax – mainly the structure and semantics of questions in the astonishing 15th century romances about King Arthur and the Knights of the Round Table by Sir Thomas Mallory, which I had read far more thoroughly than the research required. References to semantics and discourse found there were used later, and my historical interests resulted from the scholarly atmosphere of that time, and inspiration from my PhD dissertation (defended in 1971) supervisor, Prof. Fisiak; and, to be quite frank, even earlier, from my MA thesis (1964) on issues of language in English historical literature (supervised by Prof. Witold Ostrowski). Prof. Ostrowski, a recognized English literature specialist with vast knowledge on practically everything, ran the department. I later transferred this experience of historical language research to other areas of language. Nevertheless, studies on the history of languages are the bases of successful scholarly careers of a group of younger researchers such as Dr Anna Cichosz with her comparative and historical research of Germanic languages, or the recent English and Slavic Philology graduate Marek Majer, who has received a prestigious scholarship and is finishing his PhD dissertation at Harvard University. Two years before defending my PhD dissertation, I received a scholarship from the US Department of State. I spent the first year at the University of Chicago – there, I attended the witty and colourful James MacCawley's classes,

always with a fresh flower in his buttonhole. Later, at Texas University in Austin, I took part in the classes of the well-known English Language historian, James Sledd. The rapidly developing generative paradigm provided new research tools helpful in studying the history of language and, since I was familiar with it to some extent, it allowed me to undertake a fairly competent exchange of ideas with Noam Chomsky via e-mail many years later.

Pracownicy Instytutu Anglistyki UŁ przed budynkiem przy al. Kościuszki 65/Staff members of the Institute of English Studies in Łódź in front of the building at 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

After my PhD studies, I threw myself into my work and that has continued until today. Participation in the Fulbright Programme, first at the University of California, Berkeley and, then, at the University of Texas in Austin, introduced me to the cognitive approach in linguistics. I discovered this new vision of language during meetings with Charles Fillmore as well as with George Lakoff, who used to invite the entire group to his spacious house on Euclid Avenue, where we would talk late into the night. I used the cognitive linguistic approach in my own post-doctoral dissertation (1987) and I also made use of it in numerous publications, as well as in my professorial dissertation in 1996, in which I analysed the phenomena of negation and negativity in language. It could also be found at a conference I organised devoted to the analysis of issues of cognition, language and philosophy. The conference itself was brightened by the lectures of Prof. Danilo Marcondes de Souza Filho from Pontifícia Universidade Católica do Rio de Janeiro, where I had conducted workshops for PhD students, and by Adrienne Lehrer, a lexicologist and semantics researcher, and Keith

Lehrer, a world-famous epistemologist, both of whom are professors at the University of Arizona in Tuscon. A few years later, I was a guest in their artistically designed house while I was giving a series of lectures at American universities. The volume *Lexical Semantics, Cognition and Philosophy,* which was published in 1998 by Łódź University Press, and which I edited, was a product of the conference. The cognitive approach, in relation with the results of psychological research, is now the basis of my co-operation with Dr Paul Wilson, an English psychologist with a PhD degree from Birkbeck College and a tutor at the Institute of English Studies at the University of Łódź. Our research concerns the issue of feelings and emotionality, analysed with the use of a wide range of corpus data.

At the end of the 1970s, some of my colleagues left Łódź and went on to create similar institutes in other places: at Adam Mickiewicz University in Poznań, in Bydgoszcz, and at the University of Gdańsk. Being the only member of the Department of English Language with a PhD degree, I assumed the position of Head of the Department on the 1st of October 1989. That time was a bit surreal. My first international conferences, one of them *Meaning and Lexicography* co-organised with Jerzy Tomaszczyk in 1985, for which Gideon Toury from – at that time – "hostile" Israel was not granted an entry permit to Poland; *Oxford Colleges Hospitality Scheme* in 1982, which took place in the unique All Souls College, which is only for professors and where one ate on silver plates, port wine and whisky were served from decanters, tea came from India and China, and where one could relax in the fragrance of ripening lavender and the distant sound of church bells. And, for our comfort, there was a secret key for the back door from the College straight to the Bodleian. In stark contrast, at our Institute at that time there was a lack of basic literature, ban on trouble-making international contacts, and passport denial for Piotr Stalmaszczyk and other "uncertain" people (such as Jurek Tomaszczyk). Yet, at the same time – the discovery of the first linguistic corpora; my professorial dissertation on conceptual structures, meaning and dynamics of language (1987); my duties as a Deputy Director of the Institute of English Philology with Director Prof. Agnieszka Salska, an accomplished American literature researcher; and, a first in Poland, my own analysis of a spoken corpus.

After that, there was my trip to Pittsburgh to the Center for Russian and East European Studies, whose director, Robert "Bob" Donnarummo, a friend of Poland and Poles, who specialised in the history of Poland and Russia, initiated an exchange with Łódź inspired by Dr Wiesław Oleksy. James Harzell, who still lives in Łódź now, replied to my advertisement entitled "Employment opportunity" about the possibility of being hired at the Institute of English Philology. He is a Pittsburgh-educated lawyer, speaking Polish and Russian, who has changed his calling and profession to matters of translation. Pittsburgh, what a place! Two universities facing each other on the same street: the University of Pittsburgh in the "patriotic", gothic Cathedral of Learning and Nationality Rooms from the beginning of the 20th century with the Slavic Department (Helena Goscilo – a charming, eccentric researcher of Russian culture and literature, who was always seen with a pipe; Oscar Swan – the author of a handbook of Polish grammar); the Department of Linguistics with Sarah Thomason, a connoisseur of linguistic contacts, pidgins and creoles, and, right next to it, the private Carnegie-Mellon, with the most advanced computational linguistics and models for Artificial Intelligence, where Sergei Nirenburg explained the rules of machine translation. In our

Institute the first laptop was obtained from a grant and first attempts to create a digital dictionary/thesaurus *Bilingual Thesaurus* (*BIT*) started with an invaluable IT specialist of both education and belief, Piotr Walczak, and Małgorzata Studencka-Pufal, our PhD student and a graduate of Applied Mathematics. That was the focus of my academic activity back then.

Monika Kocot i Łukasz Salski podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Monika Kocot and Łukasz Salski celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź. Fot./Photo by Filip Jesionek

Corpus research has evolved into one of the strongest branches of current English linguistics in Łódź. It has become our trademark and made us recognizable worldwide. The beginnings of the use of statistics were inspired by Dr Douglas Coleman, a Fulbright lecturer in Łódź (who later collaborated with us at the University of Toledo, Ohio), Chris Butler (then from the University of Nottingham), and by my seminar lectures at the University of Texas. They all resulted in a broadening of the corpus methodology. The research group *PELCRA* (*Polish-English Language Corpora for Research and Application*), of which I was a co-creator and leader, and which was directly inspired by co-operation with Tony McEnery from the University of Lancaster, and financially supported by the British Council via the invaluable Susan Maingay, has operated at our Institute since 1997. All the members of the team made

great academic and organizational efforts: Jim Melia, a British Council lecturer at our Department, was the originator of the idea of the creation of the team, Prof. Jacek Waliński was an initiator of the spoken language corpus and author of one of the first papers on the use of computers in language learning, Prof. Stanisław Goźdź-Roszkowski, Dr Piotr Pęzik, Dr Krzysztof Kredens (today pursuing a career at Aston University, Birmingham), Dr Agnieszka Leńko (today at the University of Warsaw), Rafał Uzar MA (at the Academy of Social Sciences in Warsaw) and, from the younger generation, a translation expert, Dr Mikołaj Deckert, and our skilful and computer savvy graduate, Łukasz Dróżdż MA.

We were occasionally supported by our friends from Lancaster (Martin Wynne and Simon Botley), who occupy vital positions in various places around the globe. I managed to publish, with some success and in co-operation with Martin Wynne and Michael Oaks, several articles on the automatic alignment of bi- and tri-lingual texts (English-Polish, and later English-French-Polish) for the purpose of the digital acquisition of equivalents. The Łódź section of the team holds a number of publicly available language tools and databases created by Dr Pęzik, a widely acclaimed corpus linguist, who participated in the creation of the National Corpus of the Polish Language (*Narodowy Korpus Języka Polskiego*-nkjp.pl). My then PhD seminar student Adam Bednarek (now at Łódź International Studies Academy and Academy of Social Sciences), was associated with Canada through both his academic choices and sentiments, and was solely responsible for creating a press corpus of Canadian English. Since 1997, we have organized annual *PALC* (*Practical Applications of Language Corpora*) conferences, which are still popular today among world-class corpus and computer linguists. The results of corpus research are visible in the lexicographical projects in which I took part as scientific editor of *Wielki słownik angielsko-polski/Great English-Polish Dictionary* (2002, PWN-Oxford University Press) and currently in innovative analyses of spoken language and phraseology, which are quite a challenge for linguists.

Spoken language is, to a large extent, the domain of phonetics and phonology. In our Institute we felt a lack of focus on these before the work of Prof. Ewa Waniek-Klimczak, who took over as Head of the Institute of English Language and Applied Linguistics. Prof. Waniek-Klimczak deals with the sociophonetics of groups of learners of English as a foreign language, and Polish immigrant communities in the UK and the USA. She was Head of the Institute of English Studies for one tenure and is also the tireless organizer of the annual *ACCENTS-Native and Non-native Accents of English* conferences, while nurturing a group of worthy successors.

Collaboration with the University of Lancaster, and their nomination of me as an honorary professor, resulted in a new MA course led by my former student, Prof. Goźdź -Roszkowski, a translation specialist, and an expert in varieties of legal language. *Corpus-based English Language Studies* (*COBAL*) were later transformed into a separate MA course *COBEL* (*Computer-based English Language Studies*), which combined English linguistics classes with a specialisation in corpus linguistics. Specialised languages and studies dedicated to them, in which Prof. Goźdź-Roszkowski is involved, have also proved to be an educational success: Linguistics for Business is currently one of the most popular courses at the University of Łódź.

Prof. Josef Schmied podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Prof. Josef Schmied celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź. Fot./Photo by Filip Jesionek

The research grants which we managed to receive were focused on either the process of building corpora and corpus tools or on work which had a strong component of corpus research. Activity in the large *META-NET* (*A Network of Excellence Forging the Multilingual Europe Technology Alliance*) programme and in co-ordinating the *CESAR* (*Central and South-East European Resources*) project, and currently also the network of *CLARIN* (*Common Language Resources and Technology Infrastructure*) co-operation are now co-ordinated within the *PELCRA* team by Dr Pęzik. The newest project ISCH COST Action IS1312 *Structuring Discourse in Multilingual Europe* (*TextLink*), which is in progress and runs from 2015 to 2018, with Dr Pęzik and myself on the management committee, shows the strong corpus trend in European linguistics research.

Dr Marcel Thelen podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Dr Marcel Thelen celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź. Fot./Photo by Filip Jesionek

Another major trend in research nowadays is cognitive theory and its application in language and image semiotics, as well as the combination of cognitive research and literature – the domain of Prof. Alina Kwiatkowska, a former PhD student of Prof. Krzeszowski – previously Head of the Department of Linguistic Semantics and Semiotics. Cognitive Science is present

in the research of many linguists at our Institute. Much literary research is also inspired by it and nowadays both areas enrich each other. Interdisciplinary research, conferences and workshops, openness to other domains, and interest in philosophy, art and music are also characteristic of linguistic research in Łódź.

For Polish linguists, the emergence of the cognitive perspective in language has also taken the form of more institutional action and, at the beginning of this century, on our initiative, as well as that of some departments of Polish studies and the Institute of Culture Studies, the Polish Cognitive Linguistics Association/PCLA, an affiliate of the International Cognitive Linguistics Association/ICLA, was created. We organise meetings and cognitive workshops most years, which is possible thanks to our personal contacts with the most prominent cognitivists in the world. I was elected to be the first chairperson of PCLA for two tenures, and the position of chairperson was later taken over by Prof. Kwiatkowska. During the last convention of the Association in September 2015 I became, together with Ronald Langacker and Laura Janda, an honorary member. Cognitive scientists from Łódź also work under the authority of the Association, and in 2009 we were co-organisers – together with several PhD students, not only from Łódź, but also from distant China – of the *10th International Cognitive Linguistics Conference* in Cracow, with several hundred participants and dozens of panels and workshops.

By the eighties, the Chair of English Philology had already embarked on a programme of translation specialisation on the initiative of myself and Jerzy Tomaszczyk, a graduate of the University of Łódź, with a Master of Science degree in Linguistics from the Illinois Institute of Technology. At that time he was an active translator with great achievements in specialised translations of Polish and English texts targeted at the US market. The translation specialisation, which also includes areas of audio-visual translation, has developed dynamically since then and is still offered by the Institute, supported by great practitioners and teachers such as Janusz Wróblewski MA. The works of Prof. Łukasz Bogucki, current Head of the Institute of English Studies, who has already supervised a number of excellent PhD dissertations, are internationally known. The incentive to the development of the translation specialisation was the longstanding collaboration between (currently) Zuyd University of Applied Sciences in Maastricht, The Netherlands. Dr Marcel Thelen from this University was the co-initiator and co-organiser, together with myself, of cyclical translation conferences *Maastricht-Łódź Duo Colloquium on Translation and* Meaning, which have been held in Maastricht and Łódź for over twenty-five years. This tradition has been continued by Prof. Bogucki, who promotes translation for students in the programmes of translation studies.

Psycholinguistics and the methodology of foreign language teaching have always been important fields of interest at the Institute. Dr Bogdan Krakowian was appointed Head of the Department of Applied Linguistics in the early years of the Institute. Soon, Prof. Jan Majer, a well-known specialist in bilingualism and second language acquisition theory, a project co-ordinator for the British Council, and author of widely cited analyses of interaction and discourse in foreign language lessons, was chosen to lead the Department for Psycholinguistics and English Language Teaching, a position he still holds. The staff of the Department, together with Dr Halina Majer, examined issues of second language acquisition

and language teaching. Prof. Przemysław Krakowian, conducting research on testing foreign language proficiency, Ryszard Rasiński MA, invaluable in reporting and arranging strict schedules, as well as other colleagues from the Department, participated in *Erasmus Minerva,* the EU educational projects, which I co-ordinated. Anna Berestowska MA, along with a group of colleagues, was one of the initiators of our co-operation with school teachers. She inspired the launch of the *INSETT* (*In-service Teacher Training*) programme, as a means of raising the professional skills of active English teachers, over which I presided as Head of the Institute of English Studies. Prof. Stalmaszczyk took over this function in later years.

Biblioteka w nowym gmachu Wydziału Filologicznego UŁ przy ul. Pomorskiej 171/173 / Library in the new building of the Faculty of Philology in Łódź, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Filip Jesionek

The tradition of psycholinguistic research is continued by my former students – Prof. Joanna Nijakowska, a specialist in psycholinguistics and language disorders accompanying dyslexia, a field in which she has obtained important international grants; Prof. Kamila Ciepiela with her early studies concerning language disorders in aphasia, currently investigating issues of identity in the context of the foreign language classroom; as well as Prof. Janusz Badio, studying the structure of events in the context of an utterance. Deep interest in psycholinguistic and identity research is reflected both in publications as well as various conferences and workshops devoted to this subject organised by the Institute.

In the 1990s, the then Ministry of National Education established Teacher Training Colleges, which specialised in educating teachers of foreign languages for primary and secondary schools. The Institute became the patron of several such colleges in the region, for example in Płock, Włocławek, Sieradz, Piotrków Trybunalski and in Łódź, a college under

the supervision of Prof. Majer. My contribution to the development of those units was made by promoting a few doctors; one of them, Dr Martin Hinton, a graduate of the University of St. Andrews in Scotland, combines interests in didactics and philosophy, and is currently a lecturer at our Institute. The Institute oversaw the awarding of BA degrees as well as admitting some graduates for MA degree studies. Practically all the English language specialists (Prof. Waniek-Klimczak, Dr Stanisław Duczmal, and the late Ireneusz Graczyk MA) were involved in the patronage over the colleges and taught in them. These activities were successfully managed within the Institute by Prof. Jolanta Nałęcz-Wojtczak, the Deputy-Director of the Institute of English Studies at the University of Łódź at the time, and an expert on the English novel.

At that time, I was also asked to organise English studies programmes in Piotrków Trybunalski – currently a branch of Jan Kochanowski University (JKU) – as well as at Łódź International Studies Academy. At Jan Kochanowski University, I was made Head of the Department of English Studies, a post I held until 2014. I co-ordinated an EU educational project, co-organised conferences, and was a dissertation supervisor for three PhD students (Dr Irena Czwenar; last year, Dr Shala Barczewski, from the USA, and currently working at JKU in Kielce; and Dr Agnieszka Kaleta, who has subsequently gained her post-doctoral degree. I worked as the Head of the Department of English and American Studies at Łódź International Studies Academy until 2012. This experience gave me a broader understanding of the issues concerning international research and social communication, which was reflected in subsequent conferences and publications devoted to those subjects.

Since the beginning of the political changes in Poland in the early nineties, the Institute has welcomed new opportunities for international relations and EU funding for education and science. In 1991, I received an individual research scholarship in one of the first EU contests, which allowed me to intern in the Department of Computer Science of the University of Porto in Portugal, led to this day by Prof. Luís Damas, a researcher and IT specialist, known for constructing and implementing intelligent (currently mobile) computer systems. The prestigious workshops of the Oxford University Press publishing house were the centre of my second internship, where the invaluable Patrick Hanks, a linguist, lexicologist and chief editor of Oxford's English dictionaries at that time, showed me the ropes of the publisher's corpus systems. These connections were an undoubted advantage to my editorial work on the PWN-OUP dictionary, as well as in a dissertation on negation (1996), submitted in requirement for the title of full professor; the latter was awarded a First Prize by the Ministry of Science and Higher Education, and the Kazimierz Nitsch and the Faculty of Social Sciences of the Polish Academy of Sciences Prize. I had been working intermittently on the Committee of Linguistics of the Polish Academy of Sciences since 2002, and in the last tenure I held the responsibilities of the Vice-President of the Committee of Linguistics Presidium and was Poland's representative on the international committee of linguists Comité International Permanent des Linguistes.

The Rector of the University of Łódź of the time, Prof. Leszek Wojtczak, appointed me as his representative on a newly created EU programme, TEMPUS (Trans-European Mobility Programme for University Studies) at the University of Łódź in 1990. I performed this function through several tenures, mainly in co-operation with Prof. Waldemar Michowicz, the

then Pro-Rector in Charge of International Affairs. The system of PhD studies at Polish universities was soon created, and students of my first seminar groups from Łódź and the region, most of whom received a doctoral degree and further academic degrees and titles, hold management positions in institutes of English studies across Poland. The combination of the role of dissertation supervisor with the position of the Head of the Institute of English Studies together with the understanding of programmes offered by the EU (to which we then aspired to accede) enabled me to involve the Institute in a number of EU projects. This allowed many students and young academics, now PhDs and professors, to receive education at esteemed European universities. These include Oxford (where one of the projects' co-ordinators, Peter Dyson, worked), Bologna, Siena, and Heidelberg, which were all participants of the first EU team projects, the so-called JEPs (Joint European Projects). JEP 8036 *European Legal Culture-Communication* was jointly co-ordinated by Jerzy Tomaszczyk and Małgorzata Król, presently a professor at the Faculty of Law of the University of Łódź. The project provided us with funds for equipment and the library, and it significantly supported the scientific and research aspirations of younger academics, particularly in terms of research on the language of law. Obtaining grants for research projects from the State Committee for Scientific Research and the current equivalent, the National Science Centre in Poland, as well as EU funds from Brussels (Framework Programme 6 and 7, COST, currently called Horizon 2020) would soon become a forte of the Institute's staff. My experience is now being used by the European Commission, as I am appointed to evaluate numerous EU projects. I believe such experiences always resonate in some way – I can see this today in the work of my colleagues at the Institute, their broad perspective on the disciplines they commit to, their contacts abroad, and their international activity.

The research work of the linguists currently researching English at the University of Łódź encompasses a wide array of subjects of both a micro- and macro-linguistic nature. The Institute's units publish their own periodicals and series, for example Folia Linguistica (later named Folia Linguistica Anglica). I was the editor-in-chief of the Research in Language journal, which I initiated and which is now co-published with the Berlin-based publishing house Mouton de Gruyter. The position of editor-in-chief was taken over by Prof. Stalmaszczyk, and is now occupied by Prof. Waniek-Klimczak. Nearly forty volumes of research papers have been published so far under a publishing series I created called Łódź Studies in Language, published by Peter Lang Verlag in Frankfurt am Main. James Melia was co-editor during the early years and recently, since 2015, co-editorial duties have been taken over by Prof. Bogucki.

The network of friendly universities which collaborate, in more or less formal structures, with linguists of English at the University of Łódź is vast. I have been invited to universities and conferences in Europe, Asia, Africa and both Americas. Colleagues, also thanks to the amazing contribution of Dr Monika Kopytowska – a specialist in new media discourse analysis, fascinated by Africa, and the co-ordinator of the ERASMUS Programme – maintain contacts with many institutions in Poland and around the world, beginning with Porto, Lorient, Barcelona, through Dublin, Brussels and Munich, ending with Tampere, Athens and Izmir. Even as far back as the time of martial law in the eighties, we still enjoyed

the hospitality of German linguists: many of us visited the University of Essen and the Professors Werner Enninger and Wolfgang Hüllen, and Dr Rainer Schulze – now a professor at the University of Hannover, and Prof. Hans Sauer at the University of Würzburg and later at Munich. A great number of eminent linguists from abroad have visited the Institute. It is impossible to enumerate them all, but all of these contacts and friendships continue till today and are mutually inspiring. I have referred to some people here in a different context, so let me mention at least a few notable personages, the creators of corpus linguistics and professors of venerable universities: John Sinclair, Lou Burnard, Doug Biber, Mark Davis and Mike Scott; translation experts: Mary Snell-Horby, Mona Baker, Juliane House and Anthony Pym; the editor-in-chief of the Oxford English Dictionary section in Oxford University Press, Robert Burchfield; sociolinguists and discourse analysts of international renown: Suzanne Romaine from Oxford and Jef Verschueren from Antwerp; eminent cognitive linguists: Suzanne Kemmer, Laura Janda and Seana Coulson, with whom I edited a volume on literal language and metaphorical thought; Charles Forceville, Zoltán Kövecses, Antonio Barcelona, Sonia Livingstone, the world-famous media expert from the London School of Economics; and the notable psycholinguists, Ellen Bialystok, and recently Barbara Tversky. We also maintain professional contacts, both at home and abroad, with our brilliant graduates, professors at foreign universities, and the alumni of English studies, including Katarzyna Jaszczolt (currently at Cambridge University) and Katarzyna Dziwirek (Washington University, Seattle), with whom I released a book on the semantics of emotive complex structures, published by Mouton de Gruyter in 2010; also, professors at the University of Łódź, Anglicists and philosophers, including Marek Gensler, current Head of the Institute of Philosophy at the University of Łódź, and – previously – Dr Mateusz Oleksy, who died tragically at the dawn of a brilliant career. Some others also passed too soon, like Dorota Stefanowska, methodologist Jarek Wołoszyn – somewhere on a distant island, Janusz Zieliński – a graduate from my MA seminar, later working at the Teacher Training College at the University of Łódź, and the memorable Ireneusz Graczyk.

In 2003 on the initiative of the former Department of English Language (especially of Prof. Kamila Turewicz, currently at Academy of Humanities and Economics in Łódź), Prof. Ronald Langacker, one of the founders of cognitive linguistics and a friend of Polish cognitive scientists, was awarded an honorary doctorate of University of Łódź, the celebration of which I had the honour to supervise. In 2012, at the prompting of the Department of Pragmatics, the same title was given to Prof. John Searle, philosopher, linguist, and the creator of pragmatics and discourse theories, with Prof. Cap as supervisor.

We have extended the scope of our activity to communication theory, including discourse and the language of new media, also from the perspective of contrastive studies. It has also been expanded by EU-funded projects, such as those I have co-ordinated: Framework Programme 6 *InTune - Integrated and United: A Quest for Citizenship in an "Ever Closer Europe"* and ISCH COST Action IS0906 *Transforming Audiences, Transforming Societies*. Inspirations from research and debates at the conferences of the International Communication Association/ICA in Singapore and London, in combination with our competence in acquiring corpus data, have become a catalyst of research within this field and a source of many of our publications.

Zajęcia w nowym gmachu Wydziału Filologicznego UŁ przy ul. Pomorskiej 171/173 / Classes in the new building of the Faculty of Philology in Łódź at 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Filip Jesionek

Our initiatives led to direct results, such as the *Summer Institute Languages and Cultures in Contrast and in Contact* (*SILCC*), which was organized for four consecutive years (2009–2012) with the support of the *Erasmus Intensive Programme* and co-ordinated by Prof. Goźdź-Roszkowski and Dr Kopytowska, with international co-operation from the universities of Ege (Izmir, Prof. Konca Yumlu), Savoie (Chambéry, Prof. John Osborne) and Chemnitz (Prof. Josef Schmied). The workshops, attended by undergraduates and PhD students, were organised in Zakopane, Łódź, Chambéry and Izmir, and the concluding conference was held at the Chemnitz University of Technologies. The meetings resulted not only in new research and didactic contacts, but, primarily, they provided our students and junior researchers with knowledge and new inspirations.

Linguists at the Institute of English Studies do not forget the didactic and textbook needs of students and junior researchers. The number of students of English has increased hugely during my time at the University of Łódź – from about a dozen students in each year in the 1960s to over a hundred nowadays. The possibility to combine various philology programmes, which I unsuccessfully tried to implement in the 1990s, has now gained many supporters. The textbook *Ways to Language,* which I edited, and which had several editions between the years 1994 and 2004 (Łódź University Press), and was re-issued in a new edition as *New Ways to Language* in 2010, received an Award of the First Degree from the Rector of the University of Łódź; *Podstawy językoznawstwa korpusowego* (2004, Łódź UP) – a corpus linguistics textbook edited by me – was also an award winner; an original

publication in collaboration with John Osborne and Fritz Schulte *Information Communication Technology and Foreign Language Teaching* (2002) was published by the Peter Lang Verlag; there was my grammar of English *Gramatyka angielska na materiałach korpusowych* (2004, Łódź Academy of International Studies Press), and the newest textbook in the series *Ways to Translation* (2015, Łódź UP), edited by Professors Bogucki, Goźdź-Roszkowski and Stalmaszczyk: all of these have responded to new didactic needs.

Our most recent initiative involved organizing an international regional conference in April 2015, which was co-ordinated by Prof. Bogucki and myself, and sponsored by the International Communication Association/ICA – a powerful international organisation, in collaboration with eight Central and Eastern European universities, and in co-operation with the Polish Communication Association/PCA. The subject of the conference was the issue of communication and interpersonal contacts in today's ever-changing reality – *Expanding Communication: Old Boundaries and New Frontiers*. The conference included an edition of the *Meaning, Context, Cognition (MCC*) conference organized regularly by Prof. Iwona Witczak-Plisiecka, a renowned pragmatist and discourse analysis specialist, and the *Foreign Language Opportunities in Writing* (*FLOW*) project meetings co-ordinated by Dr Łukasz Salski, who studies the issue of writing skills in a foreign language. A vast number of people co-operated at the organizational level. The successful meeting, which bears fruit in the form of forthcoming publications, showed the work and co-operation of an extraordinary linguistic and literary team from all departments of the Institute.

People, places, structures, and the functioning of both research units and auxiliary units – such as the secretaries' office, library, technical and computer rooms – have changed in the Institute and the Faculty throughout the years. Many years ago, literally everything in the library and administration was done by assistants because the only "new technology" that we had was quite a worn typewriter. Later, we received a gift from Maastricht, which was a wonderful electric machine. The first person that appeared in the secretaries' office in the early 1970s and stayed with us was Małgorzata Napieraj (with her future husband, Czesław, a technician). Then came others, that is, the always smiling Jadwiga Molenda, competent in the terminological intricacies of historical and social studies; Grażyna Kejna, who graduated from the Faculty of Archeology at the University of Łódź; and today there are the invaluable Grażyna Chętko and the English studies graduate, Paweł Kołodziej. The always friendly Krystian Jasiński used to help in the technical room (now computer room), where the late Andrzej Lemieszczuk was in charge. Today, a large group of workers deal with computers and equipment.

The Institute Library, which nowadays forms a part of the Faculty Library, has a long history, too. At the beginning, the collection consisted of few books, but today there are thousands of volumes. From the first person hired in the library, Maria Polkowska, an artistic soul, who graduated from the University of Warsaw, through to Elżbieta Stępień, Adam Śmiech, and now a large team. Our research and activity would not be possible without their competence and willingness to co-operate.

Biblioteka w nowym gmachu Wydziału Filologicznego UŁ przy ul. Pomorskiej 171/173 / Library in the new building of the Faculty of Philology in Łódź, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Filip Jesionek

In 2009, a grand volume of *Cognitive Approaches to Language and Linguistic Data* for myself, edited by Wiesław Oleksy and Piotr Stalmaszczyk, appeared in Prof. Fisiak's series for the Peter Lang Verlag. It was an unforgettable feeling – so many friends and works of such importance. Later, there were monographs and volumes dedicated to me, for example about time and space – the post-doctoral study by Jacek Waliński – and recently, about new

educational contexts from Piotrków Trybunalski (Dr Dorota Gonigroszek) – the topic developed during the last year of my work there.

Thanks to the determination and efforts of the Dean and authorities of the Faculty and the University, the Institute of English Studies is now located in a modern, glass building of the Faculty of Philology in Pomorska St. in the University Campus. Earlier, the Institute had functioned in the building on the corner of Kościuszki St. and Zamenhofa St., which was too small for our needs and in need of serious renovation. Nevertheless, the building had an atmosphere of the post-nouveau architecture of modernism. A step back further in time, we had been placed on the corner of Jaracza St. and Kilińskiego St., in a neglected, dusty, two-storey house of doubtful provenance. Sometimes we used to switch the places of meetings for more private *parties*. Earlier, we would work in rooms at the Rector's Office at 65 Narutowicza St./1 Lindley St. At the very beginning, we had worked in a few top-storey rooms of a tenement house at 21 Kościuszki St.

As for me, I am still at the Institute. Even though I finished my regular job at the University of Łódź on 30th September 2015 and engaged myself in new tasks at another university, I still conduct research and projects, take part in meetings, conferences, discussions, and make contribution to a new programme for *Master in Translation and Interpreting Studies*.

Łódź, September 2015

Oprawa artystyczna obchodów 70-lecia anglistyki UŁ

The 70th anniversary concert. Fot./Photo by Filip Jesionek

WYWIAD Z PROF. DR HAB. IRENĄ JANICKĄ-ŚWIDERSKĄ

Jak Pani Profesor znalazła się w Instytucie?
O ile dobrze pamiętam, w roku akademickim 1963/64 filologia angielska w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim została zamknięta. Wcześniej napisał do mnie list prof. Witold Ostrowski, proponując mi stanowisko adiunkta w Katedrze Filologii Angielskiej w Uniwersytecie Łódzkim. Przyjechałam tu w końcu września 1963 roku razem z moją starszą koleżanką, dr Haliną Biedrzycką. Przyjęto nas bardzo serdecznie.

Czego Pani Profesor uczyła?
Byłam mediewistką. Moja praca doktorska, którą opublikowało Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w 1962 roku, dotyczyła angielskich misteriów. Jednak wiedzę tę mogłam w znikomym stopniu wykorzystać na zajęciach. Prowadziłam wówczas zajęcia zarówno z literatury angielskiej, jak i z języka praktycznego, w tym z fonetyki, a później także z intonacji.

Jak pracowało się Pani Profesor w Łodzi?
Czy Katedra była duża?
Gdy rozpoczęłam pracę w UŁ, nie było bardzo wielu pracowników, lecz stopniowo Katedra się rozrastała. Pracowali wtedy m.in.: Irena Granicka, Tomasz Krzeszowski, Maria Kwapień (Edelson), Aleksander Szwedek, Andrzej Kopcewicz, zaś Jacek Fisiak był na stypendium zagranicą. Atmosfera w pracy była bardzo przyjazna. W 1970 roku prof. Ostrowski został dyrektorem Instytutu Filologii Obcych, w skład którego weszła Katedra Filologii Angielskiej, zaś w roku 1973 nastąpił podział i anglistyka otrzymała status Instytutu, w którym powstały trzy zakłady: Zakład Literatury Angielskiej, Zakład Języka Angielskiego i Zakład Językoznawstwa Stosowanego. Zakład Literatury Amerykańskiej wyłonił się później. Profesor objął funkcję dyrektora Instytutu i kierownika Zakładu Literatury Angielskiej. Był to już wówczas dość duży Instytut. Pracownicy bronili prac doktorskich. Instytut stawał się dużą jednostką. W Zakładzie Literatury Angielskiej pierwsze habilitacje odbyły się w następujących latach: moja – w 1972 roku, prof. Adeli Styczyńskiej w 1977 roku, prof. Agnieszki Salskiej w 1982 roku, prof. Marii Edelson w 1984, prof. Jolanty Nałęcz-Wojtczak w 1991. Zakład był wysoko ceniony zarówno pod względem naukowym, jak

Prof. Witold Ostrowski i prof. Tomasz Krzeszowski/Prof. Witold Ostrowski and Prof. Tomasz Krzeszowski.

i dydaktycznym. Przemianowano go na Katedrę Literatury Angielskiej w 1992 roku, potem inne Zakłady, których kierownicy zostali profesorami, również uzyskały status katedry.

Sala wykładowa, al. Kościuszki 65/Lecture room, 65 Kościuszki St. Fot./Photo by Filip Jesionek

Jak wyglądało życie naukowe i dydaktyka w latach siedemdziesiątych, osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych?

To były zupełnie inne czasy niż dziś. Wielkim problemem było zdobywanie książek, do których dostęp był reglamentowany i na które uczelnia miała ograniczone fundusze. Korzystaliśmy z darów British Council i Ambasady Amerykańskiej. Udawało się czasem wypożyczyć książki, jeśli znajdowały się w bibliotekach British Council w Wielkiej Brytanii. Lecz najważniejsze było uzyskanie rocznego stypendium naukowego przed doktoratem, ewentualnie na krótszy pobyt podczas pisania książki (np. profesorskiej) i wyjazd na uniwersytet do Anglii czy Stanów Zjednoczonych, aby mieć dostęp do wszystkich potrzebnych książek i możliwość kontaktowania się ze specjalistami. Na ogół jedna osoba na rok wyjeżdżała do Wielkiej Brytanii. Otrzymywaliśmy również stypendia do Stanów Zjednoczonych.

Jeśli chodzi o dydaktykę, to trzeba podkreślić, że i w tej dziedzinie British Council bardzo nam pomagało, ponieważ wybierało dla nas zgodnie z naszymi oczekiwaniami anglistę Brytyjczyka na roczny kontrakt, który potem był najczęściej przedłużany. Również Ambasada Amerykańska angażowała się w szukanie dla nas wykładowców, zwłaszcza dla Katedry Literatury Amerykańskiej.

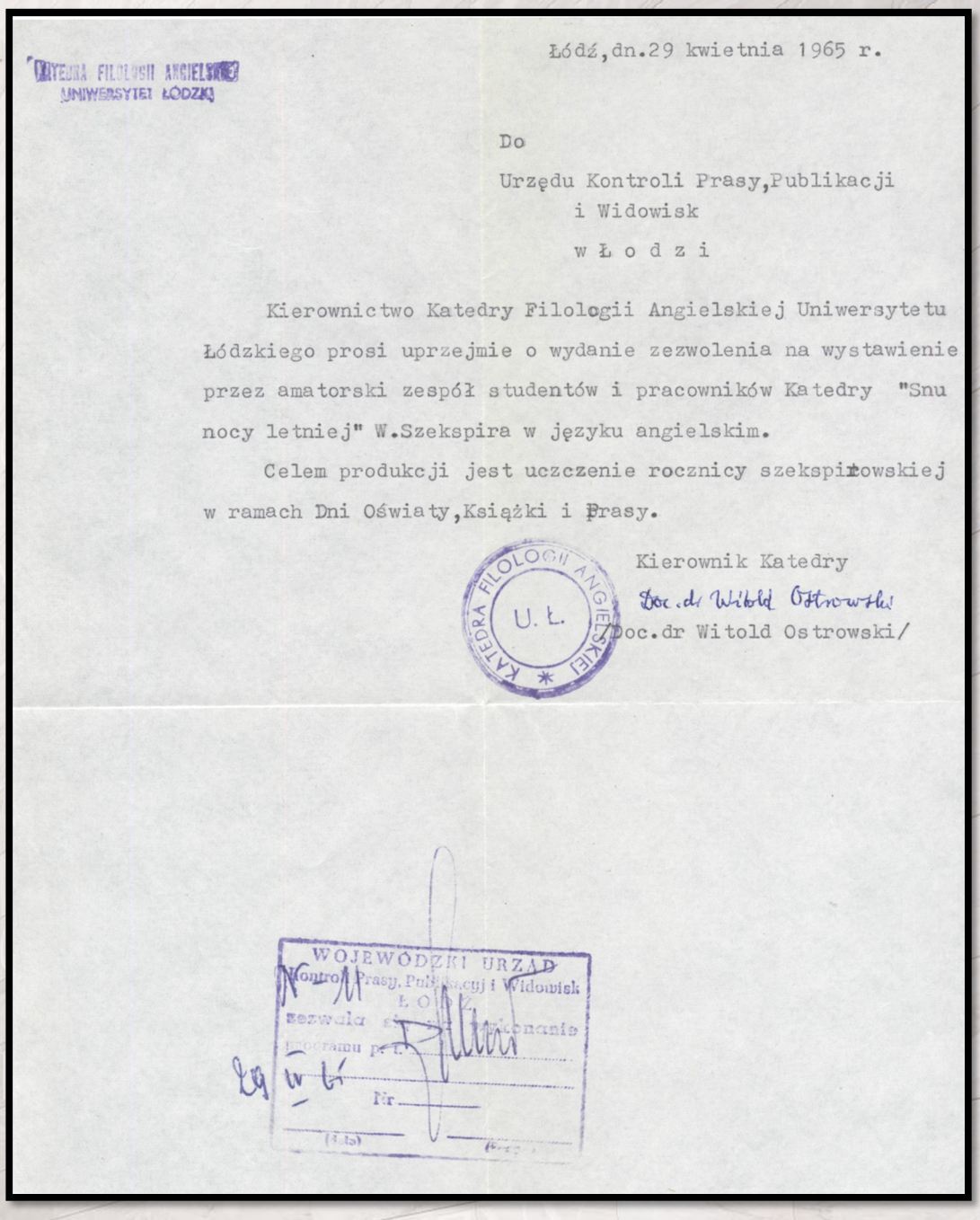

KATEDRA FILOLOGII ANGIELSKIEJ
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

Łódź,dn.29 kwietnia 1965 r.

Do
Urzędu Kontroli Prasy,Publikacji
i Widowisk
w Ł o d z i

Kierownictwo Katedry Filologii Angielskiej Uniwersytetu Łódzkiego prosi uprzejmie o wydanie zezwolenia na wystawienie przez amatorski zespół studentów i pracowników Katedry "Snu nocy letniej" W.Szekspira w języku angielskim.

Celem produkcji jest uczczenie rocznicy szekspirowskiej w ramach Dni Oświaty,Książki i Prasy.

KATEDRA FILOLOGII ANGIELSKIEJ U. Ł.

Kierownik Katedry
Doc.dr Witold Ostrowski
/Doc.dr Witold Ostrowski/

WOJEWÓDZKI URZĄD
Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk
Łódź

Prośba o zgodę na wystawienie sztuki *Sen nocy letniej* Williama Szekspira, 29 kwietnia 1965 r./Application for permission to stage *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare, 29th April 1965.

Ważną rolę przede wszystkim ze względu na nasze badania naukowe, a także dydaktykę, zaczęły odgrywać wymiany dwutygodniowe na uniwersytetach angielskich oraz w Giessen i Lyonie. Podczas pobytu na stypendium British Council w Anglii udało mi się nawiązać kontakt i doprowadzić do wymiany z kierowaną przez prof. Kennetha Grahama Katedrą Literatury Angielskiej w Sheffield (1977/78). Wymiana możliwa była dzięki wsparciu British Council i UŁ. Prof. Ostrowski nawiązał współpracę z Giessen (kierownikiem Katedry Literatury Angielskiej był wtedy prof. Herbert Grabes), zaś prof. Adela Styczyńska – wybitna specjalistka w zakresie powieści – z Lyonem, gdzie kierownikiem katedry był prof. Pierre

Fonteney. Prowadzenie tych wymian było dla nas wielkim sukcesem. Trwały one długo, nawiązaliśmy bardzo przyjazne stosunki. Potem miała jeszcze miejsce wymiana z Katedrą Literatury Angielskiej w Yorku (1983/4), której kierownikiem był prof. Jacques Berthoud, i długa wymiana (od 1994 roku) z Uniwersytetem Ulsterskim w Coleraine. Obie te wymiany były wspierane finansowo przez British Council i UŁ. Tę drugą aktywnie rozwijał nasz dawny wykładowca, prof. Jan Jędrzejewski, który obronił doktorat na uniwersytecie w Oksfordzie, a następnie podjął pracę na Uniwersytecie Ulsterskim w Coleraine. Dzięki niemu oraz dzięki życzliwości prof. Roberta Welcha wymiana ta powstała i sprawnie działała. Prof. Jędrzejewski poświęcał również swój prywatny czas, abyśmy w trakcie tych wyjazdów czuli się komfortowo. Chciałam szczególnie podkreślić, że bez podstawowej pomocy finansowej British Council nasz Uniwersytet nie byłby w stanie sponsorować tej wymiany.

Warto zaważyć, że poza wymianami bywali u nas również goście zagraniczni.
Tak. Mieliśmy szczęście gościć takich specjalistów jak na przykład prof. Glynne'a Wickhama, który był wybitnym znawcą dramatu średniowiecznego, prof. Barbarę Hardy, zajmującą się powieścią, prof. Michaela Slatera, znawcę twórczości Dickensa, czy prof. Katharine Worth, wybitną specjalistkę od dramatu współczesnego. Dr John Wilders, wielki znawca Szekspira, nie tylko przyjechał z serią wykładów, lecz widząc, jak ciężko było nam zdobywać książki i jak rzadko otrzymywaliśmy stypendia, zorganizował dla doktorantów roczne stypendium do Oksfordu. Dzięki temu, od roku 1984/85 liczni nasi doktoranci (Jerzy Jarniewicz, Jan Jędrzejewski, Piotr Stalmszczyk, Adam Sumera, Piotr Szymor i Ewa Waniek-Klimczak) prowadzili badania naukowe, korzystając ze wspaniałej biblioteki Uniwersytetu Oksfordzkiego. Nie można pominąć jeszcze jednej aktywności w życiu Katedry/Zakładu, mianowicie konferencji naukowych, na które również zapraszano, zwłaszcza w późniejszym okresie, wykładowców zagranicznych.

Dlaczego zainteresowała się Pani Profesor dramatem i teatrem?
Mój promotor pracy doktorskiej, kierownik Katedry Filologii Angielskiej na KUL-u, prof. Przemysław Mroczkowski, wpoił mi zainteresowanie dramatem i teatrem. Mimo że byłam zafascynowana poezją T. S. Eliota, profesor, będąc mediewistą, wybrał mi temat pracy doktorskiej dotyczącej angielskich misteriów, który – z pewnym wahaniem – przyjęłam. To zadecydowało o mojej przyszłości naukowej, ponieważ zarówno pracę habilitacyjną (o Benie Jonsonie), jak i profesorską (poświęconą dramatowi elżbietańskiemu i współczesnemu) pisałam potem z zakresu dramatu i teatru angielskiego. Ponadto profesor uważał, że – tak jak to ma miejsce na uczelniach angielskich – należy wystawiać ze studentami sztuki teatralne w języku angielskim. Ten pomysł wdrażaliśmy na KUL-u w życie. Pierwszą sztukę, *Wieczór Trzech Króli* Szekspira, reżyserował dr Jerzy Kobylański. Zagrałam w tym przedstawieniu Wiolę. Zaraziłam się tą ideą. Potem sama wystawiłam ze studentami *Morderstwo w katedrze* T. S. Eliota. Nie dostalibyśmy na pewno zezwolenia od władz na wystawienie jej na scenie w auli, więc graliśmy w bardzo prostych warunkach w pomieszczeniu Katedry. Wówczas przyjechał do nas słynny angielski pisarz Graham Greene, dla którego również ją wystawiliśmy. Prof. Mroczkowski grał w tym przedstawieniu Becketta. Grahamowi Greenowi tak spodobała się nasza inscenizacja, że po jakimś czasie

otrzymaliśmy od niego przesyłkę, w której znaleźliśmy egzemplarz *Morderstwa w katedrze* z dedykacją i podziękowaniami od T. S. Eliota. Było to dla nas wielkie przeżycie. Po jakimś czasie wyreżyserowałam jeszcze *Srebrną papierośnicę* Johna Galsworthy'ego.

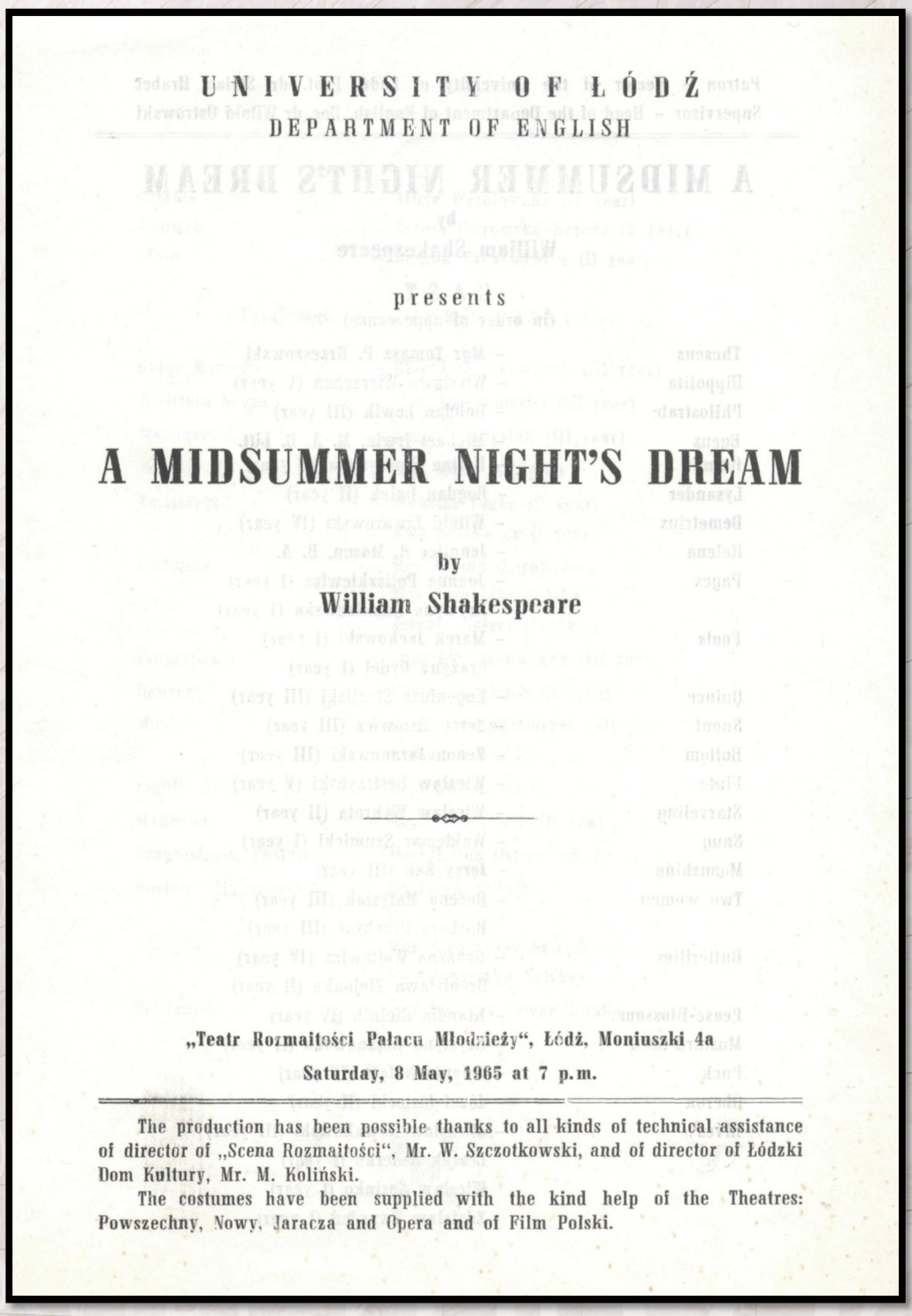

UNIVERSITY OF ŁÓDŹ
DEPARTMENT OF ENGLISH

presents

A MIDSUMMER NIGHT'S DREAM

by
William Shakespeare

„Teatr Rozmaitości Pałacu Młodzieży", Łódź, Moniuszki 4a
Saturday, 8 May, 1965 at 7 p.m.

The production has been possible thanks to all kinds of technical assistance of director of „Scena Rozmaitości", Mr. W. Szczotkowski, and of director of Łódzki Dom Kultury, Mr. M. Koliński.

The costumes have been supplied with the kind help of the Theatres: Powszechny, Nowy, Jaracza and Opera and of Film Polski.

Afisz przedstawienia *Sen nocy letniej* Williama Szekspira/Play-bill for the performance of *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare.

A w Łodzi?

Jak wspomniałam wcześniej, zatrudniona zostałam w UŁ w 1963 roku, zaś w roku 1965 wyjechałam na stypendium do Stanów Zjednoczonych w celu zebrania materiałów do pracy habilitacyjnej. Natomiast kilka miesięcy wcześniej w maju przygotowałam moje pierwsze łódzkie przedstawienie ze studentami, *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Rozmaitości w Pałacu Młodzieży (ul. Moniuszki 4a). W 1975 roku wyreżyserowałam *Pokój* Harolda Pintera w Teatrze Ziemi Łódzkiej i następnie sztukę teatralną *Baby Gambit*, napisaną przez naszego wykładowcę Anglika, Johna Atkinsa. Zawsze miałam przekonanie, że taka forma aktywności w czasie studiów jest bardzo ważna. Studenci lepiej poznawali dramat, ponadto ćwiczyli poprawność wymowy, zwłaszcza intonacji języka angielskiego i lepiej się poznawali, zawierali przyjaźnie. Dlatego namawialiśmy pracowników z Anglii, którzy byli angażowani przede wszystkim do prowadzenia zajęć z języka angielskiego, aby wystawiali sztuki ze studentami.

Scena ze sztuki Szekspira *Sen nocy letniej* w Teatrze Rozmaitości w Pałacu Młodzieży, ul. Moniuszki 4a/A scene from the performance of Shakespeare's *A Midsummer Night's Dream* at The Rozmaitości Theatre in the Youth Palace, 4a Moniuszki St.

Te przedstawienia były na ogół udane, a niektóre nawet bardzo udane. Muszę podkreślić, że przygotowywanie przedstawienia i wszystkie próby odbywały się poza zajęciami w naszym prywatnym czasie. Warto też przypomnieć, że w PRL-u taki teatr był prawdziwym ewenementem.

Jak doszło do tego, że powstała Katedra Dramatu?

Ze względu na obciążenia organizacyjno-administracyjne poczułam się zmęczona pełnieniem funkcji kierownika Katedry Literatury i Kultury Angielskiej, w której pracowali specjaliści w zakresie powieści, poezji i dramatu. Po podjęciu już decyzji i prywatnej rozmowie z prof.

Marią Edelson, która mogłaby objąć po mnie funkcję kierownika Katedry, uświadomiłam sobie, że jest wystarczająca liczba pracowników, zajmujących się dramatem, żeby utworzyć Katedrę Dramatu. Jednocześnie wróciło marzenie z odległej przeszłości, kiedy prowadziłam zajęcia z intonacji i zadawałam studentom pisanie scenek teatralnych, żeby zacząć prowadzić zajęcia z pisania sztuk teatralnych (*playwriting*). Kto wie, może udałoby się w ten sposób odkryć polskiego „Szekspira". W Katedrze Dramatu Angielskiego można by było takie zajęcia wprowadzić na ostatnich dwóch latach, choćby jedną godzinę tygodniowo (w ramach ćwiczeń z pisania w języku angielskim) i najlepszą sztukę wystawić. Udało mi się przekonać ówczesnego Rektora UŁ do powołania nowej Katedry. Dzięki temu, od roku akademickiego 1997/98 mogli ze sobą blisko współpracować wykładowcy, którzy zajmowali się dramatem i teatrem angielskim. W tym samym czasie do Katedry Dramatu i Dawnej Literatury Angielskiej dołączył prof. Andrzej Wicher (wówczas dr habi.), którego polem badawczym była baśń magiczna i jej wpływ na poetów średniowiecznych i Szekspira.

W roku 2000 przeszłam na emeryturę i funkcję kierownika Katedry przejęła prof. Jadwiga Uchman. Jednak do roku 2010 prowadziłam (na części etatu) jedną godzinę wykładu z historii dramatu angielskiego i jedną godzinę zajęć z *playwriting*. Wyreżyserowałam jedną sztukę, *I'm Alive* Marty Bartczak – najlepiej napisaną na tym roku (2006) – którą wystawiliśmy w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych. Najpierw dr Joanna Kazik, a po niej przez jakiś czas dr Magdalena Cieślak przejęły prowadzenie zajęć z *playwriting*. Dr Cieślak wyreżyserowała kilka sztuk i inscenizacji, między innymi wybranych fragmentów sztuk elżbietańskich. Niestety, jak się dowiedziałam, wskutek zmian programowych zajęcia z *playwriting* zostały zlikwidowane i od pewnego czasu już się nie odbywają.

Na zakończenie pragnę poświęcić kilka słów śp. prof. Witoldowi Ostrowskiemu, który w 1946 roku od podstaw współtworzył (wówczas jako starszy asystent) z prof. Tadeuszem Grzebieniowskim Katedrę Filologii Angielskiej. Potem jako Kierownik Zakładu Literatury Angielskiej i wieloletni dyrektor Instytutu Anglistyki doprowadził jego rozwój do pełnego rozkwitu zarówno w dziedzinie naukowej, jak i dydaktycznej. Pod jego kierunkiem Instytut przygotowywał świetnie wykwalifikowanych nauczycieli akademickich. Był wybitnym specjalistą, a zarazem autorytetem moralnym, pełnym dobroci i skromności. Jego wkład w polską naukę w zakresie literatury angielskiej oraz jej popularyzację w kraju jest nie do przecenienia.

Rozmawiał Michał Lachman.

Interview with Prof. Dr Irena Janicka-Świderska

How did you find you way to the Institute?

If I remember correctly, in the academic year 1963/64, English Philology at the Catholic University of Lublin was closed. I received a letter from Prof. Witold Ostrowski, offering me the position of an Assistant Professor in the Chair of English Philology in the University of Łódź. I came here at the end of September 1963, together with my older friend, Dr Halina Biedrzycka. We were met with a warm welcome.

What subjects did you teach?

I specialised in mediaeval studies. My PhD dissertation, which was published in Poznań in 1962, focused on English mystery plays. But this knowledge was hardly useful during my classes. At that time I conducted classes in English literature but also in practical English, including phonetics, then also intonation.

How did you find working in Łódź? Was the Chair a large unit?

When I started working at the University of Łódź, the Chair employed just a few people, but later it gradually expanded. The scholars who worked here included: Irena Granicka, Tomasz Krzeszowski, Maria Kwapień (Edelson), Aleksander Szwedek, Andrzej Kopcewicz, and Jacek Fisiak, who was on a scholarship abroad. The atmosphere at work was very friendly. In 1970 Prof. Ostrowski was appointed the Head of the Institute of Foreign Philologies (Languages), which included the Chair of English Philology. The Institute of English Philology was created in 1973, and it was divided into three departments: the Department of English Literature, the Department of English Language, and the Department of Applied Linguistics. The Department of American Literature was created later. Prof. Ostrowski became the Head of the Institute and of the Department of English Literature. The Institute was already quite large. Scholars who worked here received PhD degrees. The Institute became a significant entity. Soon scholars employed by the Departement of English Literature received their post-doctoral degrees: myself in 1972, Prof. Adela Styczyńska in 1977, Prof. Agnieszka Salska in 1982, Prof. Maria Edelson in 1983, and Prof. Jolanta Nałęcz-Wojtczak in 1991. The Department was highly regarded both in terms of its scientific and didactic achievements. It was renamed the Chair of English Literature in 1992, then other Departments headed by professors also gained the status of Chairs.

What was the scientific and teaching career like in the 1970s, 1980s and 1990s?

It was a different world. Getting books was a real problem, the access to them was regulated and the University had limited funds. We received books from the British Council and from the American Embassy. Sometimes we managed to borrow books from the British Council libraries in the UK. But the most valuable advantage was getting a year-long scholarship before writing your PhD or post-doctoral dissertation, or perhaps even a shorter stay which helped to write a book (a professorial thesis, for instance). You could visit a university in England or in the United States and have access to all necessary books, and you

could discuss your research with specialists. On average, one person per year went to the UK. We also received scholarships which allowed some of us to go to the United States.

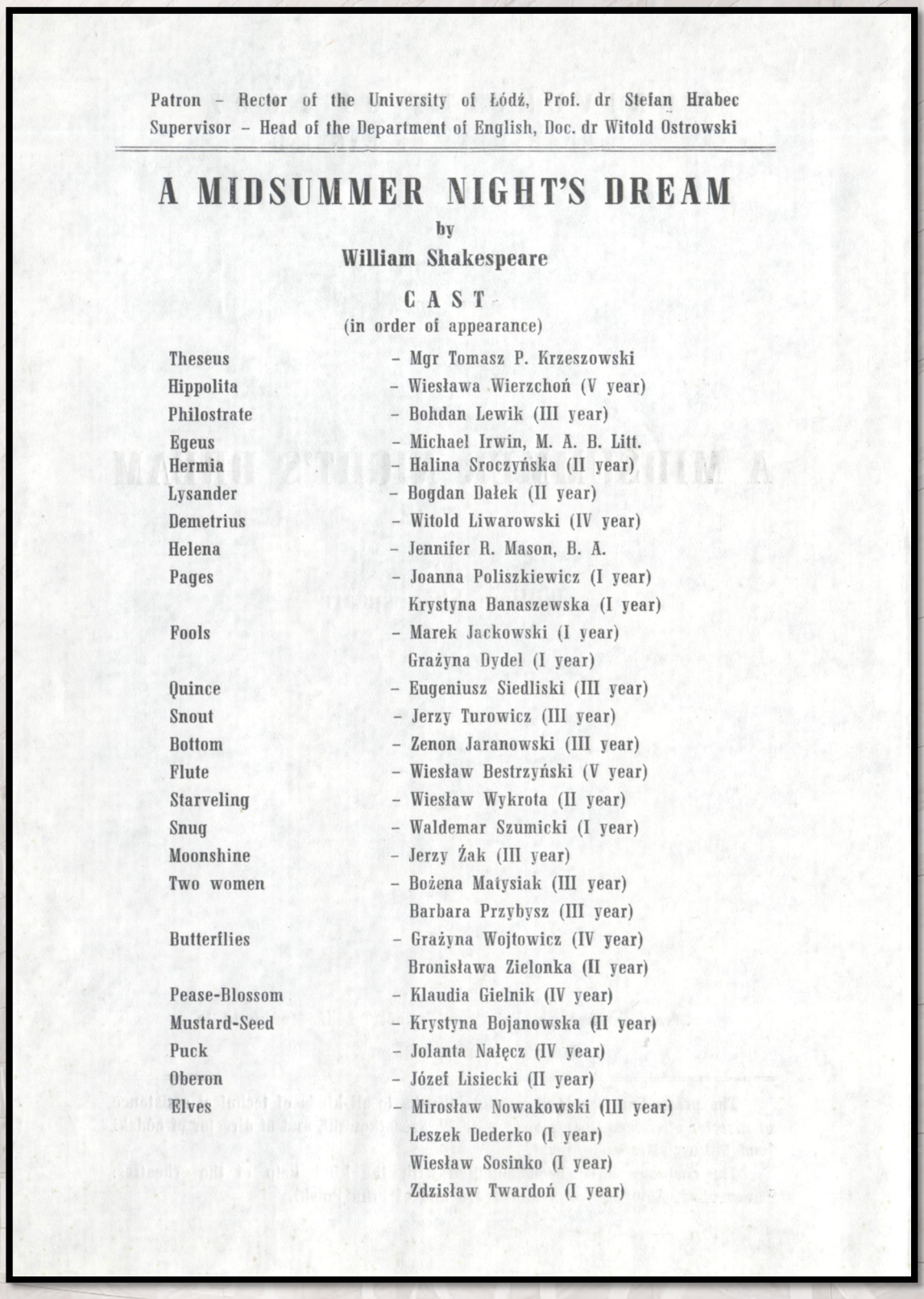

Patron – Rector of the University of Łódź, Prof. dr Stefan Hrabec
Supervisor – Head of the Department of English, Doc. dr Witold Ostrowski

A MIDSUMMER NIGHT'S DREAM

by

William Shakespeare

CAST

(in order of appearance)

Theseus	– Mgr Tomasz P. Krzeszowski
Hippolita	– Wiesława Wierzchoń (V year)
Philostrate	– Bohdan Lewik (III year)
Egeus	– Michael Irwin, M. A. B. Litt.
Hermia	– Halina Sroczyńska (II year)
Lysander	– Bogdan Dałek (II year)
Demetrius	– Witold Liwarowski (IV year)
Helena	– Jennifer R. Mason, B. A.
Pages	– Joanna Poliszkiewicz (I year)
	Krystyna Banaszewska (I year)
Fools	– Marek Jackowski (I year)
	Grażyna Dydel (I year)
Quince	– Eugeniusz Siedliski (III year)
Snout	– Jerzy Turowicz (III year)
Bottom	– Zenon Jaranowski (III year)
Flute	– Wiesław Bestrzyński (V year)
Starveling	– Wiesław Wykrota (II year)
Snug	– Waldemar Szumicki (I year)
Moonshine	– Jerzy Żak (III year)
Two women	– Bożena Matysiak (III year)
	Barbara Przybysz (III year)
Butterflies	– Grażyna Wojtowicz (IV year)
	Bronisława Zielonka (II year)
Pease-Blossom	– Klaudia Gielnik (IV year)
Mustard-Seed	– Krystyna Bojanowska (II year)
Puck	– Jolanta Nałęcz (IV year)
Oberon	– Józef Lisiecki (II year)
Elves	– Mirosław Nowakowski (III year)
	Leszek Dederko (I year)
	Wiesław Sosinko (I year)
	Zdzisław Twardoń (I year)

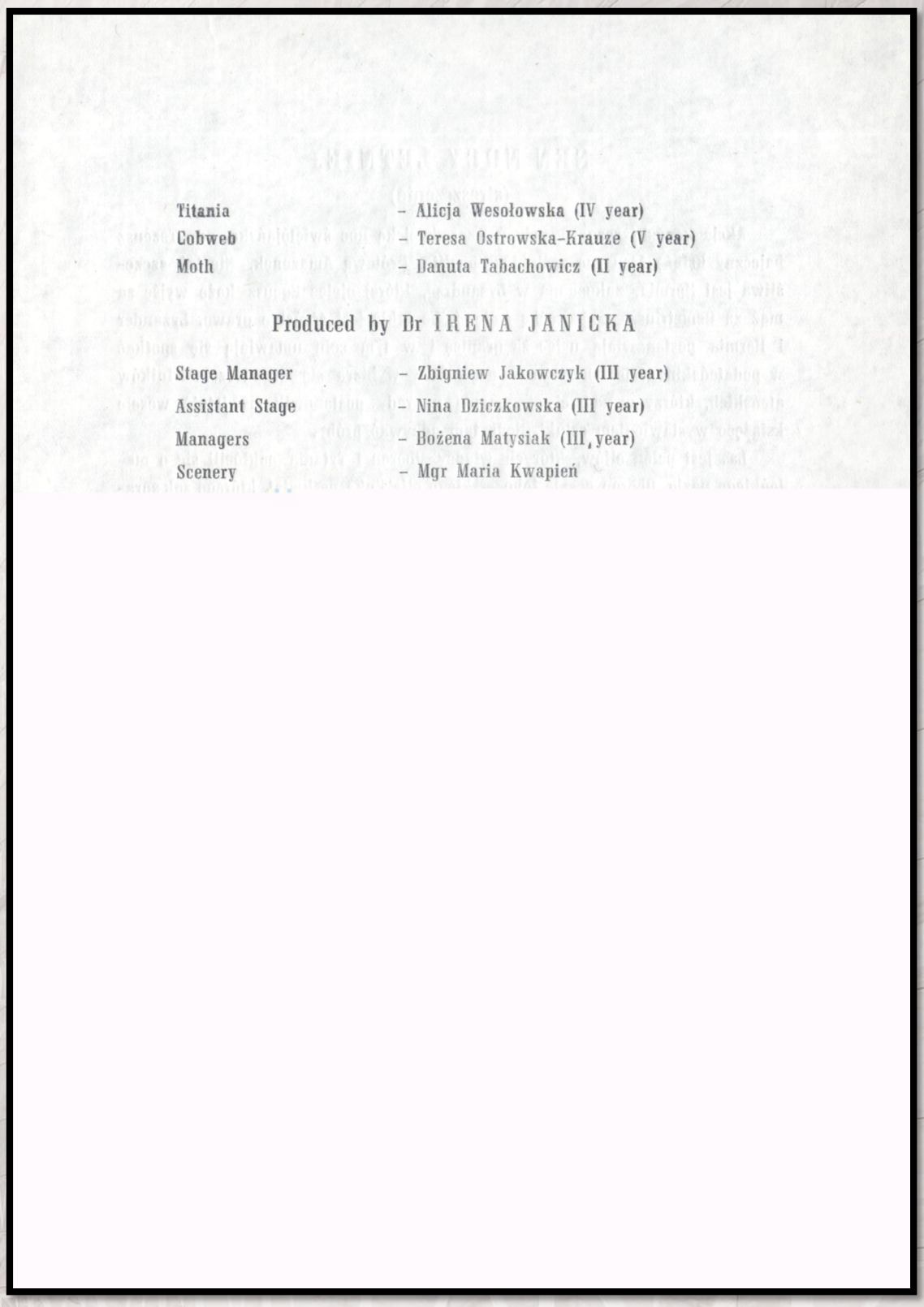

Titania – Alicja Wesołowska (IV year)
Cobweb – Teresa Ostrowska-Krauze (V year)
Moth – Danuta Tabachowicz (II year)

Produced by Dr IRENA JANICKA

Stage Manager – Zbigniew Jakowczyk (III year)
Assistant Stage Managers – Nina Dziczkowska (III year)
Scenery – Bożena Matysiak (III year)
Mgr Maria Kwapień

Afisz przedstawienia *Sen nocy letniej* Williama Szekspira/Play-bill for the performance of *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare.

As for teaching, it must be pointed out that the British Council also helped us in this area, because it sent to us scholars from Britain for one-year, often extendable, contracts. Also the

American Embassy was involved in searching lecturers for us, especially for the Chair of American Literature.

New two-week exchange programmes with the universities in England, and also in Giessen and Lyon, played an important role in our research, as well as in teaching. During a British Council scholarship in England I contracted an exchange programme with the Department of English Literature led by Prof. Kenneth Graham (1977/78). The programme was possible thanks to the support of the British Council and our University. Prof. Ostrowski teamed up with Giessen (their Head of the Department of English Literature was Prof. Herbert Grabes), while Prof. Adela Styczyńska, an eminent specialist in the novel, started co-operation with Prof. Pierre Fontaney, the Head of the Department in Lyon. These exchange programmes were a great success for us. They lasted a long time and we established very friendly relations. Later we had an exchange programme with the Chair of English Literature in York (1983/4), headed by Prof. Jacques Berthoud, and then a long exchange programme (since 1994) with Ulster University in Coleraine. Both of these programmes were financially supported by the British Council and the University of Łódź. The latter was actively developed by our former lecturer, Prof. Jan Jędrzejewski, who received a PhD degree from Oxford University, and was subsequently employed by the Ulster University in Coleraine. Thanks to him, and to the kindness of Prof. Robert Welch, this exchange programme was very fruitful. Prof. Jędrzejewski often devoted his free time to make us feel comfortable there. I would like to emphasise that without the financial assistance from the British Council our University would not be able to cover the costs of this programme.

It is worth mentioning that, apart from those exchange programmes, we also invited other foreign scholars.

Indeed. We were fortunate enough to host such experts as Prof. Glynne Wickham, a renowned specialist in mediaeval drama, Prof. Barbara Hardy, a novel researcher, Prof. Michael Slater, an expert in Dickens, or Prof. Katherine Worth, an eminent specialist in contemporary drama. Dr John Wilders, a recognised Shakespeare scholar, not only visited us with a series of lectures, but, seeing how hard it was for us to acquire books and scholarships, organized a postgraduate scholarship in Oxford. Thus, since the academic year 1984/85, six of our doctoral students (Jerzy Jarniewicz, Jan Jędrzejewski, Piotr Stalmaszczyk, Adam Sumera, Piotr Szymor and Ewa Waniek-Klimczak), conducted research in a great library of the University of Oxford. We should not forget about one more scholarly activity of our Department: organising scientific conferences and inviting, especially in later times, foreign scholars to them.

How did you get interested in drama and theatre?

My doctoral thesis supervisor, the head of the Chair of English Philology at the Catholic University of Lublin, Prof. Przemysław Mroczkowski instilled in me the interest in drama and theatre. Even though I was fascinated by the poetry of T. S. Eliot, Prof. Mroczkowski, a mediaevalist, suggested English mystery plays as my dissertation topic. Though hesitantly, I agreed. This decision determined my future research: I wrote both my post-doctoral and professorial theses in the field of English drama and theatre, the former on Ben Jonson, the

latter on Elizabethan and contemporary drama. What is more, Prof. Mroczkowski believed that our students, just like at English universities, should be involved in theatrical productions in English. We made this idea a reality at the Catholic University of Lublin. The first play, Shakespeare's *Twelfth Night*, was directed by Dr Jerzy Kobylański. I played Viola in this production. I became truly inspired by this idea. Soon I staged T. S. Eliot's *Murder in the Cathedral* with my students. We couldn't count on getting permission to perform in the lecture hall, so we choose the Department's common room as a venue. A famous English writer Graham Greene visited us at that time, so we performed for him as well. Prof. Mroczkowski played Beckett in this production. Graham Greene liked our staging so much that after some time we received a package from him, with a copy of *Murder in the Cathedral* with a personal note from T. S. Eliot. This was really exciting. After some time, I also directed *The Silver Box* by John Galsworthy.

Wieczór kowbojski w budynku przy ul. Jaracza 34, 1972 r./The Wild West Party at 34 Jaracza St., 1972.

What about performances in Łódź?

As I mentioned earlier, I started working at the University of Łódź in 1963, and in 1965 I went to the USA to do research for my post-doctoral dissertation. A few months earlier, in May, I organised my first performance with students in Łódź: *A Midsummer Night's Dream* at the Rozmaitości Theatre in the Youth Palace at 4a Moniuszki St. In 1975, I directed Harold Pinter's *The Room* in the Ziemia Łódzka Theatre, and later *Baby Gambit*, a play written by our English lecturer, John Atkins. I always believed involvement in such an activity during one's studies was very important. Students could learn more about drama, besides, they could practice English pronunciation, especially intonation, and they got to know each other better, they could make friends. So we asked our English colleagues, employed mainly to teach English, to stage plays with students. These performances were generally successful, some of them even very successful. I must stress that all the preparation and rehearsals

took place outside the classroom in our private time. It should also be emphasised that in Poland under the communist rule theatrical performances of this kind were really unique.

What were the origins of the Chair of English Drama?

Due to organizational and administrative burdens, I was really tired of the duties of the Head of the Chair of English Literature and Culture, which employed specialists in different fields of English literature: the novel, poetry and drama. I had already made up my mind and discussed the matter with Prof. Maria Edelson, who could take over the Chair, when I realized that there was a sufficient number of employees dealing with drama to found the Chair of Drama. At the same time, I remember my old dream, which originated when I had classes in intonation and I asked students to write short theatrical scenes: to teach playwriting. Who knows, perhaps in this way you could discover a Polish Shakespeare? The Chair of Drama could introduce such a course in the last two years of studies, at least one hour per week (as a class in writing in English) and the best play could be staged. I managed to convince the Rector to appoint a new Chair. As a result, since the academic year 1997-1998 scholars specialising in drama and theatre in English could work together. At that time, the Chair of Drama and Pre-1800 English Literature was joined by Prof. Andrzej Wicher, whose research focused on fairy tales and their influence on mediaeval poets and Shakespeare.

In 2000 I retired and the position of the Head of the Chair was taken over by Prof. Jadwiga Uchman. But until 2010, working part-time, I conducted one lecture on the history of English drama and one class on playwriting. I directed one play, *I'm Alive* by Marta Bartczak, the best one written in 2006, which we performed at the Academic Centre for Artistic Initiatives. Also Dr Joanna Kazik, and afterwards Dr Magdalena Cieślak, conducted playwriting classes. Dr Cieślak directed several plays and productions, among others, selected fragments of Elizabethan pieces. Unfortunately, as I learned, as a result of programme changes, playwriting classes had to be abandoned.

Finally, I would like to dedicate a few words to the late Prof. Witold Ostrowski, who in 1946 (then a senior lecturer) founded the Chair of English Philology together with Prof. Tadeusz Grzebieniowski. Later, as the Head of the Department of English Literature and, for many years, the Head of the Institute of English Philology, he was responsible for its successful scientific and didactic development. Under his leadership, a number of well-qualified scholars graduated from the studies in the Institute. He was an outstanding specialist, and also a moral authority, full of kindness and modesty. His contribution to the Polish research in the field of English literature and to its popularization in our country is not to be underestimated.

Michał Lachman

List gratulacyjny od Prezydent Hanny Zdanowskiej/ A letter of congratulation from Hanna Zdanowska, Mayor of Łódź

KREUJE

DKZ-BIK-I.0054.214.2015

Łódź, 27 marca 2015 r.

Prezydent Miasta Łodzi

ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź
tel.: +48 (42) 638 41 15
fax +48 (42) 638 41 24
e-mail: uml@uml.lodz.pl
www.uml.lodz.pl

Pan
prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor
Instytutu Anglistyki

Szanowny Panie Dyrektorze

Z przyjemnością przyjmuję zaproszenie do grona Komitetu Honorowego uroczystych obchodów jubileuszu 70-lecia anglistyki łódzkiej.

Życzę pomyślności w realizacji przedsięwzięcia.

Z wyrazami szacunku

Hanna Zdanowska

Hanna ZDANOWSKA

Listy gratulacyjne z innych uczelni/Letters of congratulation from various universities

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie

ul. Przyjazni 1, 62-510 Konin
tel. + 48 63 249 72 02
tel. kom. +48 728 439 210
fax: + 48 63 249 72 01
e-mail: rektorat@konin.edu.pl

REKTOR
prof. zw. dr hab. Mirosław Pawlak

Konin, 14 września 2015 r.

PWSZ-I/R-073-22-2015

Szanowny Pan
prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego

Szanowny Panie Dyrektorze,

serdecznie dziękuję za zaproszenie do wzięcia udziału w uroczystych obchodach jubileuszu 70-lecia anglistyki łódzkiej, niestety ze względu na liczne obowiązki nie będę mógł osobiście uczestniczyć w tym podniosłym wydarzeniu.

Z tej okazji proszę przyjąć ode mnie oraz całej społeczności akademickiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie serdeczne gratulacje i wyrazy uznania. Życzę dalszego prężnego rozwoju naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego.

Życzę Państwu wielu sukcesów zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku,

prof. zw. dr hab. Mirosław Pawlak

Kraków, 16 września 2015 r.

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego
Ul. Pomorska 171/173
90-236 Łódź

Wydział Filologiczny

Instytut

Filologii Angielskiej

Szanowny Panie Profesorze,

W imieniu własnym oraz całej społeczności anglistycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego pragnę złożyć Państwu z okazji jubileuszu 70-lecia działalności Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego gratulacje ze wspaniałych osiągnięć naukowych i dydaktycznych, jak również życzyć całej społeczności anglistycznej Uniwersytetu Łódzkiego wszelkiej pomyślności w realizacji obecnych i przyszłych planów naukowych i dydaktycznych oraz dalszego wszechstronnego rozwoju Instytutu na miarę wyzwań współczesności.

Z wyrazami szacunku

Dyrektor
Instytutu Filologii Angielskiej UJ
Dr hab. Ewa Willim

Al. Mickiewicza 9A
31-120 Kraków
tel. +48 12 663 44 47
+48 12 663 43 71
www.ifa.filg.uj.edu.pl

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Instytut Filologii Angielskiej
Al. Racławickie 14, 20-950 Lublin
tel.: +48 81 4453942, fax: +48 81 4453943
email: ifa@kul.pl

Lublin, 20 września 2015 r.

Prof. dr hab. Łukasz Bogucki,

Dyrektor Instytutu Anglistyki

Uniwersytetu Łódzkiego

Szanowny Panie Profesorze

W imieniu Rady Instytutu Filologii Angielskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, całej społeczności naszego Instytutu oraz swoim własnym mam wielką przyjemność złożyć serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu 70-lecia istnienia łódzkiej anglistyki.

Jubileusz jest ważnym momentem w życiu społeczności akademickiej – to święto, które zachęca do wspomnień i podsumowania osiągnięć naukowych, edukacyjnych i organizacyjnych.

Anglistyka Uniwersytetu Łódzkiego ma bogatą tradycję i od początku swego istnienia realizuje wiele ważnych inicjatyw i projektów, nierzadko odgrywając pionierską rolą w różnych obszarach językoznawstwa i literaturoznawstwa. Zaangażowanie i profesjonalizm pracowników Instytutu zaowocowały takimi osiągnięciami jak na przykład powołanie grupy badawczej PELCRA, której wyszukiwarka korpusowa obsługuje Narodowy Korpus Języka Polskiego, a szereg innych publicznie dostępnych narzędzi i zasobów językowych oraz projektów badawczych prowadzonych przez członków zespołu przyczynia się do rozwoju światowej nauki, przysparzając Uczelni renomy na arenie międzynarodowej.

Do pionierskich i wysoce interesujących osiągnięć równie wartych przypomnienia należy także działalność teatralna wpisana w tradycję badań nad dramatem prowadzonych na łódzkiej anglistyce. W tej dziedzinie zaangażowanie oraz współpraca pracowników i studentów zaowocowały szeregiem przedstawień przez wiele lat wystawianych w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych w Łodzi – osiągnięcie niezaprzeczalnie unikalne w skali nie tylko lokalnej, ale i globalnej. Także dzisiaj społeczność studencką z pracownikami Instytutu łączy wyjątkowo mocna więź, czego wyrazem są liczne przedsięwzięcia realizowane w ramach działalności *Studenckiego Koła Naukowego im. Geoffreya Chaucera*.

W tym podniosłym dniu jubileuszu przekazuję wyrazy szacunku i uznania za te i wszelkie pozostałe osiągnięcia łódzkiej anglistyki. Jednocześnie życzę wszystkim nauczycielom i pracownikom Instytutu dalszej satysfakcji z podjętej misji edukacyjnej oraz nieustającego zapału w realizacji kolejnych ambitnych zamierzeń naukowych i organizacyjnych.

Łączę wyrazy szacunku

Dyrektor
Instytutu Filologii Angielskiej
dr hab. Sławomir Wilczyński, prof. KUL

UMCS

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE
Wydział Humanistyczny
dr hab. Przemysław Łozowski, prof. nadzw. | Dyrektor Inst. Anglistyki

Lublin, 20 września 2015 r.

Prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego

Szanowny Panie Dyrektorze,

Z okazji Jubileuszu 70-lecia Instytutu Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego składam serdeczne gratulacje i wyrazy uznania Władzom Instytutu, Gronu Profesorskiemu, Pracownikom, Studentom, oraz wszystkim, którzy przez miniony czas z entuzjazmem i pasją wspierali rozwój anglistyki.

Przy tej szczególnej okazji życzę Państwu wszelkiej pomyślności oraz wielu kolejnych lat pracy, które pozwolą na kontynuowanie owocnych osiągnięć naukowych i działalności dydaktycznej Instytutu Anglistyki w Uniwersytecie Łódzkim.

Z wyrazami szacunku i w imieniu społeczności akademickiej Instytutu Anglistyki UMCS w Lublinie,

DYREKTOR
Instytutu Anglistyki UMCS
dr hab. Przemysław Łozowski
prof. nadzw.

pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4A, 20-031 Lublin, www.umcs.lublin.pl
tel: +48 81 537-53-89, fax: +48 81 537-52-79
e-mail: p.lozowski@poczta.umcs.lublin.pl

NIP: 712-010-36-92
REGON: 000001353

Uniwersytet ŁÓDZKI

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

Łódź, dnia 20 września 2015r.

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki
Wydziału Filologicznego UŁ

Szanowny Panie Dyrektorze,

W imieniu swoim oraz wszystkich pracowników administracyjnych Wydziału Filologicznego mam zaszczyt złożyć na Pana ręce serdeczne gratulacje z okazji 70-lecia Instytutu Anglistyki.

Instytut Anglistyki jest jedną z wiodących jednostek organizacyjnych Wydziału Filologicznego zarówno w zakresie prowadzonych badań naukowych jak i działalności dydaktycznej.
Z wielkim podziwem mamy okazję obserwować jak sukcesy wybitnych pracowników Instytutu przez lata budują pozycję Wydziału Filologicznego. To wielki zaszczyt móc współpracować z pracownikami naukowymi tej jednostki i służyć pomocą w administracyjnych zawiłościach. Mamy nadzieje, że współpraca ta w dalszym ciągu będzie dla Państwa zadawalająca, a tym samym przyczyni się do jeszcze lepszego funkcjonowania Instytutu.

Życząc Instytutowi kolejnych jubileuszy a Panu Dyrektorowi i wszystkim pracownikom dalszych sukcesów naukowych oraz wszelkiej pomyślności
pozostaję z poważaniem,

Dyrektor Administracyjny
Wydziału Filologicznego UŁ
mgr Dorota Cieślak

www.uni.lodz.pl

90-236 Łódź, ul. Pomorska 171/173, tel. (042) 635-68-73, 635-68-72
www.filolog.uni.lodz.pl, e-mail: filolog@uni.lodz.pl

UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI w Olsztynie
WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY
Katedra Filologii Angielskiej
10-725 Olsztyn, ul. Kurta Obitza 1, tel./fax. 89 535 20 12, tel. 89 524 63 27
e-mail: filang.human@uwm.edu.pl

Olsztyn, 20.09.2015 r.

Prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor Instytutu Anglistyki
Uniwersytet Łódzki

Szanowny Panie Profesorze!

W imieniu całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a szczególnie pracowników Katedry Filologii Angielskiej, składam Panu serdeczne gratulacje z okazji 70.lecia Instytutu Anglistyki w Łodzi.

W związku z tak pięknym jubileuszem, życzę Panu, Pana współpracownikom i studentom Instytutu dalszego owocnego rozwoju w sferze naukowej i dydaktycznej (wielu grantów, publikacji i punktów) oraz osobistej.

Z poważaniem

KIEROWNIK
KATEDRY FILOLOGII ANGIELSKIEJ
dr hab. Ewa Kujawska-Lis, prof. UWM

dr hab. Ewa Kujawska-Lis, prof. UWM

Z okazji
Jubileuszu 70 lecia
Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego

pragniemy serdecznie pogratulować

Dyrekcji i Pracownikom

tak doniosłej uroczystości oraz
sukcesów Państwa Instytutu
na przestrzeni ponad półwiecza

Życzymy dalszych sukcesów zawodowych i
kolejnych lat
rozwoju naukowego i dydaktycznego

Dyrekcja Instytutu Filologii Angielskiej
Uniwersytetu Opolskiego
w osobie dr hab. Ryszarda Wolnego, prof. UO
i jego zastępców oraz
Pracownicy naukowi, dydaktyczni i administracyjni
IFA UO

UNIWERSYTET OPOLSKI
Instytut Filologii Angielskiej
45-040 Opole, Pl. Kopernika 11
tel./fax 5415-923

Dyrektor
Instytutu Filologii Angielskiej
dr hab. Ryszard W. Wolny, prof. UO

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
Wydział Anglistyki

Poznań, dnia 20 września 2015

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Łukasz Bogucki
Dyrektor
Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego

Szanowny Panie Dyrektorze!

Na ręce Pana Dyrektora kieruję najszczersze gratulacje i najlepsze życzenia z okazji jubileuszu 70-lecia Anglistyki Łódzkiej.

Historia łódzkiej anglistyki wiąże się z działalnością wybitnych badaczy, takich jak prof. dr hab. Witold Ostrowski, prof. dr hab. Tomasz Krzeszowski, prof. dr hab. Agnieszka Salska, prof. dr hab. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk i prof. dr hab. Jacek Fisiak, których publikacje przez dziesięciolecia inspirowały kolejne pokolenia anglistów w całej Polsce. Dziś Łódź jest silnym ośrodkiem anglistycznym, prowadzącym badania naukowe i nauczanie na najwyższym poziomie.

Poznańska anglistyka ma od kilku dekad ścisłe i przyjazne kontakty z anglistyką łódzką; twórca i długoletni Dyrektor Instytutu Filologii Angielskiej UAM w Poznaniu, prof. dr hab. Jacek Fisiak, który właśnie w Łodzi rozpoczął swoją karierę naukową i przez lata wspominał Łódź z sentymentem, zapoczątkował owocną i trwałą współpracę ze

al. Niepodległości 4, Collegium Novum, 61-874 Poznań
NIP 777 00 06 350, REGON 000001293
tel. +48 61 829 35 06, +48 61 829 35 21, fax. +48 61 852 31 03
anglistyka@wa.amu.edu.pl
wa.amu.edu.pl

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
Wydział Anglistyki

znamienitymi łódzkimi anglistami. Wspólnotę zainteresowań badawczych widać szczególnie na polu dramatu i teatrologii, mediewistyki, leksykografii, przekładoznawstwa, językoznawstwa kognitywnego, badań korpusowych, a ostatnio także pragmatyki i studiów interkulturowych.

Poznańscy angliści często i chętnie uczestniczą w prestiżowych seminariach i konferencjach organizowanych przez łódzką anglistykę, na przykład w cyklicznych Accents (organizowanej przez prof. dr hab. Ewę Waniek-Klimczak) czy Metodologie Językoznawstwa (organizowanej przez prof. dr hab. Piotra Stalmaszczyka), a także innych: British Drama through the Ages, Meaning, Context & Cognition, New Developments in Linguistic Pragmatics.

Dzisiejszy Wydział Anglistyki UAM podziwia dorobek Instytutu Anglistyki UŁ, ceni doświadczenia wspólnych relacji i wyraża nadzieję na dalszą owocną współpracę.

Z najlepszymi życzeniami dla Dyrekcji, Koleżanek i Kolegów oraz wszystkich Pracowników i Studentów Instytutu Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego.

Prof. dr hab. Katarzyna Dziubalska-Kołaczyk

w imieniu Władz i Pracowników
Wydziału Anglistyki UAM

al. Niepodległości 4, Collegium Novum, 61-874 Poznań
NIP 777 00 06 350, REGON 000001293
tel. +48 61 829 35 06, +48 61 829 35 21, fax. +48 61 852 31 03
anglistyka@wa.amu.edu.pl
wa.amu.edu.pl

Uniwersytet Wrocławski

Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Angielskiej

ul. Kuźnicza 22
50-138 Wrocław
tel. +48 71 375 24 39
fax +48 71 375 24 40
e-mail: sekretariat@ifa.uni.wroc.pl
www.ifa.uni.wroc.pl

Wrocław, 20 września 2015 r.

Dyrektor
Instytutu Filologii Angielskiej
Uniwersytetu Wrocławskiego
dr hab. Marek Kuźniak, prof. UWr

Dyrektor
Instytutu Anglistyki
Uniwersytetu Łódzkiego
prof. dr hab. Łukasz Bogucki

Szanowny Panie Profesorze,

Z wielką radością przyjąłem zaproszenie do wzięcia udziału w Obchodach 70-Lecia Anglistyki Łódzkiej. Niestety zobowiązania służbowe nie pozwolą mi uczestniczyć w tej ważnej uroczystości.

Korzystając jednak z okazji, pragnę złożyć na Pańskie ręce najserdeczniejsze gratulacje w imieniu całej społeczności Instytutu Filologii Angielskiej w Uniwersytecie Wrocławskim.

Moja radość z Państwa Jubileuszu jest tym większa, że nasze Instytuty łączy bardzo podobna historia. Zarówno łódzka, jak i wrocławska Anglistyka powołana została tuż po II wojnie światowej, by w latach 50. decyzją władz zostać na kilka lat zawieszona. Państwa placówka uzyskała status instytutu w 1973 r., podczas gdy nasza – dwa lata później. Nasze Anglistyki również miały swoich legendarnych dyrektorów – prof. Witolda Ostrowskiego i prof. Jana Cygana – którzy kierowali Instytutami przez niemal trzy dekady.

Pragnę bardzo pogratulować Panu wielkich osiągnięć znamienitych naukowców, którzy przez minione 70 lat związani byli z łódzką Anglistyką. Oprócz wymienionego już wybitnego literaturoznawcy prof. Ostrowskiego chciałbym wspomnieć także o prof. Piotrze Capie, prof. Jacku Fisiaku, prof. Irenie Janickiej-Świderskiej, prof. Tomaszu Krzeszowskim, prof. Barbarze Lewandowskiej-Tomaszczyk, prof. Agnieszce Salskiej oraz o prof. Piotrze Stalmaszczyku.

Osobiste listy gratulacyjne/Personal letters of congratulation

Prof. Ronald Langacker

I am honored to take this very small part in celebrating the 70th anniversary of the Institute of English Studies. If I count correctly, I have visited Poland on six occasions, three of which involved a stay in Łódź. Needless to say, I have been treated there with such warmth and kindness that I can only regret being unable to attend this event in person. But to use a well-worn cliché, I am definitely there in spirit.

The English word *spirit* is, of course, polysemous. I just used it in the sense where it stands in opposition to *body*. But (*inter alia*) it can also indicate a highly positive attitude marked by energy and determination. In this sense it clearly applies to the Institute and its personnel, whose spirit and enthusiasm are most exceptional. One person who has to be mentioned in this context is Barbara Lewandowska-Tomaszczyk, who personifies these properties and whose efforts have been a major stimulus for cognitive linguistic studies not just in Łódź but in the discipline at large.

Poland has a special place in cognitive linguistics owing to the early recognition of its potential and the extent of engagement in the enterprise. Within Poland, Łódź has a special place for the same reasons. It stands out in cognitive linguistics for its impressive level of activity, marked by a steady stream of conferences, publications, and dedicated scholars. Indeed, Łódź is noteworthy on several counts. It is notable orthographically for the high ratio of diacritics to letters in its name. Moreover, while it is not the largest city in Poland, nor the capital, it does have the distinction of being closest to the geographical center. Obviously the most important, however, is the place of Łódź at the center of cognitive linguistics in Poland and beyond. Let me express my appreciation and offer my congratulations.

Ronald Langacker
University of California, San Diego

Dr Marcel Thelen

Co-operation between University of Łódź, Poland and Zuyd University of Applied Sciences, Maastricht, The Netherlands

Today 20 September 2015 is a festive day: the Institute of English Studies of the University of Łódź celebrates its 70th anniversary. The Institute has a long history and built a renowned position in the international academic world. It is a pleasure and honour to be in the position to commemorate this event and to congratulate the Institute on this achievement. I wish the Institute of English Studies and its staff and students many happy returns.

This celebration calls for contemplation of the past and looking forward to the future. For the past 28 years the Institute of English Studies and the Maastricht School of Translation and Interpreting of Zuyd University of Applied Sciences, have been co-operating very closely in the form of the 5-yearly *International Maastricht-Łódź Duo Colloquium on Translation and Meaning*,

the sixth edition of which took place this year with the Łódź Session on 18 and 19 September. The series started in 1990 and the initiators were Prof. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk and myself. The Duo Colloquium was the first of its kind: an event taking place in one and the same year with two different venues with a common overall theme but different orientation (practice and professional orientation in Maastricht as against theory and academic orientation in Łódź). It was one of the first to bring together East and West, as well as a great diversity of ideas and theories. Over the years, the Duo Colloquium has become an established event of academic importance and its publications (10 volumes of proceedings with 428 papers by renowned scholars and young scholars who later would become famous in their domain) found their way to many a university library, the British Library and the Library of Congress. In 2010 an anthology was published with revised articles by the most well-known and leading scholars in the field.

The future looks bright. Our long-standing co-operation has been secured for the future since a younger generation of committed and enthusiastic scholars will take over and I am sure that there will be many more Duo Colloquia to come.

Dr Marcel Thelen
Maastricht School of Translation and Interpreting
Zuyd University of Applied Sciences
Maastricht, The Netherlands

Obchody 70-lecia anglistyki w Uniwersytecie Łódzkim/Celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź.

Cathal McCabe

A Letter to Łódź

I tu mi serce na wieczność skradł
Ktoś cichy i modro-złocisty,
I tu przez siedem ogromnych lat
Pisałem wiersze i listy.

In 1996, The Book Art Museum (aka Muzeum Książki Artystycznej) published a (very) limited (and very unusual) book of mine: *A Letter from Łódź* – a 400-line verse letter which would later be anthologised in another unusual book: *Cold War, Common Pursuit: British Council Lecturers in Poland, 1938–1998.* I prefaced the poem with these lines by Tuwim, not because I was a huge fan of the poet, but because they alluded to my own situation at the time: we were both, you might say, in the same boat.

One of the exciting things about working at the IFA was the friendly and stimulating company of uniquely talented Polish colleagues and students – that and the fact that there were so many good creative initiatives going on at any given time. One such initiative was the magazine *Open Boat.* In the first issue, the editor, Jamie Ferguson, published a kind and perceptive review of my *Letter from Łódź*. I remember being pleased that he had chosen to quote those lines in which I had recorded my own ongoing amazement at the fact that I had ever ended up in Poland at all:

Yet walking now through bad Bałuty,
I see – not fear and grime – but beauty:
After a smashing thunderstorm
I'm caught in the transcendental gleam
Of a yard off Łagiewnicka Street (astonished still
That I'm here at all).

"Astonished" because, as I say, I might so easily never have set foot in Poland at all. Aged just nineteen, I had left Northern Ireland for London, there to study for a degree in International Law at King's College on The Strand. My father, though grief-stricken by my mother's death while I was taking my final exams at school, was delighted at my success in being accepted onto the prestigious four-year course, the first two years to be spent in London, the final two years at the Sorbonne in Paris. He was subsequently greatly disappointed, of course (as he knew my mother would also have been), by my decision to give up law and begin instead a degree in English and Related Literature at the University of York. That decision, made in grief and confusion while still a teenager, would, without my knowing it, set the defining course of my life. To think that I might have become a specialist in European law – or ended up with Parisian in-laws!... The great contemporary Northern Irish poet Derek Mahon – the subject of my D. Phil. dissertation at Oxford under the supervision of the great Yeats scholar John Kelly – consoles me with the thought (in his beautiful poem *Leaves*) that "the lives we might have lived/have found their own fulfillment".

Not that any consolation is called for, for it is precisely thanks to that fortuitous coincidence of events – my true academic vocation begun at York University, followed by departmental head

Professor Jacques Berthoud's own far-sighted decision to send me (and not another First Class Honours graduate) to Łódź in 1986 – that I found myself taking the train (and two ferries) from pre-Ryanair (and still Troubles-blighted) Newry in Northern Ireland to pre-Ryanair (and still communist) Poland. Guide *extraordinaire* Piotr Szymor met me in the Orwellian underpass of Central Station, got me to Łódź and looked after me in my cold and exotic surroundings. The rest, for me at least, is history… To think that I might never have made that dark journey, and, as a result, never have become acquainted with the Polish language – the language I still speak at home in (and, indeed, on the streets of) twenty-first-century Northern Ireland – and its beautiful body of literature!

Even after my departure in 1997, I continued to work for the good of the IFA for the next six years from my desk at The British Council in Warsaw. My sympathetic and indulgent boss, Susan Maingay, understood that Łódź, too, was entitled to author visits, conferences, translation projects and related initiatives, along with academic link projects with UK universities and the multi-annual British Council undergraduate fellowships programme I initiated with the University of Ulster.

Even after my departure from Warsaw for Ireland in 2003 (where I had been appointed Director of the Irish Writers' Centre in Dublin), I was pleased to be able to come up with initiatives that saw authors and academics from Łódź visit Ireland as guest speakers and writers-in-residence. Without Łódź, I would never have established (in 2006, with the active co-operation and blessing of Founding Patron Seamus Heaney) the Ireland-Poland Cultural Foundation. On the day (14th October 2010) when Heaney and I were presented with the Gloria Artis Medal (he gold, I silver, I hasten to add) by Minister of Culture Bogdan Zdrojewski in the Polish Embassy in Dublin, my thoughts returned to Łódź and the luck that had brought and held me there.

I feel the occasion calls for a Yeatsian roll-call of gifted and welcoming IFA colleagues and students. But that would make for too-long a list. Suffice to say, my life – in Łódź and subsequently – would have been poorer without having met and learned from the energies and example of Professors Piotr Stalmaszczyk, Jerzy Jarniewicz, Jan Jędrzejewski and others. No one, meanwhile, could have wished for a more attentive and sympathetic departmental head than Professor Irena Janicka-Świderska, whose erudition, integrity and kindness I will never forget.

It is wonderful to see the impressive new building where the IFA is now housed. What a vision realised! And to see the promise fulfilled by those outstanding students who now, as doctors and professors, transmit their passion for the study of English and its beautiful body of literature to a luckier generation.

Cathal McCabe
Director, The Ireland-Poland Cultural Foundation

Cathal McCabe's *Outer Space: Selected Poems* will be published by Metre Editions, June 2016.

Listy gratulacyjne znanych absolwentów/Letters of congratulation by well-known graduates

Prof. Katarzyna Jaszczołt

Studiom anglistycznym na Uniwersytecie Łódzkim (1982–87) zawdzięczam nie tylko wiedzę w dziedzinach językoznawstwa, kulturoznawstwa i literatury anglo-amerykańskiej, ale również sposób myślenia, widzenia świata, oraz współpracę z ciekawymi ludźmi o podobnych zainteresowaniach. Ze szczególną wdzięcznością i sentymentem wspominam Profesor Barbarę Lewandowską-Tomaszczyk – mojego pierwszego, a zatem najważniejszego, nauczyciela semantyki – oraz, z późniejszych lat, Profesora Piotra Stalmaszczyka, z którymi pozostałam do tej pory w kontakcie, biorąc udział w ich wyśmienitych konferencjach.

Z okazji Jubileuszu życzę Łódzkiej Anglistyce dalszych sukcesów naukowych i dydaktycznych.

Katarzyna Jaszczołt
Profesor Językoznawstwa i Filozofii Języka, University of Cambridge
Professorial Fellow, Newnham College, Cambridge

Wojciech Filipiak

Szanowny Panie Profesorze!

Jak już wcześniej wspominałem w rozmowie przed kilkoma tygodniami, nie będę mógł wziąć udziału w obchodach jubileuszu łódzkiej anglistyki. Trzeba mieć rzeczywiście dużego pecha, by tego samego dnia zbiegły się dwa ważne dla mnie wydarzenia: 18 września rozpoczynają się w Londynie mistrzostwa świata w rugby, przy których jestem akredytowany jako dziennikarz.

Studia w latach 1964–70 wspominam bardzo mile, chociaż sukcesów naukowych nie odnosiłem, bo i nie to było moim celem. Miałem ściśle sprecyzowane plany życiowe, a anglistyka była jednym z kroków do celu. Znajomość angielskiego w pierwszych latach mojej pracy nie była zbyt powszechna, miałem więc w ręku poważny atut, który wielokrotnie pomagał mi w odnoszeniu sukcesów na polu dziennikarskim. Znajomość języka i angielskiej kultury była bardzo przydatna w nawiązywaniu kontaktów w Wielkiej Brytanii – byłem korespondentem kilku angielskich gazet, przy różnych okazjach współpracowałem też z tamtejszymi stacjami radiowymi i telewizyjnymi.

Jako dziennikarz pracowałem w łódzkim *Głosie robotniczym*, dochodząc do stanowiska zastępcy redaktora naczelnego, i równolegle – w ogólnopolskim dzienniku *Sport*, z którym jestem związany do dziś. Byłem też kierownikiem redakcji sportowej Radia Łódź, komentowałem wydarzenia sportowe w TVP, Eurosporcie i Wizji TV, pracowałem dla legendarnego wśród kibiców sportowych *Studia S-13* w radiowej „jedynce". W latach 1993–99 byłem też prezesem ogólnopolskiego Klubu Dziennikarzy Sportowych, a prestiżowym podsumowaniem całej mojej kariery było Złote Pióro KDS i PKOl., najwyższe wyróżnienie w tej branży, przyznane mi w roku 2009, z czego jestem niezwykle dumny. Dzisiaj, już jako emeryt, nie mam czasu przestać pracować, o czym świadczy mój obecny wyjazd na Rugby World Cup, a także aktywna współpraca w redagowaniu *Peryskopu*, dodatku do tygodnika *Angora*, poświęconego przeglądowi prasy zagranicznej (w moim przypadku angielsko- i niemieckojęzycznej, bo studiowałem także germanistykę na uniwersytecie w Lipsku, a przez kilkanaście lat byłem też polskim korespondentem dziennika *Deutsches Sportecho*).

Zrealizowałem więc wszystkie moje życiowe plany zawodowe, a ich podstawą był okres studiów na filologii angielskiej, który – wręcz w dosłownym znaczeniu tego słowa – otworzył mi okno na świat. Do dziś utrzymuję kontakty z wieloma kolegami i koleżankami, dobrze wspominam wykładowców, bo jak tu nie wspominać z sympatią Profesora Witolda Ostrowskiego, który na egzaminie z historii literatury, znając moje zainteresowania, dokładnie wypytywał mnie o opisy uprawiania sportu w XIX-wiecznych powieściach angielskich. Dodać warto, że łódzka filologia angielska okazała się znakomitą trampoliną dla jeszcze paru dziennikarzy sportowych, takich jak Sergiusz Ryczel (TVN), Andrzej Borowczyk (Polsat, znany telewizyjny specjalista Formuły 1), Michał Bunio i Mikołaj Madej (obaj TVP).

Na koniec chciałbym przypomnieć znaleziony w osobistych szpargałach hymn studentów i wykładowców katedry filologii angielskiej autorstwa Jamesa Clarka, a pochodzący z wystawionego przez nas w roku 1970 *Robin Hooda* (ja jako Friar Tuck), robiącego wówczas furorę nie tylko w Łodzi, ale i w akademickich ośrodkach anglistycznych w innych miastach.

Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników jubileuszu.

Wojciech Filipiak

Now I am a Member of the Katedry

When I was young, my parents thought
That to learn English I really ought
I practised all the vowels at every meal
At my mother's knee I learnt a great deal
I learnt so much at my mother's knee
That now I am a member of the katedry.

I became too clever to stay at home
So off I went to the school alone
I learnt all the letters of the alphabet
And very soon was known as the teacher's pet
Being teacher's pet so suited me
That now I am a member of the katedry.

At the primary stage I was a great success
And the secondary stage was hardly less
I changed my diet to salt and fish
Which developed my brain as much as I could wish
My brain developed with such agility
That now I am a member of the katedry.

I learnt all the grammar there was to learn
A semantic shift I could always discern
I copied all the notes in a scholarly hand
And delivered all the homeworks with a smile so bland
I delivered all the homeworks with a smile so free
That now I am a member of the katedry.

And when I left school, and took the exam
I was so super-cerebral, it could not fail to appal
My incredible knowledge must have seemed a sham
When I answered all the questions with no pause at all.
I answered all the questions with such alacrity
That now I am a member of the katedry.

Now students all, whoever You may be
If You wish to get to the top of the tree
If Your heart is set on the English school
Be careful to be guided by this golden rule:
Make all Your vowels like the BBC
And You all may be members of the katedry.

Paweł Gniazdowski

Szanowny Panie Profesorze!

Bardzo żałuję, ale 20 września będę poza krajem, jednakże czuję potrzebę, choćby w tej formie, podzielenia się kilkoma refleksjami na temat anglistyki łódzkiej. Otóż zapewne zaproszenie na obchody zawdzięczam po części faktowi, że w końcu sierpnia 1980 roku, tuż przed rozpoczęciem II roku studiów, zostałem pierwszym de facto szefem NZS łódzkiej anglistyki, a precyzyjniej przedstawicielem filologii angielskiej w komitecie założycielskim (jeszcze wówczas) Niezależnego Związku Studentów Łodzi, a za chwilę Niezależnego Zrzeszenia Studentów. To część większej historii wielokrotnie

opisywanej i wspominanej przy innych okazjach. Jednak może warto dziś przypomnieć, że filologia angielska była procentowo najbardziej „u-NZS-owionym" kierunkiem Uniwersytetu – o ile pamiętam, członkami NZS było ok. 60% studentów anglistyki. Poczytuję sobie to za wielki zaszczyt i szczęście, nie za zasługę. Wydaje się również, że przynajmniej przez pewien czas byliśmy jedynym kierunkiem, na którym doszło do całkowitej anihilacji Socjalistycznego Zrzeszenia Studentów Polskich (SZSP). Co więcej, podczas całego okresu trwania karnawału Solidarności i także w stanie wojennym, mieliśmy poczucie wielkiego wsparcia, wspólnoty poglądów lub co najmniej życzliwości ze strony całej ówczesnej kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu.

Z pewnością to dość jednoznaczne opowiedzenie się łódzkiej anglistyki za nowym – obok splotu różnych przypadków i okoliczności – zdecydowało, że centrum najważniejszych w tych latach wydarzeń dla polskich uczelni i ruchu studenckiego, czyli strajków łódzkich w styczniu-lutym 1981, zostało zlokalizowane w naszych salach i na naszych korytarzach. W IFA toczyły się rozmowy z rządem, miały miejsce kluczowe wiece, mieściły się siedziby wszystkich władz strajkowych i, co było bardzo istotne, był tu centralny punkt zaopatrzenia oraz kuchnia. Zajmującym wyższe piętra kolegom z polonistyki, z całym dla nich szacunkiem, zostawiliśmy bodaj tylko drukarnię.

Ponieważ było nas tak wielu, trudno wszystkich tu wymienić, ale chciałbym przy tej okazji jeszcze raz podziękować za ten czas Piotrkowi Stalmaszczykowi i Jurkowi Jarniewiczowi, z którymi zaczynaliśmy anglistyczno-NZS-ową przygodę, a także Jurkowi Najdowskiemu, który ją po nas przejął także w trudnym okresie stanu wojennego i był jednym z głównych działaczy ruchu samorządowego UŁ w połowie lat 80-tych.

Choć podczas egzaminu wstępnego (na wówczas wyłącznie nauczycielski kierunek) wsławiłem się wypowiedzią, że „nie chcę być nauczycielem", to po studiach (a właściwie jeszcze na ostatnim roku) oczywiście nim zostałem. Uczyłem angielskiego w I LO im. Mikołaja Kopernika; po latach mogę powiedzieć, że była to jedna z najbardziej profesjonalnych organizacji edukacyjnych w ówczesnej Polsce. To była dobra szkoła, nie tylko dla uczniów. W roku 1990, w wyniku różnych okoliczności, nie ma co ukrywać m. in. historyczno-politycznych, zostałem zastępcą kuratora oświaty w Łodzi. Nie wiem, jak historia łódzkiej oświaty oceni moją 3,5-letnią kadencję w Kuratorium, ale bez wątpienia w jednym aspekcie okazałem się krajowi przydatny. Jako jeden z dwóch w Polsce urzędników oświatowych tej rangi (a zresztą i wyższych rang) znałem angielski w stopniu umożliwiającym swobodny kontakt z mówiącymi w tym języku cudzoziemcami. Ponieważ ten drugi kolega rezydował w odległym wówczas o lata świetlne od Warszawy Przemyślu, to właśnie do mnie, do Łodzi wysyłano liczne zagraniczne delegacje, które chciały zapoznać się z problemami polskiej oświaty. Uczyniło mnie to również pożądanym uczestnikiem różnych wyjazdów studyjnych ówczesnego MEN (Ministerstwa Edukacji Narodowej) i członkiem międzynarodowych grup roboczych. Efekty tych spotkań dla kraju były na pewno różne, mnie jednak to międzynarodowe obycie pomogło w późniejszej karierze, której część zawdzięczam wypracowaniu dobrych relacji z poważnymi międzynarodowymi

partnerami. Nie byłoby to możliwe bez anglistyki i angielskiego – dziś tak powszechnie znanego, w owych czasach w wielu środowiskach rzadkiego.

Po radykalniej zmianie rządu w 1993 roku, odszedłem z administracji rządowej do rodzącego się wówczas tzw. biznesu. Absolwenci anglistyki w biznesie to była w tych latach rzadkość, pomijając może dość specyficzną grupę pracowników intensywnie wówczas prywatyzowanych dawnych central handlu zagranicznego. W normalnym biznesie lat 90-tych dominowali, upraszczając, ekonomiści, inżynierowie, a w mojej branży szczególnie psychologowie i socjologowie. Pracowałem w firmie konsultingowej i właściwie przez te 20 lat chyba nie spotkałem żadnego anglisty w swojej branży, poza tymi, których w późniejszych latach sam zatrudniałem...

Poza koniecznością okresowego tłumaczenia się, że mimo specyficznego dyplomu wiem, kim byli i czego chcieli Peter Drucker czy Carl Rogers, anglistyka dawała jednak pewne przewagi. Były to, jak na lata 80-te, studia, powiedzielibyśmy, bardzo nowoczesne. Atmosfera, a chyba i układ zajęć, w jakiejś części były wzorowane na systemach anglosaskich, liczba kontaktów z nauką zachodnią była w ówczesnych standardach wysoce ponadnormatywna. Nie wiem, czy tak jest nadal, ale ja pamiętam, że pisałem przez lata całe tony krótszych i dłuższych tekstów, wariacji na różne tematy, a także stosy esejów i na koniec chyba przydługą pracę magisterską. To był świetny trening – moi współpracownicy, absolwenci bardziej „konkretnych" kierunków, musieli przyznawać, że w porównaniu ze mną są bez mała niepiśmienni, a przynajmniej wielce powolni. A sprawne tworzenie licznych tekstów (niekoniecznie zresztą po angielsku) na różne tematy okazało się, ku mojemu zdziwieniu, niezwykle istotną kompetencją dla wchodzącego do Polski kapitalizmu. Podobnie jak umiejętność prowadzenia skupionej na celu dyskusji (zasługa moich brytyjskich i amerykańskich profesorów) w miejsce gorączkowej i chaotycznej wymiany poglądów lub ceremonialnej narady.

Obecnie współprowadzę firmę, która reprezentuje w Polsce globalnego lidera usług polegających głównie na pomocy zwalnianym przez korporacje ludziom w znalezieniu nowej pracy, a organizacjom w komunikowaniu trudnych decyzji restrukturyzacyjnych. Trudno mi to krótko wytłumaczyć, ale znaczącą częścią naszej pracy jest pomaganie ludziom w tworzeniu różnych narracji. Nie są to narracje literackie, bo, mocno to podkreślamy, nie mogą one być fikcyjne. Jednak chodzi tu o skuteczne operowanie słowem, aby wywrzeć zaplanowane wrażenie, uzyskać, nie zawsze wprost, określony efekt „znaczeniowy". Moim zadaniem jako konsultanta jest m. in. analiza różnych narracji moich klientów, potencjalnego efektu, który ta narracja może wywrzeć na różnych odbiorcach, i zaproponowanie czegoś bardziej skutecznego. Kilka lat temu, podczas modnych w naszej branży autorefleksyjnych warsztatów, zastanawiałem się, czemu zawdzięczam fakt, że udało mi się odnieść w tym działaniu zawodowy sukces, nie tylko w wymiarze biznesowym, ale i merytorycznym. I na początku tej listy napisałem „anglistyka". Wyjaśnienie wymaga dłuższego wywodu.

Zamiłowanie do czytania książek wyniosłem wprawdzie z domu rodzinnego i zawsze byłem molem książkowym. Jednak nauczyłem się czytać i rozumieć literaturę

właśnie podczas studiów. Miałem tu wielu nauczycieli literatury, których dobrze wspominam i szanuję. Jednak tą najbardziej istotną dla tej części mojej edukacji osobą była Pani Profesor Adela Styczyńska. Najpierw jej wielka erudycja i entuzjazm dla powieści spowodowały, że choć początkowo stawiałem na językoznawstwo, to ostatecznie specjalizowałem się w literaturze. Pani Profesor zauważyła, że interesuję się analizą tekstu literackiego i poświęciła mi wiele czasu, także podczas indywidualnych konsultacji lub zapraszając na zajęcia z innymi latami czy grupami, cierpliwie ucząc czym jest narracja. Było to w czasach, kiedy słowo to nie było tak popularne jak dzisiaj. To dzięki Pani Profesor nauczyłem się odróżniać historie i rzeczy opowiedziane dobrze od opowiedzianych źle. Nauczyłem się zauważać i doceniać drobne zabiegi słowne, które dają ten, a nie inny efekt. Nieco upraszczając, dotąd byłem czytelnikiem beztrosko chłonącym dzieło. To w sumie nic złego, jako czytelnik byłem spełniony i szczęśliwy. Zajęcia i rozmowy z Panią Profesor pomogły mi w zauważaniu czegoś, co można krótko określić słowem „warsztat". Już potem nie wszystkie książki chłonąłem z równym zapałem, ale po latach doceniam te lekcje, które ułatwiły mi wypracowanie własnego warsztatu – nie stricte literackiego wprawdzie, ale właśnie "narracyjnego" w dzisiejszym rozumieniu tego słowa. Nic na miarę ukochanego przez Panią Profesor Dickensa nie stworzyłem, ale ten warsztat, który zaczęła rozwijać Pani Profesor, paru ludziom pomógł w trudnych, czasem niemal „dickensowskich", sytuacjach.

To były naprawdę dobre studia. Później zdarzało mi się uczestniczyć w różnych przedsięwzięciach edukacyjnych, biznesowych i akademickich, polskich i zagranicznych. Żadnych kompleksów.

Panie Profesorze, bardzo życzę powodzenia w tym przedsięwzięciu. Jeszcze raz żałuję, że nie będę mógł uczestniczyć, rezerwuję sobie możliwość udziału, gdyby moja podróż nie doszła do skutku.

Paweł Gniazdowski
Country Manager
Lee Hecht Harrison DBM Polska

Maciej Świerkocki

Szanowny Panie Profesorze, Szanowni Państwo, drogie Koleżanki i Koledzy!

Przede wszystkim najuprzejmiej dziękuję za zaproszenie mnie na uroczystości jubileuszu 70-lecia Instytutu Anglistyki UŁ. Jest mi bardzo mi przykro, że z przyczyn obiektywnych nie mogę w nich uczestniczyć osobiście, traktuję jednak tę inwitację jako osobiste wyróżnienie, z którego jestem szczerze dumny.

Jestem także dumny z tego, że ukończyłem filologię angielską właśnie w Łodzi, w słynnym gmachu przy ul. Kościuszki 65, w którym uczyłem się – i strajkowałem w burzliwych latach 80-tych – i gdzie wprawdzie tylko gościnnie, ale z największą przyjemnością uczyłem później kilka pokoleń studentów. Zostały mi z tamtych czasów jak najlepsze wspomnienia, a także koleżanki i koledzy, z którymi nadal utrzymuję kontakty, podobnie jak z wieloma byłymi wychowankami.

Dziękuję również wszystkim moim nauczycielom sprzed lat, nie tylko dlatego, że byli kompetentni, wyrozumiali i obiektywni, ale też dlatego, że to oni tworzyli atmosferę, która po latach spędzonych w liceum wydawała się – chyba nie tylko mnie – oazą swobody myśli, otwartą na różne poglądy, na nowoczesne koncepcje naukowe, na świat. Nawet w latach stanu wojennego, a może szczególnie wtedy, na zajęciach z naszymi wykładowcami czuliśmy się wolni. A to, że „mój" Instytut nadal pamięta o swoich absolwentach, tylko mnie upewnia w przekonaniu, że studiowałem i pracowałem w miejscu, w którym mógłbym zarówno studiować, jak i uczyć raz jeszcze. Dziękuję.

And last but not least – bardzo dziękuję także mojemu pierwszemu nauczycielowi, Januszowi Wróblewskiemu, który zechciał przeczytać Państwu ten list. Jemu i całemu Instytutowi jak najserdeczniej życzę co najmniej siedemdziesięciu następnych lat w najlepszej kondycji i zdrowiu.

Maciej Świerkocki

Sala Rady Wydziału Filologicznego, ul. Pomorska 171/173 / The Faculty of Philology Council Room, 171/173 Pomorska St. Fot./Photo by Paweł Augustyniak

Echa uroczystości/Memories of the anniversary

Prof. Krystyna Kujawińska-Courtney, Uniwersytet Łódzki

Szanowny Panie Dyrektorze!
Pięknie dziękuję za zaproszenie do wzięcia udziału w uroczystościach jubileuszu 70-lecia łódzkiej anglistyki. Z uznaniem dla Pana Dyrektora oraz zespołu pracy i życząc wiele dalszych sukcesów.

Małgorzata Witkowska

Szanowny Panie Dyrektorze!
Jestem szczęśliwa, że mogłam uczestniczyć wczoraj w tak ważnej uroczystości dla Instytutu Anglistyki jaką był Jubileusz 70-lecia Anglistyki. Mimo, iż upłynęło wiele lat od roku 1977, w którym zdawałam egzamin magisterski, chciałam jeszcze raz poczuć atmosferę studiów i zgłosiłam swój udział w uroczystości. W czasie obchodów spotkałam cieszących się zdrowiem prawie wszystkich moich wykładowców z tamtych lat, w tym moją promotor Prof. Agnieszkę Salską. Wszystkie panie profesor siedzące za okrągłym stołem, z wyjątkiem Prof. Jagi Maszewskiej, z którą w 1977 r. kończyłam studia, przez 4 lata zaszczepiały we mnie pasję zdobywania wiedzy i poszerzały horyzonty mojego myślenia. W tamtym czasie Anglistyka była awangardą nowoczesnego myślenia, co wraz z umiejętnością posługiwania się językiem angielskim otwierało nam okno na świat.

Dziękuję Panu Dyrektorowi za zorganizowanie pięknych obchodów 70-lecia Anglistyki i życzę kolejnych udanych Jubileuszy oraz dalszych sukcesów w rozwoju nauki i dydaktyki we wszystkich obszarach działalności naukowej Instytutu Anglistyki.

W załączeniu wysyłam pamiątkowe zdjęcie.

Małgorzata Witkowska
Wiceprezes WITKO Sp. z o. o. / S. WITKO

Prof. Dr Wolfgang Lörscher, Leipzig University, Germany

Dear Łukasz,
Thank you very much for the nice pictures of the tree-planting. They are a beautiful memory of the most enjoyable days my wife and I spent in Łódź.
Please accept our cordial thanks.
With kind regards and all good wishes to you,
Wolfgang.

Dr Marcel Thelen, Zuyd University of Applied Sciences, Maastricht, The Netherlands

Annelies and I have to thank you for your warm welcome and hospitality.
You have done a great job organising both the Duo and the 70th anniversary.
Well done!

Prof. Jan Jędrzejewski, Uniwersytet w Coleraine, Irlandia Północna

Drogi Panie Dyrektorze!
Piękne dzięki raz jeszcze za zaproszenie na dzisiejszą uroczystość – było mi ogromnie miło wziąć w niej udział, a gościnność, z jaką przyjęli Państwo wszystkich uczestników dzisiejszych obchodów, była naprawdę ujmująca.
Załączam raz jeszcze serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu oraz dużo pozdrowień,
Jan Jedrzejewski.

Marek Brzeziński

Wielce Szanowny Panie Profesorze!
Pragnąłbym Panu podziękować za tę pełną nutek babiego lata sentymentów podróż.
Dziękuję za zaproszenie mnie do udziału w tym Wielkim Wydarzeniu.
Cieszyłem się na spotkanie z Panem i Wieloma Osobistościami, które w tej chwili trzymają ster Anglistyki.
Wielką radość mi sprawiło, gdy zdałem sobie sprawę do jakiego stopnia te „dzieciaki" mają okazję studiować nie tylko dzięki nowym technologiom w sposób odkrywczy.
Kiedy zgłosiłem Panu Profesorowi Krzeszowskiemu temat z psycholingwistyki, On natychmiast się zgodził, ale doskonale jest Panu znana Jego brawura intelektualna. To wtedy była nowość. Teraz, powiem szczerze, aż zazdrość serce zżera, że takich możliwości „dotknięcia" języka z tylu stron, z tylu perspektyw nie mieliśmy.

Życzę Panu i kierowanemu Pańską ręką Wydziałowi wszystkiego co najlepsze; płynie to z moich serdecznych uczuć wobec Anglistyki.
Wprawdzie moje serce na zawsze pozostanie w tym zwalistym budynku przy Kościuszki i przejeżdżając obok niego, pewnie będę jakąś tam nawet metaforyczną łzę ścierał z oka, ale to co się dzieje na Nowej Anglistyce wzbudza we mnie tylko uczucie zazdrości — dlaczego ja nie mogę w tym uczestniczyć!
Wszelkiej pomyślności i jeszcze raz dziękuję za życzliwość i możliwość przyjazdu.

Dr Joanna Kazik, Doncaster College, Yorkshire

Łukaszu!
Dziękuję bardzo za pełen bardzo przyjemnych doświadczeń i wspomnień dzień. Było niezwykle miło zobaczyć starych znajomych i współpracowników. Moim zdaniem niewiele się zmieniłeś i z przyjemnością patrzyłam na pracę organizacyjną Twojego zespołu.
Budynek jest super i choć oczywiście stary gmach na Kościuszki darzę z oczywistych powodów ogromną sympatią, nowa siedziba jest bez porównania. Mam nadzieję, że dobrze Wam się tam pracuje i jesteście z niej zadowoleni. Wygląda imponująco.
Jeszcze raz dziękując za bardzo sympatyczny dzień, Kazik.

Prof. Ewa Kujawska-Lis, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Drogi i Szanowny PUAPIE*!
Przepraszam za opóźnienie w odpisywaniu, ale Łódź mnie tak wciagnęła...
Łukaszu — dziękuję za wspaniałe obchody, młodzież — młode anglistyki, takie jak moja, ma swoje korzenie w starszych i bardziej zasłużonych: Poznaniu, Łodzi, Warszawie, Toruniu, Lublinie... wszystkich sentymentalnie pozdrawiam.

*) Porozumienie Uniwersyteckich Anglistyk Polskich

Prof. Katarzyna Dziubalska-Kołaczyk, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

NAJLEPSZE ŻYCZENIA DLA ŁODZI Z POZNANIA!
MAM NADZIEJĘ, ŻE NASZA REPREZENTACJA Z POZNANIA NA OBCHODACH SPISAŁA SIĘ.

Dr hab. Magdalena Charzyńska-Wójcik, Katolicki Uniwersytet Lubelski

Jubileusz anglistyki łódzkiej odbył się na tylu różnych płaszczyznach i dotyczył tylu ważnych wymiarów jej funkcjonowania, że bez wahania pozwolę sobie podsumować go w sposób nieco odbiegający od spodziewanego dyskursu, aby tę wielowymiarowość wyrazić najskuteczniej: Łódź rządzi!
Serdeczności.

Podczas obchodów 70-lecia łódzkiej anglistyki/Celebrating the 70th anniversary of English studies in Łódź.
Fot./Photo by Filip Jesionek

MNOGO VEDETI SE NEI POMENI
LA LIBERTÉ COMMENCE OU L'IGNORANCE
TODO ERROR ES PRINCIPIO DE OTRA VERDAD
LA SAPIENZA È FIGLIOLA DELL'ESPERIENZA
WISSEN IST MACHT! MACHT IST WISSEN
NOWLEDGE OF LANGUAGES IS THE DOORWAY TO WISDOM
Studendum vero semper et ubique
ODPOWIEDNIE DAĆ RZECZY - SŁOWO!
WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIWERSYTET ŁÓDZKI

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (42) 665 58 63

Książka dostępna
jako e-book

ISBN 978-83-8088-205-8